

**Program Ochrony Środowiska dla
Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033**

Sokółka, 2025

Zamawiający:

Gmina Sokółka
Plac Kościuszki 1,
16-100 Sokółka

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka

Konsultant – Martyna Ciska

Analityk – Oliwia Machalska

Spis treści

Wykaz skrótów	5
1. Wstęp.....	7
1.1. Regulacje prawne	7
1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu	7
2. Streszczenie.....	8
3. Efekty realizacji dotychczasowego programu	16
4. Charakterystyka Gminy Sokółka.....	24
4.1. Położenie administracyjne	24
4.2. Położenie geograficzne.....	25
4.3. Zagospodarowanie przestrzenne	26
4.4. Infrastruktura techniczna.....	26
4.4.1. Transport.....	26
4.4.1.1. Drogi	26
4.4.1.2. Drogi dla rowerów	29
4.4.1.3. Kolej i lotnictwo	30
4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło	30
4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną.....	31
4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz	31
5. Ocena stanu środowiska	32
5.1. Obszary przyszłej interwencji.....	32
5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	32
5.1.1.1 Klimat.....	32
5.1.1.2 Jakość powietrza	33
5.1.1.3 Analiza SWOT	43
5.1.2. Zagrożenia hałasem	44
5.1.2.1 Analiza SWOT	53
5.1.3 Pola elektromagnetyczne	53
5.1.3.1 Analiza SWOT	56
5.1.4 Gospodarowanie wodami	57
5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy	57
5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych.....	57
5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe.....	63
5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych	64
5.1.4.5. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych	65

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

5.1.4.6. Zagrożenie suszą.....	66
5.1.4.7 Analiza SWOT	72
5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	72
5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa	72
5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna.....	74
5.1.5.3 Analiza SWOT	75
5.1.6 Zasoby geologiczne.....	76
5.1.6.1 Analiza SWOT	83
5.1.7 Gleby.....	84
5.1.7.1 Analiza SWOT	87
5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	88
5.1.8.1 Analiza SWOT	96
5.1.9 Zasoby przyrodnicze	97
5.1.9.1 Analiza SWOT	112
5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	112
5.1.10.1 Analiza SWOT	114
5.2 Zagadnienia horyzontalne.....	114
5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu.....	114
5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska.....	116
5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe.....	117
5.2.4 Monitoring środowiska.....	118
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	119
6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	119
6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem	135
6.3 Instrumenty realizacji programu	150
7. System realizacji programu ochrony środowiska	151
7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie.....	151
7.2 Monitoring programu ochrony środowiska.....	152
8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	155
9. Podsumowanie Programu	173
Spis tabel i rysunków.....	175

Wykaz skrótów

AOT40 – suma różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8:00 a 20:00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$

As – arsen

B(a)P – benzo(a)piren

BZT₅ – biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

Cd – kadm

C₆H₆ – benzen

CO – tlenek węgla

CO₂ – dwutlenek węgla

ChZT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu

dB – decybel

dz.u. – dziennik ustaw

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Hz – herz

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPD – Jednolite Części Wód Podziemnych

kV – kilowolt

kWh – kilowatogodziny

LAeq D – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00),

LAeq N – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

L_{DWN} – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00),

L_N – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00),

Mg – megagram

M.P. – Monitor Polski

Ni – nikiel

NO₂ – dwutlenek azotu

NO₃ – trójtlenek azotu

NO_x – tlenki azotu

O₂ – tlen

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OZE – odnawialne źródła energii

Pb – ołów

PEM – pole elektromagnetyczne

PM – (z ang. particulate matter) pył zawieszony

PM₁₀ – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM_{2,5} – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

SDRR – średni dobowy ruch roczny

SI2PEM – system informatyczny, który gromadzi dostępne wyniki pomiarów PE w środowisku wraz z informacjami na temat lokalizacji

SN – średnie napięcie

SO₂ – dwutlenek siarki

SOPO – system osłony przeciwosuwiskowej

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SUW – Stacja Uzdatniania Wody

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów:
S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse),
T – threats (zagrożenia)

WE – Wspólnota Europejska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

ZPO – zapobieganie powstawaniu odpadów

1. Wstęp

1.1. Regulacje prawne

Programy ochrony środowiska są jednym z narzędzi prowadzenia polityki środowiska. Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.) polityka ochrony środowiska to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy wynika z art. 17 ust 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Zaplanowane działania są niezbędne do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców oraz przyczynią się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu

Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez właściwy zarząd powiatu. Ponadto organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału mieszkańców, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska uchwała Rada Miejska w Sokółce. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie miejskiej, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

W trakcie prac nad przedmiotowym Programem:

- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,

- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych:
 - Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.;
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.;
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

2. Streszczenie

Niniejszy Program Ochrony Środowiska uwzględnia następujące zasadnicze części:

- charakterystykę gminy, uwzględniającą m.in. położenie oraz dostęp do infrastruktury technicznej,
- analizę jakości środowiska na terenie gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym.

Gmina Sokółka jest gminą miejsko-wiejską położoną we wschodniej części województwa podlaskiego, w centralnej części powiatu sokólskiego. Miasto Sokółka oddalone jest 16 km od przejścia granicznego w Kuźnicy. W skład gminy wchodzi miasto Sokółka oraz 55 sołectw: Bachmatówka, Bilwinki, Bobrowniki, Bogusze, Bohoniki, Drahle, Dworzysk, Geniusze, Gliniszczce Małe, Gliniszczce Wielkie, Hałe, Igryły, Jałówka, Janowszczyzna, Jelenia Góra, Nowa Kamionka, Stara Kamionka, Kundzin, Kantorówka, Kraśniany, Kundzicze, Kurowszczyzna, Lebedzin, Lipina, Malawicze Dolne, Malawicze Górne, Miejskie Nowiny, Moczalnia, Nomiki, Orłowicze, Pawełki, Planteczka, Plebanowce, Podkamionka, Polanki,

Poniatowicze, Puciłki, Nowa Rozedranka, Stara Rozedranka, Słojniki, Smolanka, Sokolany, Stary Szor, Straż, Szyndziel, Szyszki, Wierzchjedlina, Wierzchłowce, Wojnachy, Woroniany, Wysokie Laski, Zadworzany, Zaścicze, Zawistowszczyzna, Żuki-Sierbowce¹.

Gmina Sokółka sąsiaduje z gminą:

- miejsko-wiejską Czarna Białostocka, powiat białostocki, województwo podlaskie,
- miejsko-wiejską Supraśl, powiat białostocki, województwo podlaskie,
- wiejską Janów, powiat sokólski, województwo podlaskie,
- wiejską Kuźnica, powiat sokólski, województwo podlaskie,
- wiejską Sidra, powiat sokólski, województwo podlaskie,
- wiejską Szudziałowo, powiat sokólski, województwo podlaskie.

oraz sąsiaduje z Białorusią².

Układ drogowy na terenie gminy Sokółka tworzą:

- droga krajowa nr 19 – Rzeszów – Białystok – Sokółka – Kuźnica – granica państwa,
- droga wojewódzka nr 671 – Sokolany – Janów – Korycin do miejscowości Sokoły,
- droga wojewódzka nr 673 – Sokółka – Dąbrowa Białostocka – Lipsk,
- droga wojewódzka nr 674 – Sokółka – Krynki,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne,
- drogi wewnętrzne i osiedlowe³.

Łączna długość dróg gminnych publicznych w Gminie Sokółka wynosi 129,4965 km⁴.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Stan jakości powietrza w województwie podlaskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników

¹ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

² Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

³ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

⁴ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce (stan na dzień 27.06.2025 r.)

modelowania matematycznego. Województwo podlaskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, Gmina Sokółka należy do strefy podlaskiej.

Roczna ocena jakości powietrza za 2024 r. w strefie podlaskiej wykazała przekroczenia standardów imisyjnych dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin) – ozon⁵.

W ocenie jakości powietrza za 2024 r., na terenie gminy Sokółka, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin również wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2⁶.

GIOŚ prowadzi bazę e-hałas służącą gromadzeniu wyników pomiarów hałasu w środowisku przyrodniczym, wykonywanych w drodze badań: inspekcyjnych, automonitoringowych, pomiarów porealizacyjnych oraz wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W przypadku hałasu przemysłowego na terenie gminy Sokółka pomiary były wykonywane w:

- Barter S.A. Oddział SAGA w Sokółce – w 2023 roku;
- Ferma drobiu Bogusław Jankowski w Kraśnianach – w 2024 roku.

W obu przypadkach nie stwierdzono przekroczeń norm dopuszczalnych⁷.

W przypadku hałasu komunikacyjnego, ostatnie pomiary na terenie gminy Sokółka pochodzą z 2020 r. i dotyczą krótkiego odcinka zlokalizowanego w centrum miasta: Sokółka ul. Grodzieńska - 250 m odcinek drogi krajowej nr 19. Punkt pomiarowy został zlokalizowany na obszarze nieobjętym ochroną akustyczną. Badania wykonało niezależne laboratorium na zlecenie GDDKiA w 2020 r. Wyniki - 67,3 dB dla pory dnia oraz 62,9 dB dla pory nocy⁸. Wobec tego nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm.

Przez teren gminy Sokółka przebiegają odcinki drogi krajowej nr 19 (SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 1: GR. MIASTA - UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674)/, SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 2: UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674) - GR. MIASTA/ oraz SOKÓŁKA /GR. MIASTA/ - WASILKÓW), które zostały objęte strategiczną mapą hałasu w 2022 r. Opracowanie wykonane zostało w ramach zadania polegającego na sporządzeniu strategicznych map hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie

⁵ Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

⁶ Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

⁷ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

⁸ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

podlaskim i dotyczy wybranych odcinków dróg krajowych na terenie województwa podlaskiego.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej, która przebiega przez gminę Sokółka.

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 13 574 poj./dobę. Na odcinkach drogi krajowej nr 19 średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych nie został więc przekroczony.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać także średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez gminę Sokółka.

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 671 przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 673 DĄBROWA BIAŁOSTOCKA - SOKOLANY /DW671/ przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony. Natomiast na odcinku SOKOLANY /DW671/ - SOKÓŁKA /UL. GRODZIEŃSKA (DK19)/ średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich został przekroczony. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 674 SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE: UL. GRODZIEŃSKA (DK19) - GR. MIASTA/ przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich został przekroczony. Natomiast na odcinku SOKÓŁKA - KRYNKI /DW676/ średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony.

Analiza źródeł hałasu oraz natężenia średniego dobowego ruchu pojazdów na odcinkach drogi krajowej i dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Sokółka, pozwala zauważyć, że źródłem hałasu może być ruch samochodów osobowych. Natomiast w kwestii hałasu przemysłowego nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku.

Pomiary pól elektromagnetycznych na terenie gminy Sokółka, GIOŚ wykonał w 2023 r. w 2 punktach stałej sieci monitoringu.

W punktach pomiaru poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w 2023 r. wyniósł odpowiednio:

— < 0,8 V/m – Szkolna 2, Sokółka,

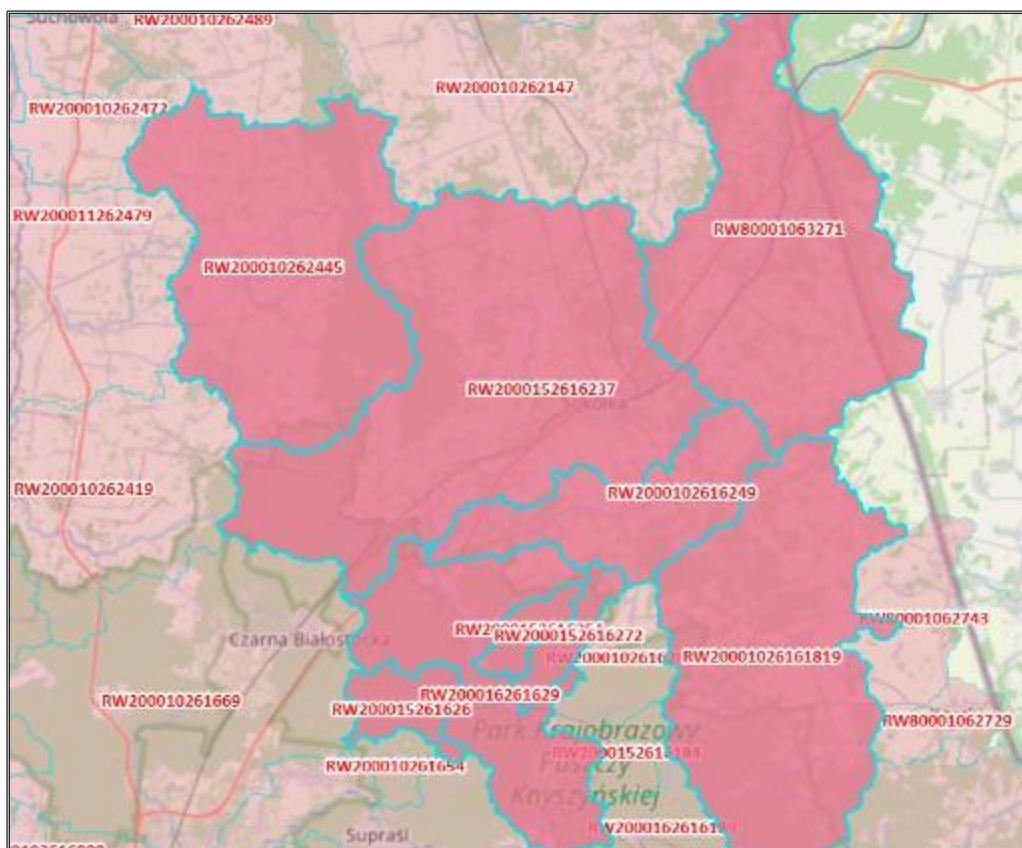
— < 0,8 V/m – Gen. W. Wróblewskiego 18, Sokółka.

Wówczas poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności zakresu częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 80 MHz do 40 GHz wynosił 28 V/m. Oznacza to, nie został przekroczony dopuszczalny poziom.

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Sokółka występują zlewnie następujących JCWP:

- RW200016261629 – Sokółka od Jałówki do ujścia;
- RW2000152616237 – Sokółka do Jałówki;
- RW200015261626 – Migówka;
- RW2000152616272 – Kowszówka;
- RW80001063271 – Łosośna do granicy państwa;
- RW2000152616254 – Korzenicha;
- RW20001026161819 – Słoja do Starzynki;
- RW2000102616249 – Kamionka;
- RW200010262445 – Kumiałka do Kamionki⁹.

Rysunek 1. Położenie JCWP na terenie gminy Sokółka

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapa> (dostęp: 21.11.2025 r.)

⁹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> (dostęp: 22.09.2025 r.)

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze jednoznacznej oceny stanu poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych z uwagi na trwające wciąż badania. Jednak można przedstawić informacje o jednolitych częściach wód powierzchniowych. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Sokółka charakteryzują się dużym zróżnicowaniem stanu ekologicznego. Rzeka Sokołda (zarówno na odcinku do Jałówki, jak i od Jałówki do ujścia) cechuje się stosunkowo dobrym stanem. Dowodem są wysokie klasy biologiczne i fizykochemiczne oraz bardzo dobre wskaźniki hydromorfologiczne. Podobnie korzystny obraz wyłania się dla rzek Kowszówka i Korzenicha, które także osiągają wysokie klasy w zakresie jakości fizykochemicznej, pomimo lokalnych różnic w klasyfikacji biologicznej i hydromorfologicznej. Niepokojące wyniki uzyskano natomiast dla rzeki Łosośna, gdzie stan biologiczny został oceniony na klasę 4, co wskazuje na zły stan ekologiczny. Mimo że pozostałe wskaźniki mieszczą się w przedziałach umiarkowanych, to wynik w zakresie elementów biologicznych wymaga podjęcia działań naprawczych. Umiarkowaną jakość wód potwierdzają również dane dla rzek Migówka, Kamionka i Kumiałka. Na podstawie analizy można stwierdzić, że ogólny stan wód powierzchniowych w gminie Sokółka jest zróżnicowany – od dobrego, po wyraźnie pogorszony w niektórych ciekach. Wskazuje to na konieczność prowadzenia zrównoważonej polityki zarządzania jakością wód, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc o słabszych parametrach ekologicznych, przy równoczesnym utrzymywaniu i ochronie obszarów o korzystnym stanie środowiskowym.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Sokółka leży na obszarze 3 jednolitych części wód podziemnych, tj. JCWPd nr 52 (GW200052), JCWPd nr 32 (GW200032) oraz JCWPd nr 53 (GW800053).

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzony jest na zlecenie GIOŚ przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. W 2022 r. przeprowadzono monitoring diagnostyczny, a w 2023 i 2024 monitoring operacyjny stanu chemicznego wszystkich jcwpc podziemnych. Na terenie gminy Sokółka monitoring nie był wykonywany.

Obszar gminy Sokółka wyposażony jest w sieć wodociągową i sieć kanalizacyjną. Stopień zwodociągowania wynosi 65,20%, natomiast stopień skanalizowania 37,60%.

Na terenie gminy Sokółka ciepło w budynkach mieszkalnych i obiektach użyteczności publicznej wytwarzane jest i dostarczane na dwa sposoby – poprzez własne źródła, spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Sokółce Sp. z o. o. oraz poprzez ciepło kupowane od zewnętrznego dostawcy Celsius Sp. z o.o. w Skarżysku Kamiennej. MPEC Sokółka prowadzi trzy własne kotłownie: kotłownia MPEC Osiedle Zielone moc 2,550 MW, Kotłownia 3 Maja w Sokółce moc 0,130 MW oraz kotłownia Stara Kamionka moc 0,054 MW. Ich moc jest stosunkowo mała, dlatego stanowią one raczej uzupełnienie całego systemu

ciepłowniczego. Główna część ciepła pochodzi z dużej ciepłowni węglowo-biomasowej, należącej do spółki Celsius ze Skarżyska-Kamiennej. To zewnętrzne źródło dostarcza ponad 22 MW energii cieplnej, którą MPEC rozprawdza do mieszkańców Sokółki i instytucji publicznych. Dystrybucja odbywa się za pomocą sieci ciepłowniczej o długości około 25,00 km, która w całości należy do MPEC Sokółka. Z sieci tej korzysta bezpośrednio około 7 tysięcy mieszkańców miasta, a pośrednio drugie tyle osób – w szkołach, urzędach, szpitalu czy sklepach podłączonych do systemu Miejskiej Sieci Ciepłowniczej. Problemem pozostaje wiek i stan techniczny głównych magistrali ciepłowniczych, ponieważ mają one około 50-60 lat i są wykonane w technologii kanałowej, miejscami z izolacją azbestową. To nie tylko wpływa negatywnie na środowisko, ale też stwarza ryzyko awarii, szczególnie w okresie zimowym.

Pozostała część mieszkańców wykorzystuje indywidualne systemy ogrzewania, takie jak kotły węglowe, olejowe oraz kotły na drewno i pompy ciepła. Coraz częściej tradycyjne źródła ciepła uzupełniane są przez rozwiązania proekologiczne – drewno, pompy ciepła czy instalacje fotowoltaiczne.

Na obszarze gminy Sokółka obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sokółka przyjęty uchwałą nr XXIV/162/2020 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 3 czerwca 2020 r.

Na terenie gminy Sokółka od 1 lipca 2022 r. funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zarządzany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sokółce, zlokalizowany przy ul. Targowej 9. Został on utworzony w celu usprawnienia systemu gospodarki odpadami i zapewnienia mieszkańcom możliwości właściwego pozbywania się odpadów komunalnych. Do PSZOK-u mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych mogą bezpłatnie dostarczać posegregowane odpady zgodnie z obowiązującymi frakcjami. Punkt ten stanowi ważny element systemu gospodarowania odpadami w Gminie. Przyczynia się do ograniczania ilości odpadów trafiających na składowiska, a tym samym do poprawy stanu środowiska.

Na obszarze Gminy Sokółka znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat Przyrody „Kozłowy Ług”,
- Rezerwat Przyrody „Budzisk”,
- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska,
- Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska,
- 7 pomników przyrody.

Na terenie gminy Sokółka funkcjonują 3 zakłady przemysłowe o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (ZDR), które stwarzają potencjalne wysokie zagrożenie dla środowiska naturalnego gminy. Są to:

- BARTER sp. z.o.o. Terminal przeładunkowy w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 2, 16-100 Sokółka;
- Orlen Paliwa sp. z.o.o. Terminal Gazu Płynnego w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 1, 16-100 Sokółka;
- PKN ORLEN S.A. Terminal Paliw w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 1, 16-100 Sokółka.

Zakłady te znajdują się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Sokółce¹⁰.

Na terenie gminy, w ostatnich latach nie odnotowano poważnych awarii, jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno na terenie zakładów, jak i w transporcie towarów niebezpiecznych¹¹.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w tabeli nr 46. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy Sokółka. Zadanie wyznaczone w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza skupia się przede wszystkim na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń powietrza. Istotna jest również poprawa efektywności energetycznej. W ramach obszaru interwencji Zagrożenia hałasem wyznaczono zadania związane z ograniczeniem emisji hałasu i utrzymaniem jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska. Gospodarowanie wodami ma na celu zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody oraz poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych. W ramach obszaru interwencji Gospodarka wodno-ściekowa zaplanowano zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowę infrastruktury oczyszczania ścieków. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów obejmuje zadania związane z ograniczeniem ilości i selektywnym zbieraniem odpadów, a także rekultywacją składowisk. Istotną kwestią w zakresie gospodarki odpadami jest również usuwanie azbestu i wyrobów azbestowych z terenu gminy.

Wdrażanie Programu Ochrony Środowiska odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Gminy Sokółka odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Miejskiej raportu z wykonania Programu, co 2 lata.

¹⁰ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

¹¹ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

3. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Poprzednio obowiązującym Programem na obszarze gminy Sokółka był Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r. Realizacja zadań w zakresie ochrony środowiska była systematycznie prowadzona zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy.

Poniżej przedstawiono stan działań/zadań zrealizowanych na terenie gminy Sokółka w ostatnich latach w ramach obowiązywania poprzedniego Programu Ochrony Środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 1. Działania z zakresu ochrony środowiska realizowane przez Gminę Sokółka w ramach Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza			
Modernizacja, przebudowa istniejącej sieci ciepłowniczej	MPEC w Sokółce sp. z o.o	<p>1. W 2022 r. Modernizacja przyłącza C.O. do budynku Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych przy ul. Plac Kościuszki 26 w Sokółce na dz. nr ewid. 3077/4, 3077/6, 3077/7 obręb Sokółka. Modernizacja sieci ciepłowniczej preizolowanej – przyłącze dł. 36m.</p> <p>2. W 2023 r. Spółka dokonała remontów dwóch odcinków sieci ciepłowniczych, przy ul. Ściegiennego i Mickiewicza o łącznej długości ok. 240 m.b., oraz wybudowała pięć przyłączy do budynków odbiorców o łącznej długości ok. 120 m, wraz z montażem nowych węzłów ciepłowniczych lub modernizacja aktualnych.</p>	<p>1. 9 803,10 zł</p> <p>2. Środki finansowe na modernizację odcinków sieci ciepłowniczej, pochodziły z budżetu Gminy Sokółka, natomiast pozostałe prace były realizowane ze środków własnych spółki MPEC w Sokółce</p>
Modernizacja kotłowni na Osiedlu Zielonym	MPEC w Sokółce sp. z o.o	<p>W 2023 r. przeprowadzono gruntowną modernizację dotychczasowej kotłowni węglowej na Os. Zielonym, zastępując ją na w pełni zautomatyzowaną kotłownią gazową na propan. Dokonano dostosowania budynku wraz z odnowieniem elewacji i zagospodarowaniem terenu wokół kotłowni, dokonano rozbiórki komina węglowego i ogrodzono plac. Pozwoliło to na dostosowanie źródła wytwarzania ciepła do obowiązujących standardów oraz podniesienia komfortu mieszkańców osiedla.</p>	<p>1. Modernizacja kotłowni ok. 2 000 000 zł</p> <p>2. Odcinek sieci ciepłowniczej etap 1 stan na dzień 31.10.2025 - ok. 1 100 000 zł.</p>
Budowa sieci do bloków Budowa przyłączy odbiorców indywidualnych w zależności od liczby wniosków	MPEC w Sokółce sp. z o.o	<p>1. W 2022 r. zaprojektowanie i budowa linii ciepłowniczej w ul. Lewickiego w Sokółce. W ramach zamówienia zaprojektowano i wykonano odcinek ok. 440 m.b. linii ciepłowniczej z rur preizolowanych oraz włączono się do istniejącej sieci.</p> <p>2. W 2023 r. rozpoczęcie budowy nowego odcinka sieci ciepłowniczej na ul. Sikorskiego - etap I, oraz w roku 2025 rozpoczęto przebudowę odcinka sieci ciepłowniczej przy ul. Sikorskiego - o łącznej długości ponad 447,00 m.</p> <p>3. W 2024 r. spółka dokonała budowy odcinka sieci ciepłowniczej przy ul. Broniewskiego o dł. 120m, remontów dwóch odcinków sieci ciepłowniczych przy ul. Plac Kościuszki i ul. Mickiewicza o łącznej długości ok. 80 m.b., oraz wybudowała 6 przyłączy do budynków odbiorców o łącznej długości ok. 110 m, wraz z</p>	<p>1. 630 264,00 zł</p> <p>2. Brak danych</p> <p>3. Brak danych</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		montażem nowych węzłów ciepłowniczych lub modernizacją aktualnych.	
Remont i przebudowa budynku Krytej Pływalni OSiR w Sokółce	Gmina Sokółka OSiR w Sokółce	W latach 2022-2024 realizowano zadanie rozbudowa i termomodernizacja krytej pływalni z wykorzystaniem OZE przy Ośrodku Sportu i Rekreacji w Sokółce.	Wartość zadania realizowanego w latach 2022-2024 wyniosła: 7 012 439,63 zł.
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem			
Rozbudowa i modernizacja nawierzchni dróg gminnych	Gmina Sokółka	<p>1. W 2022 r. remont bieżący nawierzchni żwirowych i gruntowych dróg na terenie gminy Sokółka na podstawie umów RB/2/2022 i nr RB/3/2022. A także zleceń: GR.K.7234.48.2022.KB, GR.K.7234.49.2022.KB, GR.K.7234.16.2022.KB.</p> <p>2. W 2022 r. wykonanie nawierzchni z masy mineralno-asfaltowej o grubości 5 cm i szerokości 5 m. na długości 30 metrów na drodze nr 103731B w m. Orłowicze, działka drogowa nr 968 obręb Orłowicze na podstawie zlecenia znak GR.K.7234.51.2022.KB.</p> <p>3. W 2022 r. budowa ul. Norwida etap I - zamówieniem objęto odcinek od km 0+391,86 do km 0+726,71.</p> <p>4. W 2022 r. budowa i przebudowa skrzyżowania ulicy Boh. Monte Casino i Kołątąja w Sokółce.</p> <p>5. W 2022 r. rozbudowa dróg gminnych: Żwirki i Wigury wraz z przebudową skrzyżowania z ul. Lotników Lewoniewskich, ul. Dywizjonu 303 z sięgaczem oraz ul. Reymonta w Sokółce.</p> <p>6. W 2023 r. remont bieżący nawierzchni żwirowych i gruntowych dróg na terenie gminy Sokółka na podstawie umów RB/5/2023 i nr RB/6/2023. A także zleceń GR.K.7234.24.2023.KB, GR.K.7234.50.2023.KB, GR.K.7234.52.2023.KB, GR.K.7234.57.2023.KB, GR.K.7234.63.2023.KB.</p>	<p>1. Koszty: RB/2/2022: 487 243,59 zł RB/3/2022: 34 409,25 zł GR.K.7234.48.2022.KB: 36 285,00 zł GR.K.7234.49.2022.KB: 5 904,00 zł, GR.K.7234.16.2022.KB: 35 055,00 zł.</p> <p>2. 28 750,00 zł</p> <p>3. 1 520 290,98 zł</p> <p>4. Całkowita wartość projektu: 693 887,10 zł. Dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: 554 959,28 zł Wkład własny Gminy Sokółka: 138 927,82 zł</p> <p>5. Całkowita wartość zadania: 3 699 990,77 zł. Dofinansowanie: 1 289 756,42 zł (w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg). Wkład własny Gminy: 2 233 681,62 zł</p> <p>6. Koszty: RB/5/2023: 224 417,56 zł RB/6/2023: 171 511,20 zł GR.K.7234.24.2023.KB: 12 060,15 zł, GR.K.7234.50.2023.KB: 23 739,00 zł, GR.K.7234.52.2023.KB: 26 137,50 zł,</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		<p>7. W latach 2023-2024 poprawa infrastruktury społecznej i drogowej na terenie gminy Sokółka. Przebudowa dróg gminnych: droga Kundzin-Orłowicze.</p> <p>8. W 2023 r. poprawa infrastruktury społecznej i drogowej na terenie gminy Sokółka. Przebudowa dróg gminnych: ul. Majowa, Al. Ks. Dariusza Sańko, ul. Pawłowskiego. Przebudowa dróg gminnych: ul. Majowa, Al. Ks. Dariusza Sańko, ul. Pawłowskiego.</p> <p>9. W 2024 r. remont bieżący nawierzchni żwirowych i gruntowych dróg na terenie gminy Sokółka na podstawie umów D/4/2024 i nr D/5/2024. A także zleceń GR.K.7234.41.2024.KB, GR.K.7234.57.2024.KB.</p> <p>10. W 2024 r. poprawa infrastruktury społecznej i drogowej na terenie gminy Sokółka. Przebudowa dróg gminnych: ul. Majowa, Al. Ks. Dariusza Sańko, ul. Pawłowskiego.</p> <p>11. W 2024 r. przebudowa drogi gminnej na terenie Gminy Sokółka - droga nr 103720B na odcinku od granicy miasta Sokółka tj. koniec ul. Dolnej do Wojnach - poprawa komfortu jazdy drogami gminnymi.</p> <p>12. W 2024 r. przebudowa drogi gminnej Plebanowce - Nowowola (do granicy gminy Sokółka).</p>	<p>GR.K.7234.57.2023.KB: 3 690,00 zł, GR.K.7234.63.2023.KB: 7 380,00 zł.</p> <p>7. 6 545 936,20 zł</p> <p>8. 7 493 130,68 zł</p> <p>9. Koszty: D/4/2024: 146 575,04 D/5/2024: 172 692,00 zł GR.K.7234.41.2024.KB: 15 498,00 zł GR.K.7234.57.2024.KB: 15 498,00 zł</p> <p>10. 7 510 219,94 zł</p> <p>11. 3 169 520,00 zł</p> <p>12. 447 616,80 zł</p>
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa			
Wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowo-cementowych	MPWiK Sp. z o.o.	1. W 2024 r. wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowo-cementowych Ø150 i rur żeliwnych Ø150 oraz Ø100 ul. Targowa – 610 m.b.	1. Brak danych
Modernizacja ujęć/SUW wodociągowych – wymiana urządzeń i armatury	MPWiK Sp. z o.o.	Spółka sukcesywnie dąży do poprawy jakości świadczonych usług w dziedzinie gospodarki	Brak danych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Modernizacja sieci wodociągowych – wymiana rur wraz z armaturą regulacyjną i urządzeniami	MPWiK Sp. z o.o.	wodociągowej i kanalizacyjnej poprzez rozbudowę, modernizację oraz unowocześnianie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Działania spółki ukierunkowane są na realizację przedsięwzięć związanych z usprawnieniem świadczonych usług wodociągowo – kanalizacyjnych poprzez wprowadzenie nowych lub poprawę starych technologii, rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej itp. Przedsięwzięcia te mogą wpłynąć na pozyskanie nowych usługobiorców lub też poprzez podwyższenie jakości i ciągłości usług zwiększyć poziom zadowolenia obecnych odbiorców.	
Modernizacja i/lub wymiana istniejących przyłączy wodociągowych	MPWiK Sp. z o.o.		
Rozbudowa sieci wodociągowej na terenach przewidzianych pod budownictwo jednorodzinne	MPWiK Sp. z o.o.		
Budowa sieci wodociągowej na terenach wiejskich	MPWiK Sp. z o.o.		
Modernizacja i/lub wymiana istniejących studni kanalizacji sanitarnej	MPWiK Sp. z o.o.		
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenach przewidzianych pod budownictwo jednorodzinne	MPWiK Sp. z o.o.		
Modernizacja i/lub wymiana istniejących przepompowni ścieków	MPWiK Sp. z o.o.		
Modernizacja/rozwój obiektów oczyszczalni ścieków	MPWiK Sp. z o.o.		
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stara Kamionka	MPWiK Sp. z o.o.		
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nowa Kamionka	MPWiK Sp. z o.o.		
Budowa ujęcia wody oraz SUW ul. Mickiewicza	MPWiK Sp. z o.o.	1. MPWiK Sp. z o.o. w Sokółce w 2021 r. zakończyła realizację projektu pn. "Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Żuki, Bogusze, Bachmatówka, Miejskie Nowiny, Tartak, Wierzchłowce w Gminie Sokółka" w ramach operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego	1. I etap: 492 991,38 zł. II etap: 699 790,05 zł
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Żuki, Bogusze, Bachmatówka, Miejskie Nowiny Tartak, Wierzchłowce w gminie Sokółka	MPWiK Sp. z o.o.		

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		<p>Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Projekt realizowany w dwóch etapach:</p> <p>Etap I Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Żuki – Bogusze.</p> <p>Etap II Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Bachmatówka – Miejskie Nowiny – Tartak – Wierzchłowce.</p>	
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych z terenu gminy	Gmina Sokółka	<p>W latach 2022-225 Gmina systematycznie realizowała usuwanie azbestu zgodnie z Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sokółka na lata 2011-2032” (uchwała nr IX/54/11 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 2 marca 2011 r.).</p>	Gmina Sokółka pozyskuje dotacje celowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku na realizację programu oraz przeznacza na ten cel środki własne z budżetu.
Realizacja wymagań w zakresie osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Gmina Sokółka	<p>1. W 2022 r. osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w 2022 wyniósł: 1,65% (dopuszczalny 35% w 2022 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 23,38% (wymagany 25% w 2022 roku).</p> <p>2. W 2023 r. osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w 2023 wyniósł: 0,02% (dopuszczalny 35% w 2023 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 23,28% (wymagany 35% w 2023 roku).</p> <p>3. W 2024 r. osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w 2024 wyniósł: 0,02% (dopuszczalny 35% w 2024 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 50,06% (wymagany 45% w 2024 roku).</p>	W ramach kosztów bieżących Gminy
Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych i zebranych w gospodarstwach domowych	Gmina Sokółka	<p>1. We wszystkich latach Gmina wyposażała w worki w zabudowie jednorodzinnej służące do zbierania odpadów komunalnych. Natomiast z pobranych opłat za odpady komunalne Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, na</p>	<p>1. Poniesione koszty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rok 2022: 8 433 246,49 zł, - rok 2023: 9 310 989,61 zł, - rok 2024: 10 374 229,31 zł ,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		<p>które składają się: koszty odbioru i zagospodarowania odpadów, utworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), edukacja ekologiczna oraz obsługa administracyjna systemu.</p> <p>2. Kluczową inwestycją w latach 2022-2025 było uruchomienie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Targowej 9 w Sokółce, otwartego 1 lipca 2022 r. i zarządzanego przez MPWiK Sp. z o.o. PSZOK pełni funkcję miejsca odbioru odpadów, ale także centrum edukacyjnego – na terenie obiektu powstała ścieżka edukacyjna promująca właściwe postawy ekologiczne i segregację.</p>	<p>2. Koszty inwestycji PSZOK: Kwota brutto: 5 692 799,00 zł Kwota netto: 4 628 291,87 zł Wydatki kwalifikowane: 4 628 291,87 zł Dofinansowanie: 3 147 238,47 zł Wkład własny (koszty kwalifikowane): 1 481 053,40 zł</p>
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze			
Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmotywowanie mieszkańców do działań na rzecz ochrony walorów przyrodniczych	Gmina Sokółka	W latach 2022-2024 Gmina Sokółka prowadziła różne działania edukacyjne motywujące mieszkańców do dbania o środowisko. Organizowano akcje sadzenia drzew i krzewów z udziałem dzieci i młodzieży, konkursy ekologiczne w szkołach, a także warsztaty i zajęcia dotyczące segregacji odpadów i oszczędzania zasobów. Podczas wydarzeń plenerowych, takich jak pikniki czy „Noc Świętojańska”, pojawiały się stoiska edukacyjne i warsztaty o ochronie przyrody. Dodatkowo prowadzono kampanie informacyjne o recyklingu i zagrożeniach środowiskowych, angażując również seniorów i jednostki OSP.	W ramach kosztów bieżących Gminy
Nasadenia roślinności	Gmina Sokółka	W latach 2022-2024 Gmina Sokółka realizowała działania związane z nasadzeniami roślinności. Nowe drzewa i krzewy sadzono przede wszystkim w trakcie inwestycji drogowych oraz przy modernizacji przestrzeni publicznych, takich jak place, szkoły czy obiekty sportowe. Nasadzenia wykonywano także w parkach i na terenach zielonych w mieście, aby poprawić estetykę otoczenia i zwiększyć bioróżnorodność. Dzięki tym działaniom systematycznie odnawiano zieleń i podkreślano naturalne walory przyrodnicze Sokółki.	W ramach kosztów bieżących Gminy
Obszar interwencji: Zapobieganie poważnym awariom			
Doposażenie OSP w wymagany, specjalistyczny sprzęt	Gmina Sokółka	1. W 2023 r. Gmina Sokółka pozyskała z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego środki na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego.	1. 10 000,00 zł

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		<p>2. W 2024 r. rozpoczęto przebudowę remizy w Starej Rozedrance i oddano do użytku w 2025 r. przebudowaną i rozbudowaną Remizę OSP w Starej Kamionce.</p> <p>3. W 2024 r. Gmina Sokółka pozyskała z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego środki na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego.</p>	<p>2. 2 195 239,51 zł</p> <p>3. 80 000,00 zł</p>

Źródło: Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2022, 2023, 2024

4. Charakterystyka Gminy Sokółka

4.1. Położenie administracyjne

Gmina Sokółka jest gminą miejsko-wiejską położoną we wschodniej części województwa podlaskiego, w centralnej części powiatu sokólskiego. Miasto Sokółka oddalone jest 16 km od przejścia granicznego w Kuźnicy. W skład gminy wchodzi miasto Sokółka oraz 55 sołectw: Bachmatówka, Bilwinki, Bobrowniki, Bogusze, Bohoniki, Drahle, Dworzysk, Geniusze, Gliniszczce Małe, Gliniszczce Wielkie, Hałe, Igrzyły, Jałówka, Janowszczyzna, Jelenia Góra, Nowa Kamionka, Stara Kamionka, Kundzin, Kantorówka, Kraśniany, Kundzicze, Kurowszczyzna, Lebedzin, Lipina, Malawicze Dolne, Malawicze Górne, Miejskie Nowiny, Moczalnia, Nomiki, Orłowicze, Pawełki, Planteczka, Plebanowce, Podkamionka, Polanki, Poniatowicze, Puciłki, Nowa Rozedranka, Stara Rozedranka, Słojniki, Smolanka, Sokolany, Stary Szor, Straż, Szyndziel, Szyszki, Wierzchjedlina, Wierzchłowce, Wojnachy, Woroniany, Wysokie Laski, Zadworzany, Zaścipce, Zawistowszczyzna, Żuki-Sierbowce¹².

Rysunek 2. Położenie gminy Sokółka na tle powiatu sokólskiego i województwa podlaskiego

Źródło: Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029
Gmina Sokółka sąsiaduje z gminą:

- miejsko-wiejską Czarna Białostocka, powiat białostocki, województwo podlaskie,
- miejsko-wiejską Supraśl, powiat białostocki, województwo podlaskie,
- wiejską Janów, powiat sokólski, województwo podlaskie,

¹² Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

- wiejską Kuźnica, w powiat sokólski, województwo podlaskie,
- wiejską Sidra, powiat sokólski, województwo podlaskie,
- wiejską Szudziałowo, powiat sokólski, województwo podlaskie.

oraz sąsiaduje z Białorusią¹³.

W latach 2020-2024 liczba ludności Gminy Sokółka stopniowo malała. W 2020 r. populacja wynosiła 24 777 osób, natomiast w 2024 r. już tylko 23 463 osoby, co oznacza spadek o ponad 1 300 mieszkańców w ciągu pięciu lat. Dane te wskazują na proces depopulacji, który może być związany zarówno z ujemnym przyrostem naturalnym, jak i migracją mieszkańców, szczególnie ludzi młodych, do większych ośrodków miejskich lub za granicę. Ogólny trend pokazuje, że Sokółka zmagą się z długofalowym problemem spadku liczby mieszkańców, co w przyszłości może wpłynąć na rozwój społeczny i gospodarczy gminy.

Tabela 2. Liczba ludności Gminy Sokółka w latach 2020-2024 na dzień 31 grudnia

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba ludności	24 777	24 365	24 014	23 734	23 463

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

4.2. Położenie geograficzne

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar gminy Sokółka położony jest na terenie dwóch mezoregionów: Wzgórza Sokólskie oraz Wysoczyzna Białostocka.

Tabela 3. Położenie gminy Sokółka wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Gmina Sokółka		
Megaregion	Niż Wschodnioeuropejski	
Prowincja	Niż Wschodniobałtycko-Białoruski	
Podprowincja	Wysoczyzny Podlasko-Białoruskie	
Makroregion	Nizina Północnopodlaska	
Mezoregion	Wzgórza Sokólskie	Wysoczyzna Białostocka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:

<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
(dostęp: 28.08.2025 r.)

¹³ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Rysunek 3. Położenie fizycznogeograficzne gminy Sokółka

Źródło:
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
(dostęp: 28.08.2025 r.)

4.3. Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina Sokółka obejmuje obszar o powierzchni 314 km² (z czego powierzchnia miasta wynosi 18,6 km²)¹⁴. W strukturze użytkowania terenów na obszarze gminy dominują grunty rolne, które stanowią 71,20% powierzchni. Największy udział mają tu grunty orne oraz łąki. Lasy i tereny zadrzewione zajmują około 20,20% gminy, natomiast grunty pozostałe – około 9,60%. W mieście Sokółka przeważa zabudowa jednorodzinna, natomiast w centralnej części znajdują się również budynki wielorodzinne, liczące do pięciu kondygnacji. Na terenach wiejskich charakterystyczna jest zabudowa zagrodowa i domy jednorodzinne¹⁵.

4.4. Infrastruktura techniczna

4.4.1. Transport

4.4.1.1. Drogi

Układ drogowy na terenie gminy Sokółka tworzą:

- droga krajowa nr 19 – Rzeszów – Białystok – Sokółka – Kuźnica – granica państwa,
- droga wojewódzka nr 671 – Sokolany – Janów – Korycin do miejscowości Sokoły,

¹⁴ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

¹⁵ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka* przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

- droga wojewódzka nr 673 – Sokółka – Dąbrowa Białostocka – Lipsk,
- droga wojewódzka nr 674 – Sokółka – Krynki,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne,
- drogi wewnętrzne i osiedlowe¹⁶.

Łączna długość dróg gminnych publicznych w Gminie Sokółka wynosi 129,4965 km. Z tego 84,071 km przypada na tereny wiejskie, 45,426 km na drogi gminne w mieście oraz 4,655 km na ulice wewnętrzne i osiedlowe w Sokółce, które nie są drogami publicznymi gminnymi. Drogi gminne w mieście charakteryzują się przewagą nawierzchni utwardzonych. Niewielką część stanowią drogi nieulepszone brukowcowe oraz gruntowe. Ulice wewnętrzne i osiedlowe w Sokółce mają w dużej mierze charakter gruntowy. Z kolei na terenach wiejskich dominują drogi gruntowe, w tym drogi wzmocnione oraz drogi naturalne¹⁷.

¹⁶ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

¹⁷ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce (stan na dzień 27.06.2025 r.)

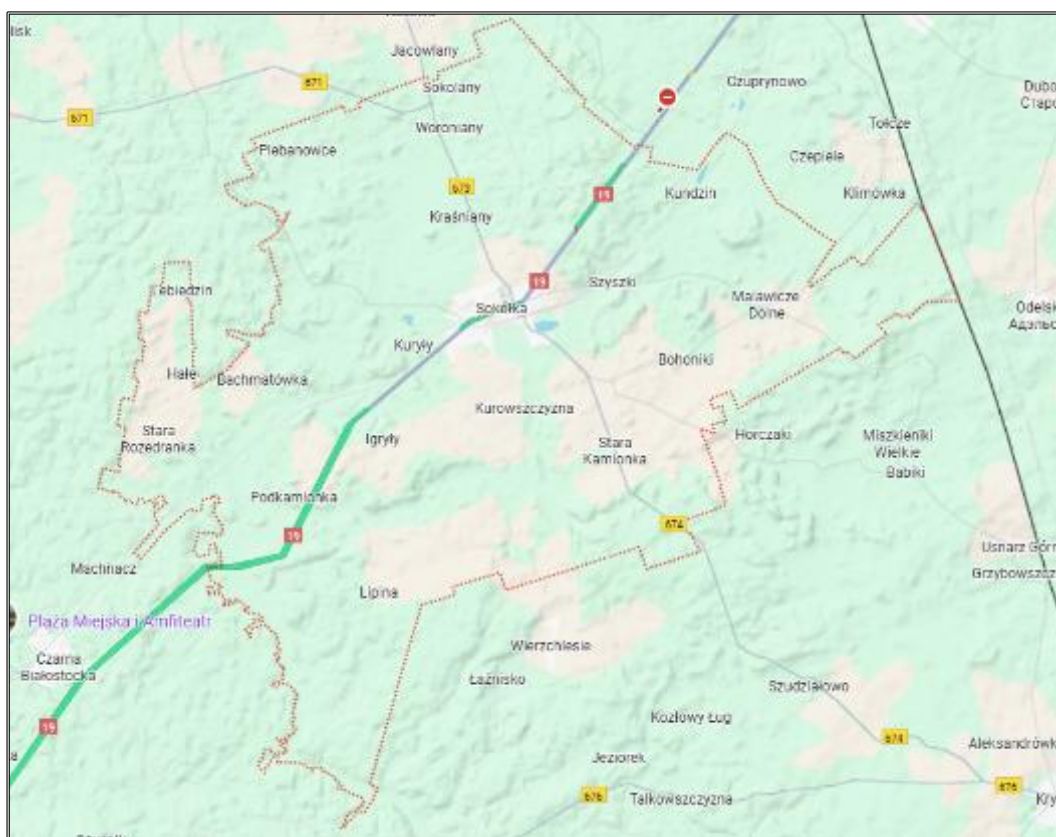
Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 4. Zestawienie dróg gminnych na terenie gminy Sokółka

Status drogi	Długość	Rodzaj nawierzchni						
		twarda					gruntowa	
		ulepszona			nieulepszona		Wzmocniona żwirem, żuzłem, itp.	Naturalna (z gruntu rodzimego)
		bitumiczna	betonowa	kostka	brukowcowa	tłuczniowa		
km	km	km	km	km	km	km	km	
Drogi gminne publiczne (ulice) na terenie miasta Sokółka	45,426	29,764	0,800	10,643	0,211	0,000	2,095	2,119
Ulice na terenie miasta Sokółka nie będące drogami publicznymi gminnymi (drogi wewnętrzne i osiedlowe)	4,655	0,223	0,535	0,045	0,000	0,000	1,746	2,106
Drogi gminne publiczne na terenach wiejskich gminy Sokółka	84,071	17,851	0,000	0,000	0,615	0,000	58,340	7,265

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce (stan na dzień 27.06.2025 r.)

Rysunek 4. Schemat sieci drogowej na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://www.google.com/maps> (dostęp: 28.08.2025 r.)

4.4.1.2. Drogi dla rowerów

Na terenie gminy Sokółka funkcjonują ścieżki rowerowe, które stanowią ważny element lokalnej sieci komunikacyjnej oraz rekreacyjnej. Ich długość wynosi 15,50 km¹⁸. Trasy służą mieszkańcom umożliwiając bezpieczne poruszanie się rowerem pomiędzy miejscowościami. Ścieżki rowerowe pełnią funkcję nie tylko komunikacyjną, ale również rekreacyjną, zachęcając do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu i poznawania walorów przyrodniczych regionu.

Przez teren gminy przebiega szlak rowerowy (żółty, oznakowany) Sokółka - Drahle - Bohoniki - Bobrowniki - Suchenicze - Babiki - Usnarz Górny - Jurowłany - Krynki (przez Wzgórza Sokólskie)¹⁹.

¹⁸ <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica> (stan na dzień 31.12.2024 r.)

¹⁹ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka* przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

4.4.1.3. Kolej i lotnictwo

Przez gminę Sokółka przebiegają:

- linia kolejowa nr 6: Zielonka – Kuźnica Białostocka;
- linia kolejowa nr 57: Geniusze – Kuźnica Białostocka;
- linia kolejowa nr 40: Sokółka – Suwałki;
- linia kolejowa nr 922: Sokółka – Bufałowo;
- linia kolejowa nr 923: Bufałowo – Bufałowo Wschód²⁰.

Na obszarze gminy znajduje się stacja kolejowa w Sokółce oraz przystanki w miejscowościach: Geniusze, Gliniszczce, Kundzin i Rozedranka. Na terenie gminy działają ponadto dwie bocznice kolejowe²¹.

Na obszarze gminy nie ma lotniska, najbliższe to lotnisko Białymstok-Krywlany. Z kolei najbliższe porty lotnicze obsługujące ruch pasażerski to: Port Lotniczy Olsztyn-Mazury oraz Port Lotniczy Okęcie Warszawa. Ponadto na terenie gminy Sokółka przy szpitalu przy ul. Władysława Sikorskiego 40 znajduje się lądowisko sanitarne dla śmigłowców²².

4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Na terenie gminy Sokółka ciepło w budynkach mieszkalnych i obiektach użyteczności publicznej wytwarzane jest i dostarczane na dwa sposoby – poprzez własne źródła, spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Sokółce Sp. z o. o. oraz poprzez ciepło kupowane od zewnętrznego dostawcy Celsius Sp. z o.o. w Skarżysku Kamiennej. MPEC Sokółka prowadzi trzy własne niewielkie kotłownie: kotłownia MPEC Osiedle Zielone moc 2,550 MW, Kotłownia 3 Maja w Sokółce moc 0,130 MW oraz kotłownia Stara Kamionka moc 0,054 MW. Ich moc jest stosunkowo mała, dlatego stanowią one raczej uzupełnienie całego systemu ciepłowniczego. Główna część ciepła pochodzi z dużej ciepłowni węglowo-biomasowej, należącej do spółki Celsius ze Skarżyska-Kamiennej. To zewnętrzne źródło dostarcza ponad 22 MW energii cieplnej, którą MPEC rozprowadza do mieszkańców Sokółki i instytucji publicznych. Dystrybucja odbywa się za pomocą sieci ciepłowniczej o długości około 25,00 km, która w całości należy do MPEC Sokółka. Z sieci tej korzysta bezpośrednio około 7 tysięcy mieszkańców miasta, a pośrednio drugie tyle osób – w szkołach, urzędach, szpitalu czy sklepach podłączonych do systemu Miejskiej Sieci Ciepłowniczej. Problemem pozostaje wiek i stan techniczny głównych magistrali ciepłowniczych, ponieważ mają one około 50-60 lat

²⁰ <https://www.bazakolejowa.pl/> (dostęp: 08.09.2025 r.)

²¹ <https://www.bazakolejowa.pl/index.php?dzial=bocznice&id=1720&okno=przebieg> (dostęp: 08.09.2025 r.)

²² <https://www.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=8d1080b126bd43918e7dea4569d8b574> (dostęp: 08.09.2025 r.)

i są wykonane w technologii kanałowej, miejscami z izolacją azbestową. To nie tylko wpływa negatywnie na środowisko, ale też stwarza ryzyko awarii, szczególnie w okresie zimowym²³.

Pozostała część mieszkańców wykorzystuje indywidualne systemy ogrzewania, takie jak kotły węglowe, olejowe oraz kotły na drewno i pompy ciepła. Coraz częściej tradycyjne źródła ciepła uzupełniane są przez rozwiązania proekologiczne – drewno, pompy ciepła czy instalacje fotowoltaiczne²⁴.

4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Gmina Sokółka zaopatrywana jest w energię elektryczną ze stacji GPZ 110/15 kV „Sokółka”. Przez teren gminy Sokółka przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV Białystok - Czarna Białostocka - Dąbrowa Białostocka - Augustów. Na obszarze gminy Sokółka energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych²⁵.

4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz

Na terenie gminy Sokółka nie funkcjonuje sieć gazowa. Z powodu braku infrastruktury gazowej oraz ze względu na łatwość w użytkowaniu i czynniki ekonomiczne, mieszkańcy korzystają z gazu propan-butan dystrybuowanego w butlach lub zbiornikach przydomowych, co jednak stwarza niebezpieczeństwo jego użytkowania²⁶. Na terenie gminy znajdują się rozprężanie gazu m.in. Metal – Fach, Mlekpól ,Barter oraz Biogazownia rolnicza Eko-FARM Energia²⁷. Gmina Sokółka aktem notarialnym z dn. 08.02.2023 r. na działce nr 697/2 obręb Kraśniany ustanowiła służebność przesyłu dla Polskiej Spółki Gazownictwa z o.o.

²³ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

²⁴ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka* przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

²⁵ *Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

²⁶ *Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

²⁷ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Obszary przyszłej interwencji

5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

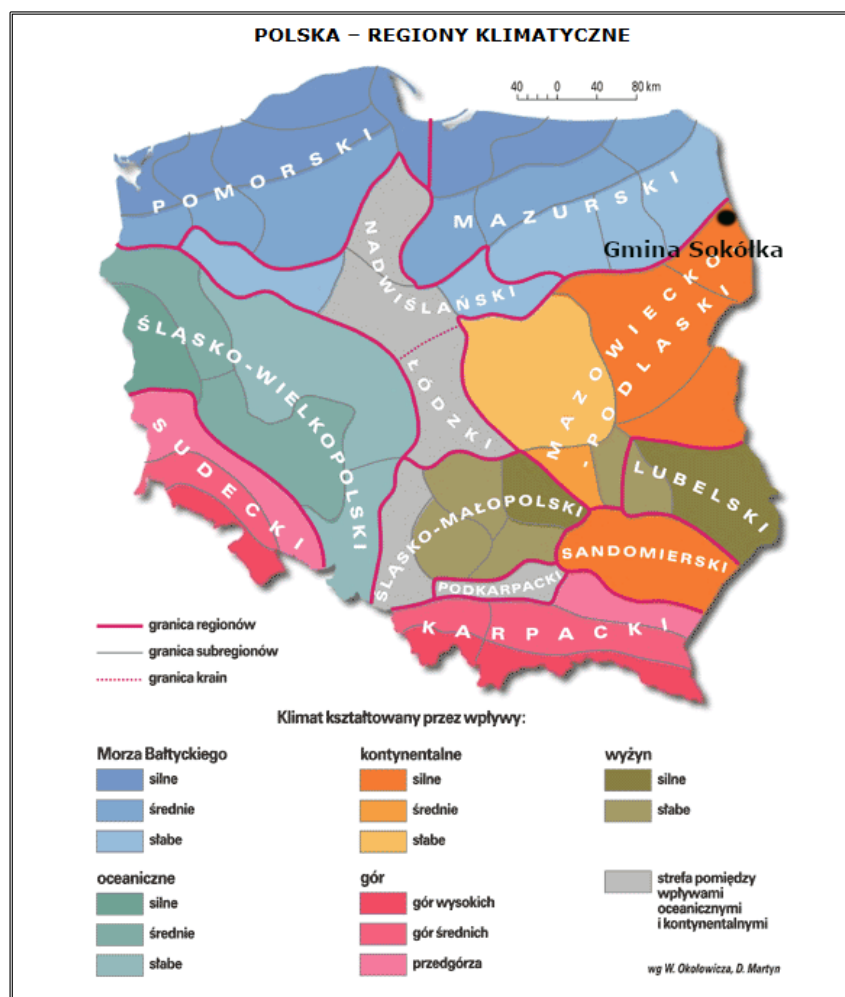
5.1.1.1 Klimat

Gmina Sokółka zgodnie z regionalizacją klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do mazowiecko-podlaskiego regionu klimatycznego. Klimat na tym terenie określany jest jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przez silne wpływy kontynentalnych mas powietrza. Charakteryzuje się on suchym, upalnym latem i mroźną zimą. Średnioroczna suma opadów na obszarze gminy wynosi około 550 mm. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi ok. -3°C , a w lipcu ok. $18,5^{\circ}\text{C}$, co przekłada się na średnią roczną temperaturę wynoszącą około 8°C . Usłonecznienie na tym obszarze wynosi ok. 1 700-1 750 h²⁸. Średnia długość okresu wegetacyjnego to około 205-210 dni²⁹.

²⁸ <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 28.08.2025 r.)

²⁹ http://rcin.org.pl/Content/58667/WA51_78605_r2016-t88-z1_Przeg-Geogr-Tomczyk.pdf (dostęp: 28.08.2025 r.)

Rysunek 5. Regiony klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl> (dostęp: 28.08.2025 r.)

5.1.1.2 Jakość powietrza

Proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze jest złożony, co sprawia, że precyzyjne wyznaczenie stref skażenia bywa trudne. Wiadomo jednak, że jakość powietrza w danym regionie jest ściśle powiązana z poziomem zanieczyszczeń występujących w innych miejscach. Zanieczyszczenia mogą być bowiem przenoszone na znaczne odległości, zwłaszcza przy sprzyjających warunkach atmosferycznych, i w znacznym stopniu wpływać na ogólny poziom zanieczyszczeń w obszarach oddalonych od źródła emisji.

Na terenie gminy Sokółka głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są emisje z indywidualnych systemów grzewczych oraz transport drogowy. Większość mieszkańców korzysta z kotłów opalanych węglem i paliwami węglopochodnymi, co prowadzi do znacznej emisji pyłów zawieszonych (PM10 i PM2.5), benzo(a)pirenu oraz tlenków siarki i azotu. Jest to tzw. niska emisja, pochodząca z niskich wysokości kominów, która ma szczególnie duży wpływ na jakość powietrza w bezpośrednim otoczeniu. W budownictwie jednorodzinym wciąż dominują nieekologiczne paliwa stałe, takie jak węgiel. Zjawisko „niskiej emisji” nasila się

zwłaszcza w sezonie grzewczym, co prowadzi do okresowego pogorszenia jakości powietrza na obszarach zamieszkałych oraz w ich bezpośrednim otoczeniu.

Dodatkowo przez gminę przebiegają: droga krajowa nr 19 oraz drogi wojewódzkie nr 671, 673, 674, co wiąże się z dużym natężeniem ruchu samochodowego. Ruch ten generuje zanieczyszczenia powietrza, w tym przede wszystkim tlenki azotu (NO_x), tlenek węgla (CO) oraz pyły zawieszane (PM10 i PM2,5), które mają negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców oraz jakość środowiska naturalnego. Szczególnie duży wpływ mają pojazdy ciężarowe oraz auta z silnikami Diesla.

Roczne oceny jakości powietrza, wykonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, ujmuje wszystkie substancje, dla których obowiązek sporządzenia oceny wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870). Są to substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C_6H_6),
- ozon (O_3),
- pył zawieszony PM10 oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył zawieszony PM2,5,

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Stan jakości powietrza w województwie podlaskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Województwo podlaskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, Gmina Sokółka należy do strefy podlaskiej.

O wyniku klasyfikacji całej strefy decyduje każde wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego/docelowego/celu długoterminowego, nawet jeżeli nie obejmuje całego jej obszaru.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy podlaskiej.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny									Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
Faza I	Faza II															
strefa podlaska	PL2002	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024.

Tabela 6. Wynikowe klasy strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy		
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego	
		SO ₂		NO _x				
strefa podlaska	PL2002	A		A		A	D2	

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadzi badań monitoringowych jakości powietrza na terenie gminy Sokółka. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku corocznie wykonuje klasyfikację stref w województwie podlaskim na podstawie: wyników pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wyników modelowania jakości powietrza dla 2024 r. wykonanego przez IOŚ-PIB oraz metody szacowania, opartej o wyniki modelowania jakości powietrza dla 2024 r., wykonanej przez GIOŚ. W województwie podlaskim zostały ustanowione dwie strefy: Aglomeracja Białostocka oraz strefa podlaska, obejmująca pozostały obszar województwa tj. 16 powiatów. GIOŚ nie wykonuje oceny dla poszczególnych powiatów, gmin oraz miast województwa podlaskiego³⁰.

Roczna ocena jakości powietrza za 2024 r. w strefie podlaskiej, do której należy gmina Sokółka, wykazała przekroczenia standardów imisyjnych dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin) – ozon³¹.

W ocenie jakości powietrza za 2024 r., na terenie gminy Sokółka, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin również wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2³².

Na terenie gminy Sokółka funkcjonuje program „Czyste Powietrze”³³. Jego celem jest poprawa jakości powietrza poprzez wspieranie mieszkańców w wymianie starych źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych. Program umożliwia uzyskanie dofinansowania na montaż nowoczesnych źródeł ciepła takich jak:

- podłączenie do sieci ciepłowniczej wraz z przyłączem;
- pompa ciepła powietrze/woda;
- pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej;
- gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej;
- kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie;
- kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie;
- ogrzewanie elektryczne;
- instalacja centralnego ogrzewania oraz instalacja ciepłej wody użytkowej³⁴.

³⁰ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

³¹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

³² Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

³³ <https://sokolka.pl/czyste-powietrze/> (dostęp: 08.09.2025 r.)

³⁴ <https://czystepowietrze.gov.pl/wez-dofinansowanie/na-co-i-ile> (23.10.2025 r.)

Dodatkowo dofinansowanie udzielane jest na ocieplenie domów, wymianę okien i drzwi, a także instalację paneli fotowoltaicznych³⁵. W Gminie Sokółka funkcjonuje także Gminny Punkt Konsultacyjny MPEC w Sokółce sp. z o.o.³⁶. W punkcie można bezpłatnie skorzystać z doradztwa dotyczącego zasad programu, a także z pomocy w przygotowaniu i wypełnieniu wniosku o dofinansowanie

Na terenie gminy Sokółka jest sensor jakości powietrza³⁷, który został zamontowany przy ul. Lotników Lewoniewskich 1 w Sokółce. Dzięki niemu możliwe jest dokonanie oceny w zakresie przekroczeń zanieczyszczeń powietrza na danym obszarze. Mieszkańcy mogą sprawdzić wyniki dokonywanych pomiarów w Internecie. Systematyczna kontrola wyników pozwala na szybkie wykrycie zanieczyszczeń i zastosowanie rozwiązań przyczyniających się do poprawy tego zjawiska.

Odnawialne źródła energii

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Warunki dla rozwoju energetyki słonecznej w województwie podlaskim są korzystne. Gmina Sokółka położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi około 1 700-1 750 godzin. Oznacza to, że Gmina posiada potencjał w zakresie wykorzystania energii słonecznej.

³⁵ <https://sokolka.pl/czyste-powietrze/> (dostęp: 28.08.2025 r.)

³⁶ Dane Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Sokółce

³⁷ <https://airly.org/map/pl/> (dostęp: 28.08.2025 r.)

Rysunek 6. Położenie Gminy Sokółka na mapie usłonecznienia na terenie Polski

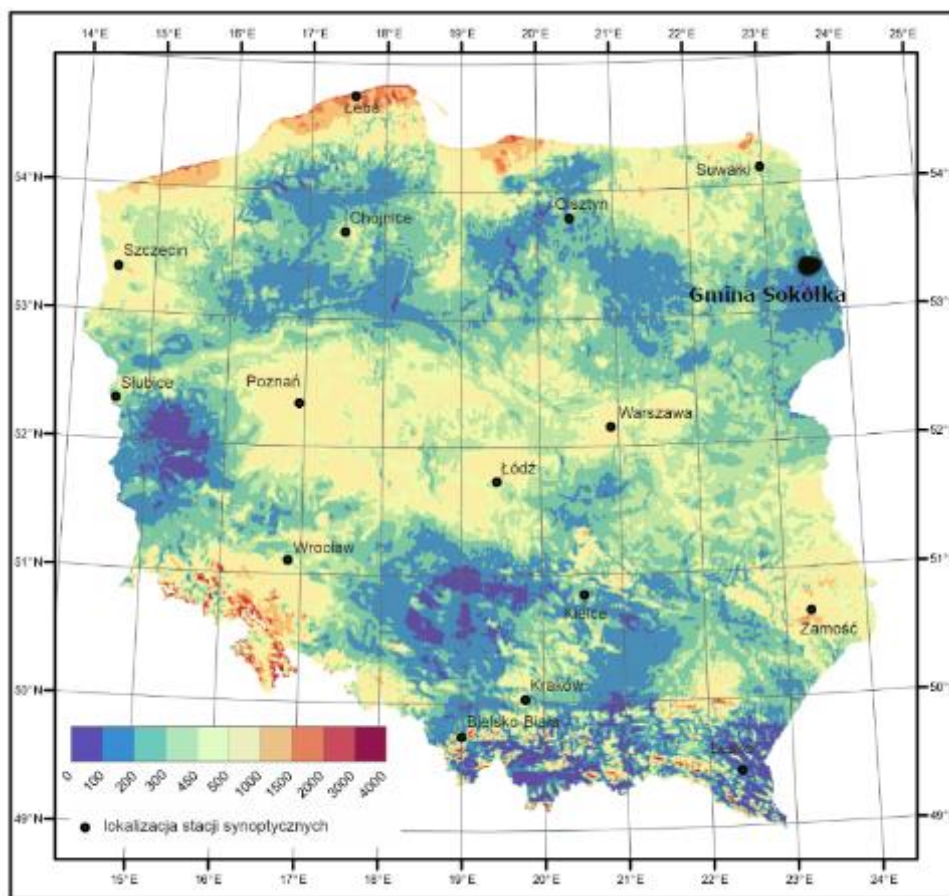
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 28.08.2025 r.)

Na terenie gminy Sokółka w ostatnich latach coraz większe znaczenie zyskują odnawialne źródła energii. W związku z tym na obszarze gminy Sokółka funkcjonują farmy fotowoltaiczne, które produkują energię elektryczną w sposób przyjazny środowisku³⁸.

Z analizy poniższej mapy wynika, że Gmina Sokółka znajduje się w strefie niekorzystnych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej, bowiem średnia roczna suma energii wiatrowej na poziomie 10 m n.p.g w terenie otwartym Gminy wynosi ok. 100-200 kWh/m²/rok.

³⁸ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

Rysunek 7. Położenie Gminy Sokółka na mapie średniej rocznej sumy energii wiatrowej [kWh/m²/rok] na poziomie 10 m n.p.g w terenie otwartym na obszarze Polski w 2019 roku³⁹

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: https://cmm.imgw.pl/?page_id=29313 (dostęp: 23.10.2025 r.)

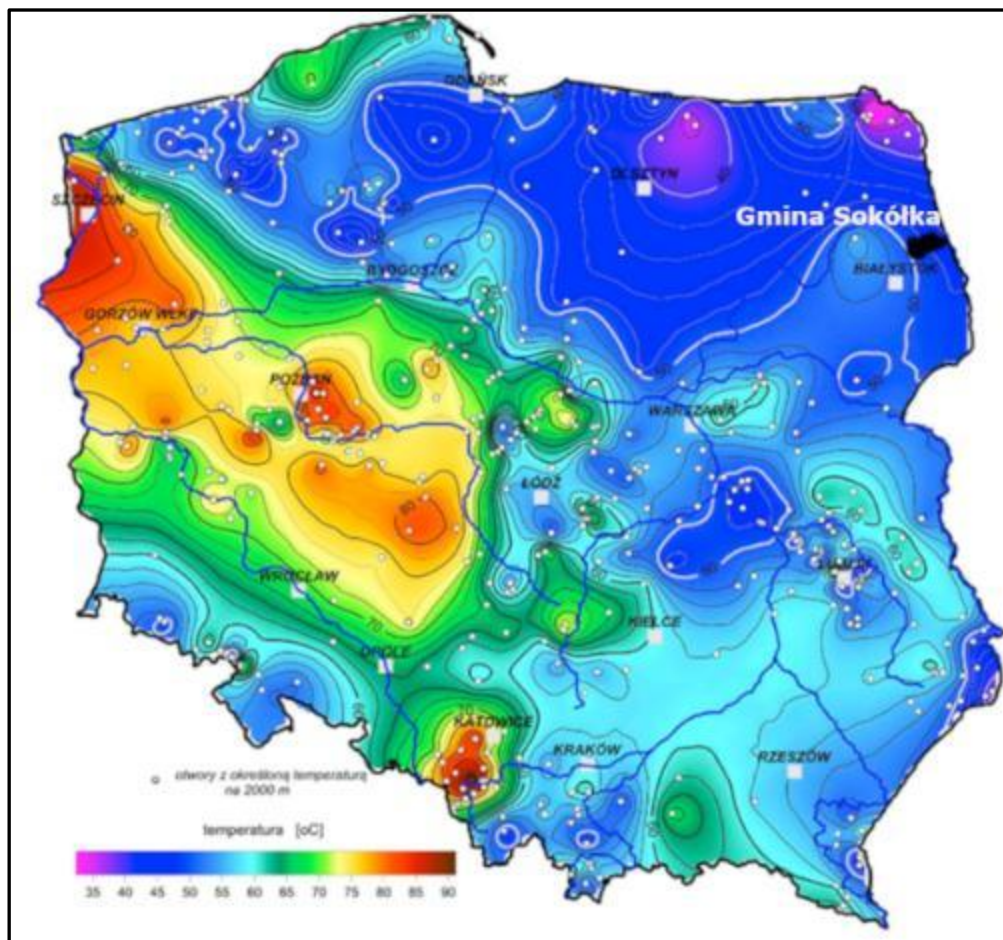
Na terenie gminy nie są zlokalizowane elektrownie wiatrowe⁴⁰.

Gmina Sokółka leży w strefie chłodniejszej, gdzie temperatura na głębokości 2 000 m p.p.t wynosi około 50°C. Oznacza to, że w tym rejonie potencjał geotermalny jest niski. Wody o takich parametrach nie nadają się do produkcji energii elektrycznej, jak ma to miejsce w regionach o temperaturach powyżej 80-90°C. Jednak mogą być wykorzystywane w celach grzewczych np. w postaci płytkiej geotermii, tj. pomp ciepła.

³⁹ W przedziale prędkości 3-25 m/s.

⁴⁰ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Rysunek 8. Położenie Gminy Sokółka na mapie temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/> (dostęp: 28.08.2025 r.)

Do energii odnawialnej, poza wspomnianą energią wiatru, energią promieniowania słonecznego i energią geotermalną, zalicza się energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna elektrownia wodna⁴¹. Biomasa (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa. Duże zasoby ziem wykorzystywanych rolniczo stwarzają możliwość wykorzystania biomasy w energetyce ciepłej. Zatem z powodu rolniczego charakteru gminy Sokółka istnieje możliwość wykorzystywania biomasy jako odnawialnego źródła energii. Część budynków prywatnych wykorzystuje biomasę w celach grzewczych⁴². Z kolei źródłem biogazu najczęściej są

⁴¹ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

⁴² Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

pozostałości z produkcji rolnej lub z oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy znajduje się biogazownia rolnicza, EKO-FARMENERGIA Sp. z o.o. o mocy 1,0 MW energii elektrycznej oraz ciepłej, przy ul. Lotników Lewoniewskich 11 w Sokółce. W procesie fermentacji wykorzystywany jest pomiot kurzy, zielonki i osady z produkcji rolniczej oraz flotaty. Dzięki temu odpady z produkcji rolniczej nie trafiają bezpośrednio na pola. Uprzednio przetwarza się je w biogazowni, po przetworzeniu powstaje poferment. Spółka posiada decyzję Ministra Rolnictwa i Ochrony Środowiska certyfikat na poferment jako nawóz do nawożenia areałów rolnych.⁴³

Poprawa jakości powietrza jest możliwa poprzez następujące działania:

- ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- wykonywanie termomodernizacji budynków,
- wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych zmierzających do eliminacji lub ograniczenia emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia.

5.1.1.3 Analiza SWOT

Na podstawie analizy klimatu i jakości powietrza, określono mocne i słabe strony Gminy Sokółka oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia mające wpływ na klimat i jakość powietrza.

Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— obecność na terenie gminy farm fotowoltaicznych,— funkcjonowanie programu „Czyste Powietrze” i punktu konsultacyjno-informacyjnego,— lokalny monitoring jakości powietrza (Airly),— obecność sieci ciepłowniczej.	<ul style="list-style-type: none">— na obszarze gminy Sokółka, stwierdzono przekroczenie celu długoterminowego ozonu w przypadku ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin,— duża ilość indywidualnych źródeł ciepła, wykorzystujących w celach grzewczych paliwa stałe,— słabe warunki dla energetyki wiatrowej i niskie zasoby geotermalne,— obecność drogi krajowej nr 19 oraz trzech dróg wojewódzkich, które zwiększają emisję tlenków azotu i pyłów zawieszonych.

⁴³ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — rozwój nowych możliwości korzystania z odnawialnych źródeł energii, — rosnące zainteresowanie wśród mieszkańców wykorzystaniem OZE, — moda na ekologiczny styl życia, — kampanie mające na celu uświadamianie istoty troski o środowisko, — wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, — rozwój państwowego monitoringu środowiska, — dostęp do programów dofinansowania. 	<ul style="list-style-type: none"> — niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa, — wysokie koszty inwestycji w odnawialne źródła energii, — wzrost liczby pojazdów na drogach publicznych, — zjawisko spalania odpadów w indywidualnych kotłowniach przez mieszkańców, — zjawisko transgranicznego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pogarszających lokalną jakość powietrza.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.2. Zagrożenia hałasem

Hałas to zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego, które charakteryzuje się szerokim zakresem występowania oraz różnorodnością źródeł. Obejmuje on dźwięki mieszczące się w zakresie częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz. Głównym źródłem emisji hałasu na terenie Gminy Sokółka są następujące drogi: krajowa nr 19 oraz wojewódzkie nr 671, 673 i 674. Potencjalnym źródłem hałasu mogą być również znajdujące się na terenie gminy Sokółka linie kolejowe nr 6, 57, 40, 922 i 923.

Hałas wpływa negatywnie na zdrowie ludzi i jakość ich życia, a także szkodzi zwierzętom. Długotrwałe narażenie na jego działanie może prowadzić m.in. do poważnych problemów ze snem, zwiększać ryzyko choroby niedokrwiennej serca, pogarszać zdolność koncentracji oraz wywoływać uczucie rozdrażnienia.

Ochrona przed hałasem obejmuje określone rodzaje terenów, które zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Są to obszary wyodrębnione ze względu na sposób ich użytkowania i pełnione funkcje, takie jak tereny mieszkalne, rekreacyjne. Redukcja emisji hałasu może być osiągnięta poprzez stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających jego natężenie. Ważnym narzędziem w tym zakresie są również zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące właściwej lokalizacji obiektów przemysłowych, zachowania odpowiednich odległości między zabudową a źródłami hałasu oraz zastosowania barier dźwiękochłonnych. Istotną rolę odgrywa również stały monitoring poziomu hałasu, który pozwala na ocenę sytuacji i podejmowanie odpowiednich działań zaradczych.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności

demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie średniejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 11. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez straty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

GIOŚ prowadzi bazę e-hałas służącą gromadzeniu wyników pomiarów hałasu w środowisku przyrodniczym, wykonywanych w drodze badań: inspekcyjnych, automonitoringowych, pomiarów porealizacyjnych oraz wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W przypadku hałasu przemysłowego na terenie gminy Sokółka pomiary były wykonywane w:

- Barter S.A. Oddział SAGA w Sokółce – w 2023 roku;
- Ferma drobiu Bogusław Jankowski w Kraśnianach – w 2024 roku.

W obu przypadkach nie stwierdzono przekroczeń norm dopuszczalnych⁴⁴.

W przypadku hałasu komunikacyjnego, ostateczne pomiary na terenie gminy Sokółka pochodzą z 2020 r. i dotyczą krótkiego odcinka zlokalizowanego w centrum miasta: Sokółka ul. Grodzieńska - 250 m odcinek drogi krajowej nr 19. Punkt pomiarowy został zlokalizowany na obszarze nieobjętym ochroną akustyczną. Badania wykonało niezależne laboratorium na zlecenie GDDKiA w 2020 r. Wyniki - 67,3 dB dla pory dnia oraz 62,9 dB dla pory nocy⁴⁵. Wobec tego nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm.

Przez teren gminy Sokółka przebiegają odcinki drogi krajowej nr 19 (SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 1: GR. MIASTA - UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674)/, SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 2: UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674) - GR. MIASTA/ oraz SOKÓŁKA /GR. MIASTA/ - WASILKÓW), które zostały objęte strategiczną mapą hałasu w 2022 r. Opracowanie wykonane zostało w ramach zadania polegającego na sporządzeniu strategicznych map hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie podlaskim i dotyczy wybranych odcinków dróg krajowych na terenie województwa podlaskiego⁴⁶.

Tabela 12. Zestawienie odcinków drogi krajowej 19 objętych Strategiczną Mapą Hałasu na terenie gminy Sokółka

Lp.	ID odcinka	Numer drogi		Pikietaż			Długość (km)	Opis odcinka Nazwa	Kod TERYT
		kraj.	E	pocz.	końc.	Nazwa			
25	50314	19		14,780	16,300	1,520	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 1: GR. MIASTA - UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674)/	20	
26	50313	19		16,300	21,733	5,433	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 2: UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674) - GR. MIASTA/	20	
27	50312	19		21,733	44,652	22,919	SOKÓŁKA /GR. MIASTA/ - WASILKÓW	20	

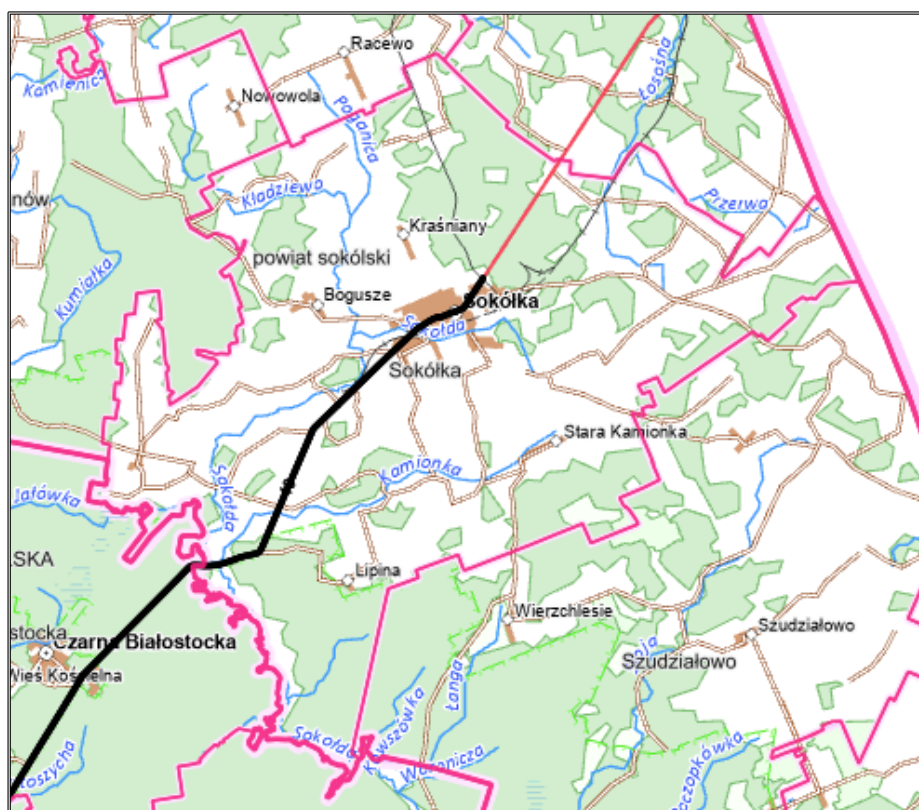
Źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa podlaskiego w 2022 r.

⁴⁴ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

⁴⁵ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

⁴⁶ Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa podlaskiego w 2022 r.

Rysunek 9. Mapa emisyjna i imisyjna drogi krajowej nr 19 na terenie gminy Sokółka

Legenda:

- mapa emisyjna i imisyjna drogi krajowej nr 19

Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html?gmap=gp0 (dostęp: 29.08.2025 r.)

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej, która przebiega przez gminę Sokółka.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków dróg krajowych, które przebiegają przez teren gminy Sokółka, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg krajowych przebiegających przez teren gminy Sokółka

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
19	GR. PAŃSTWA /KUŹNICA/ - SOKÓŁKA /GR. MIASTA/	3 041
	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 1: GR. MIASTA - UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674)/	8 035
	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 2: UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674) - GR. MIASTA/	11 478
	SOKÓŁKA /GR. MIASTA/ - WASILKÓW	11 388

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 13 574 poj./dobę. Na odcinkach drogi krajowej nr 19 średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych nie został więc przekroczony.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać także średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez gminę Sokółka.

Tabela 14. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej 671 przebiegającym przez teren gminy Sokółka

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
671	SOKOLANY /DW673/ - KORYCIN /DK8/	1 286

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 671 przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony.

Tabela 15. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi wojewódzkiej 673 przebiegających przez teren gminy Sokółka

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
673	DĄBROWA BIAŁOSTOCKA - SOKOLANY /DW671/	2 996
	SOKOLANY /DW671/ - SOKÓŁKA /UL. GRODZIĘNSKA (DK19)/	5 133

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 673 DĄBROWA BIAŁOSTOCKA - SOKOLANY /DW671/ przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony. Natomiast na odcinku SOKOLANY /DW671/ - SOKÓŁKA /UL. GRODZIĘNSKA (DK19)/ średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich został przekroczony.

Tabela 16. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi wojewódzkiej 674 przebiegających przez teren gminy Sokółka

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
674	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE: UL. GRODZIĘNSKA (DK19) - GR. MIASTA/	6 613
	SOKÓŁKA - KRYNKI /DW676/	1 900

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 674 SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE: UL. GRODZIĘNSKA (DK19) - GR. MIASTA/ przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich został przekroczony. Natomiast na odcinku SOKÓŁKA - KRYNKI /DW676/ średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony.

Analiza źródeł hałasu oraz natężenia średniego dobowego ruchu pojazdów na odcinkach drogi krajowej i dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Sokółka, pozwala zauważyć, że źródłem hałasu może być ruch samochodów osobowych. Natomiast w kwestii hałasu przemysłowego nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku.

5.1.2.1 Analiza SWOT

W poniższej tabeli przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dotyczące obszaru zagrożenia hałasem na terenie gminy Sokółka.

Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — dla odcinków DK19 została sporządzona strategiczna mapa hałasu, — brak przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu przemysłowego na terenie gminy, — średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej poniżej wartości średniego dobowego ruchu rocznego na wszystkich drogach krajowych, — brak przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego na terenie gminy w badaniu za 2020 r. 	<ul style="list-style-type: none"> — obecność linii kolejowych, — średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy powyżej wartości średniego dobowego ruchu rocznego na wszystkich drogach wojewódzkich (odcinek DW673 SOKOLANY /DW671/ - SOKÓŁKA /UL. GRODZIĘNSKA (DK19)/ i odcinek DW 674 SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE: UL. GRODZIĘNSKA (DK19) - GR. MIASTA/), — brak stałego, lokalnego systemu monitorowania hałasu w przestrzeni publicznej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — modernizacja i remonty nawierzchni dróg oraz torów kolejowych, — nowe technologie ochrony przed hałasem (ekrany akustyczne, maty antywibracyjne, pasy zieleni), — zbieranie danych i prowadzenie własnego monitoringu lokalnego, — budowa nowych ścieżek rowerowych. 	<ul style="list-style-type: none"> — rozwój komunikacji wraz ze wzrostem liczby pojazdów i natężenia ruchu komunikacyjnego na drogach, — niewłaściwa lokalizacja planowanych obiektów stanowiących źródła hałasu, — wysokie koszty modernizacji i remontów dróg oraz torów kolejowych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3 Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie gminy Sokółka, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Gmina Sokółka zaopatrywana jest w energię elektryczną ze stacji GPZ 110/15 kV „Sokółka”. Przez teren gminy Sokółka przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV Białystok - Czarna Białostocka - Dąbrowa Białostocka - Augustów. Na obszarze gminy Sokółka energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych⁴⁷. Z tego względu rozbudowana infrastruktura energetyczna, obejmująca sieci wysokiego, średniego i niskiego napięcia, stanowi potencjalnie niekorzystny czynnik w kontekście oddziaływania elektromagnetycznego na środowisko.

Pomiary pól elektromagnetycznych na terenie gminy Sokółka, GIOŚ wykonał w 2023 r. w 2 punktach stałej sieci monitoringu. Wyniki zamieszczono w poniższej tabeli.

⁴⁷ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Tabela 18. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Sokółka

Lp.	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Nazwa jednostki terytorialnej, na obszarze której jest zlokalizowany punkt pomiarowy (miejscowość ulica)	Nazwa punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika W_{ME}	Rok wykonania pomiaru
	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna					
1.	23.493061	53.402689	Szkolna 2, Sokółka	B_2021_D_5	< 0,8	0,04	2023
2.	23.499778	53.408389	Gen. W. Wróblewskiego 18, Sokółka	B_2021_D_6	< 0,8	-	2023

Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim
W punktach pomiaru poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w 2023 r. wyniósł odpowiednio:

- < 0,8 V/m – Szkolna 2, Sokółka,
- < 0,8 V/m – Gen. W. Wróblewskiego 18, Sokółka.

Wówczas poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności zakresu częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 80 MHz do 40 GHz wynosił 28 V/m. Oznacza to, nie został przekroczony dopuszczalny poziom.

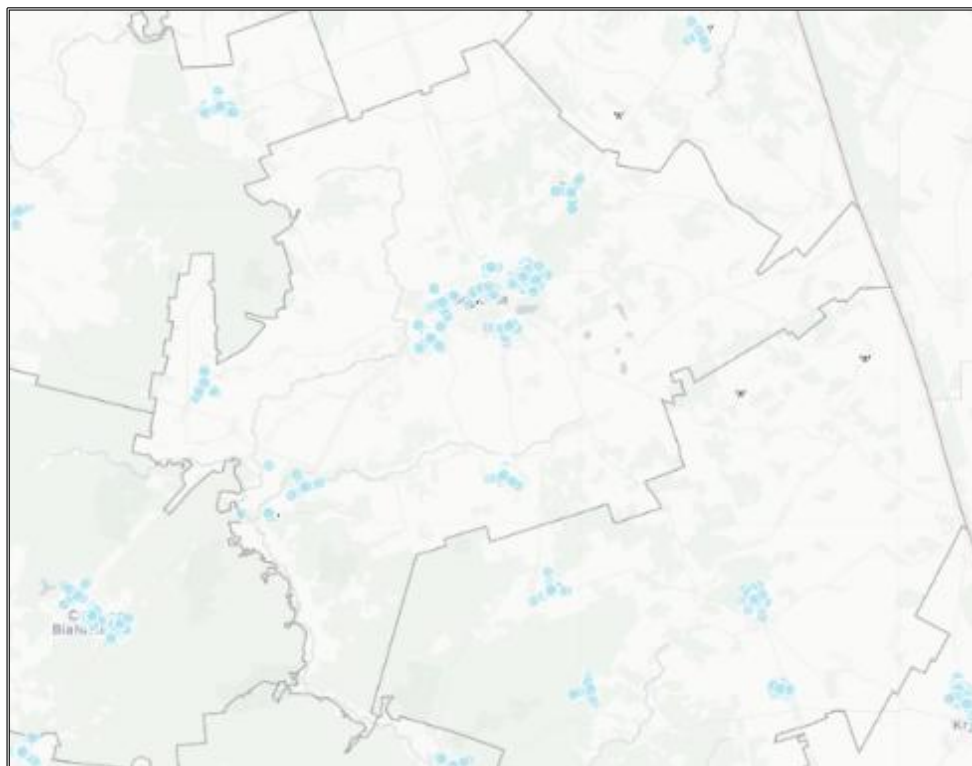
Wydział Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku dokonał także kontroli stacji bazowej znajdującej się na terenie gminy Sokółka – Stacja bazowa Orange Polska S.A. 483 (96994N!) SOKÓŁKA_GSM. W dniach 22.08.2023 r. – 28.09.2023 r. została przeprowadzona planowa kontrola stacji bazowej telefonii komórkowej zlokalizowanej na działce o numerze geodezyjnym 295/4 w miejscowości Zadworzany w gminie Sokółka w powiecie sokólskim. Po przeprowadzonej analizie uzyskanych wyników pomiarów stwierdzono, iż wartości natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności, gdzie wykonano pomiary, nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach. Nie stwierdzono naruszeń⁴⁸.

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten

⁴⁸ Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim

oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

Rysunek 10. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Sokółka

Legenda:

Wyniki pomiarów PEM

< 7 V/m

Instalacje

Stacja bazowa

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Urządzenia znajdujące się na terenie gminy Sokółka nie stwarzają obecnie istotnego zagrożenia. Niemniej jednak, w ramach działań mających na celu ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym, zaleca się podejmowanie następujących środków: zakazywanie lokalizacji nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych oraz ograniczanie sytuowania stacji bazowych telefonii komórkowej w postaci masztów antenowych, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i na terenach przewidzianych pod zabudowę.

5.1.3.1 Analiza SWOT

Na podstawie analizy pól elektromagnetycznych, określono mocne i słabe strony gminy Sokółka oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia mające wpływ na poziom pól elektromagnetycznych.

Tabela 19. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — dostęp do danych z SI2PEM, umożliwiający bieżący monitoring poziomu promieniowania, — brak przekroczeń dopuszczalnych norm PEM w dotychczasowych pomiarach, — kontrola stacji bazowej w 2023 r., która nie wykazała przekroczeń norm. 	<ul style="list-style-type: none"> — obecność linii energetycznych niskiego, średniego i wysokiego napięcia.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — uwzględnianie infrastruktury technicznej emitującej promieniowanie elektromagnetyczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — modernizacja sieci energetycznych przez operatora, — regulacje prawne dotyczące dopuszczalnych poziomów PEM, — rozbudowa systemu SI2PEM i zwiększenie liczby punktów pomiarowych dla lepszej kontroli środowiska, — edukacja mieszkańców w zakresie wpływu PEM – zwiększenie świadomości i zaufania do systemów monitoringu. 	<ul style="list-style-type: none"> — rozbudowa infrastruktury technicznej emitującej promieniowanie elektromagnetyczne wzdłuż szlaków komunikacyjnych, — wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Źródło: Opracowanie własne

5.1.4 Gospodarowanie wodami

5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy

Gmina Sokółka pod względem hydrograficznym należy do obszaru dorzecza Wisły oraz regionu wodnego Niemna i regionu wodnego Narwi. Na obszarze jednostki nie występują wody zaliczane do jezior głównych. Znajdują się tutaj za to mniejsze jeziora, zbiorniki, stawy oraz również mniejsze rzeki i kanały⁴⁹.

5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych

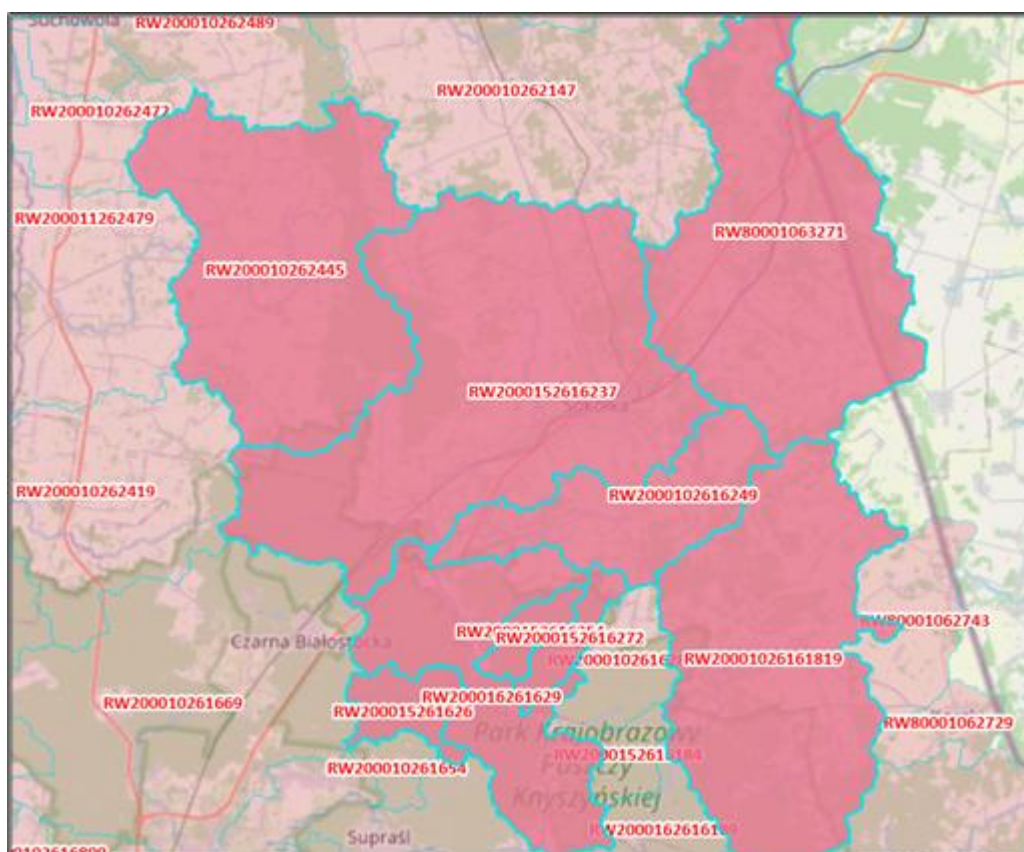
Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Sokółka występują zlewnie następujących JCWP:

- RW200016261629 – Sokółka od Jałówki do ujścia;
- RW2000152616237 – Sokółka do Jałówki;
- RW200015261626 – Migówka;
- RW2000152616272 – Kowszówka;

⁴⁹ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

- RW80001063271 – Łosośna do granicy państwa;
- RW2000152616254 – Korzenicha;
- RW20001026161819 – Słoja do Starzynki;
- RW2000102616249 – Kamionka;
- RW200010262445 – Kumiałka do Kamionki⁵⁰.

Rysunek 11. Położenie JCWP na terenie gminy Sokółka

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapa> (dostęp: 21.11.2025 r.)

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP) na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska. Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych – ocena potencjału ekologicznego) oraz ocena stanu chemicznego. Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny to określenie jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych określa się poprzez przypisanie danej części jednej z pięciu klas jakości. Klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan

⁵⁰ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> (dostęp: 22.09.2025 r.)

ekologiczny, druga – dobry, natomiast trzecia, czwarta i piąta odpowiadają stanowi umiarkowanemu, słabemu i złemu. W przypadku oceny potencjału ekologicznego klasy pierwsza i druga łącznie stanowią kategorię „dobry i powyżej dobrego”. Ostateczna klasyfikacja danej części wód zależy od wyników oceny poszczególnych elementów biologicznych, przy czym stosuje się zasadę, że końcowa klasa stanu lub potencjału ekologicznego jest równa klasie najniżej ocenionego elementu biologicznego. Podstawę prawną stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych⁵¹.

⁵¹ <https://wody.gios.gov.pl/> (dostęp 29.08.2025 r.)

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 20. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Sokółka

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Sokołda od Jałówki do ujścia	RW200016261629	2 (2023)	1 (2023)	1 (2024)	2 (2023)	-	-	-
Sokołda do Jałówki	RW2000152616237	2 (2023)	2 (2022)	2 (2024)	2 (2022)	-	-	-
Migówka	RW200015261626	2 (2024)	1 (2024)	>2 (2024)	-	-	-	-

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Kowszówka	RW2000152616272	2 (2024)	- (2023)	1 (2024)	- (2023)	-	-	-
Łosośna do granicy państwa	RW80001063271	4 (2023)	3 (2023)	2 (2024)	2 (2023)	-	-	-
Korzenicha	RW/2000152616254	3 (2024)	1 (2024)	2 (2024)	2 (2024)	-	-	-
Słoja do Starzynki	RW/20001026161819	3 (2023)	3 (2022)	1 (2024)	2 (2022)	-	-	-

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Kamionka	RW2000102616249	3 (2023)	3 (2023)	2 (2024)	2 (2024)	-	-	-
Kumiałka do Kamionki	RW200010262445	3 (2023)	2 (2022)	2 (2024)	>2 (2022)	-	-	-

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze jednoznacznej oceny stanu poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych z uwagi na trwające wciąż badania. Jednak na podstawie klasyfikacji zawartej w powyższej tabeli można określić informacje o jednolitych częściach wód powierzchniowych. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Sokółka charakteryzują się dużym zróżnicowaniem stanu ekologicznego. Rzeka Sokółka (zarówno na odcinku do Jałówki, jak i od Jałówki do ujścia) cechuje się stosunkowo dobrym stanem. Dowodem są wysokie klasy biologiczne i fizykochemiczne oraz bardzo dobre wskaźniki hydromorfologiczne. Podobnie korzystny obraz wyłania się dla rzek Kowszówka i Korzenicha, które także osiągają wysokie klasy w zakresie jakości fizykochemicznej, pomimo lokalnych różnic w klasyfikacji biologicznej i hydromorfologicznej. Niepokojące wyniki uzyskano natomiast dla rzeki Łosośna, gdzie stan biologiczny został oceniony na klasę 4, co wskazuje na zły stan ekologiczny. Mimo że pozostałe wskaźniki mieszczą się w przedziałach umiarkowanych, to wynik w zakresie elementów biologicznych wymaga podjęcia działań naprawczych. Umiarkowaną jakość wód potwierdzają również dane dla rzek Migówka, Kamionka i Kumiałka. Na podstawie analizy można stwierdzić, że ogólny stan wód powierzchniowych w gminie Sokółka jest zróżnicowany – od dobrego, po wyraźnie pogorszony w niektórych ciekach. Wskazuje to na konieczność prowadzenia zrównoważonej polityki zarządzania jakością wód, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc o słabszych parametrach ekologicznych, przy równoczesnym utrzymywaniu i ochronie obszarów o korzystnym stanie środowiskowym.

5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi. Natomiast ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Na terenie gminy Sokółka nie występuje zagrożenie powodziowe i ryzyko powodziowe⁵².

W latach 2010-2025 na terenie gminy Sokółka jednostki ochrony przeciwpożarowej odnotowały łącznie 173 interwencje związane z lokalnymi podtopieniami spowodowanymi intensywnymi opadami deszczu. Najwięcej zdarzeń miało miejsce w mieście Sokółka. Największa liczba interwencji wystąpiła 2 czerwca 2014 r., kiedy strażacy podejmowali działania aż 53 razy na wielu ulicach miasta. Kolejna fala podtopień pojawiła się 6 czerwca 2014 r., obejmując 20 zdarzeń. W późniejszych latach również odnotowano uciążliwe

⁵² <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html> (dostęp 29.08.2025 r.)

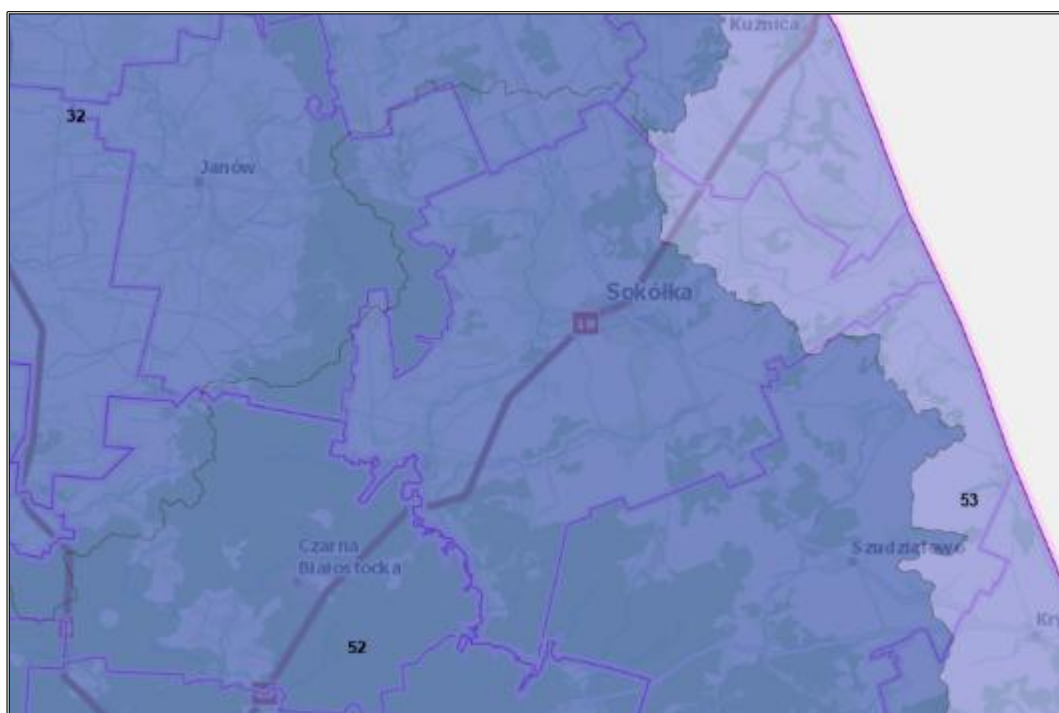
podtopienia – 1 maja 2018 r. (8 interwencji) oraz 19 sierpnia 2024 r. (18 interwencji). Podtopienia powodowały zalewanie ulic, posesji i piwnic budynków, stwarzając uciążliwości dla mieszkańców i konieczność częstych interwencji służb ratowniczych⁵³.

5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960) jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. Dla tych jednostek w kolejnych cyklach planistycznych sporządzane są programy działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Sokółka leży na obszarze 3 jednolitych części wód podziemnych, tj. JCWPd nr 52 (GW200052), JCWPd nr 32 (GW200032) oraz JCWPd nr 53 (GW800053), co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 12. JCWPd na obszarze gminy Sokółka

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzony jest na zlecenie GIOŚ przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. W 2022 r. przeprowadzono monitoring

⁵³ Dane Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce

diagnostyczny, a w 2023 i 2024 monitoring operacyjny stanu chemicznego wszystkich jcwpcw podziemnych. Na terenie Gminy Sokółka monitoring nie był wykonywany⁵⁴.

5.1.4.5. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Jakość wód powierzchniowych w gminie Sokółka w dużej mierze jest zagrożona przez działalność człowieka, przede wszystkim przez intensywne użytkowanie terenów rolniczych w obrębie zlewni. Najpoważniejsze czynniki mające negatywny wpływ na stan zasobów wodnych to zrzuty ścieków komunalnych, wprowadzanie do środowiska nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków, a także spływ biogenów z pól uprawnych, szczególnie przy niewłaściwym magazynowaniu nawozów naturalnych.

Istotnym problemem jest również niewystarczający poziom infrastruktury sanitarnej na obszarach wiejskich. Znaczne rozproszenie zabudowy sprawia, że budowa kanalizacji często nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego. W konsekwencji mieszkańcy korzystają ze zbiorników bezodpływowych, które jeśli są nieszczelne, mogą powodować lokalne skażenie wód gruntowych i gleb. Może to również wpływać negatywnie na zdrowie ludzi w przypadku przedostania się zanieczyszczeń do roślin uprawnych. Dodatkowe ryzyko dla środowiska wodnego mogą stanowić przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wynika to z niewłaściwej eksploatacji, gdyż niedostatecznie oczyszczone ścieki przedostają się bezpośrednio do gruntu, zagrażając tym samym wodom podziemnym. W gminie Sokółka tego typu instalacje są zlokalizowane głównie na terenach, gdzie brak sieci kanalizacyjnej uniemożliwia podłączenie do zbiorczego systemu odprowadzania ścieków.

Z kolei działalność rolnicza prowadzi do niekontrolowanego napływu biogenów (związków azotu i fosforu) do wód, szczególnie w sytuacjach nieprawidłowego przechowywania nawozów oraz intensywnego stosowania chemicznych środków ochrony roślin. Tego typu spływy powierzchniowe mogą przyczynić się do procesu eutrofizacji, który skutkuje zakwitami wody, rozwojem toksycznych glonów, pogorszeniem warunków tlenowych i degradacją całych ekosystemów wodnych. Do źródeł zanieczyszczeń wód można również zaliczyć złe praktyki rolnicze, takie jak przechowywanie obornika i gnojowicy bezpośrednio na gruncie. Wszystkie te czynniki mogą skutkować znacznym pogorszeniem jakości wód powierzchniowych i podziemnych, które przestają spełniać obowiązujące normy.

⁵⁴ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

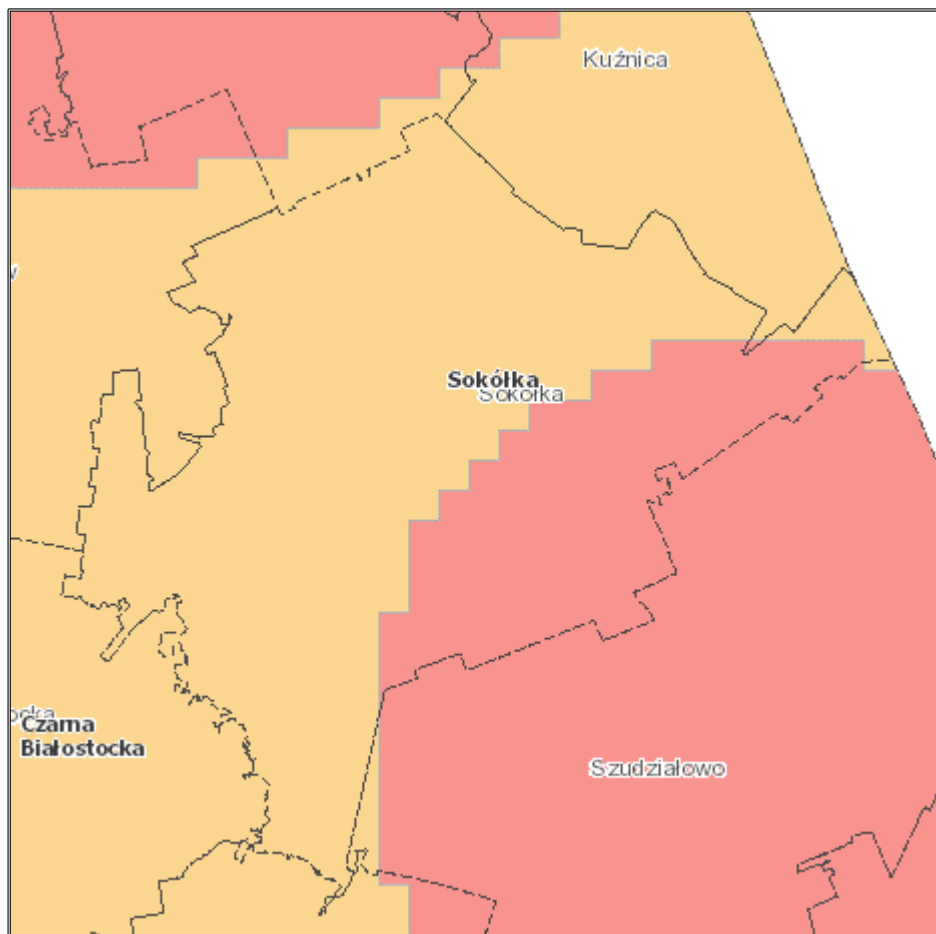
5.1.4.6. Zagrożenie suszą

Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę atmosferyczną,
- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza atmosferyczna to zjawisko występujące w okresie, gdy ilość opadów jest znacznie niższa od średnich wartości wieloletnich lub opady są całkowicie nieobecne. Skutkiem takiego niedoboru jest stopniowe zmniejszanie się wilgotności, szczególnie odczuwalne w cieplejszych miesiącach roku, kiedy to wzrasta intensywność parowania oraz ewapotranspiracji, czyli procesu określającego potencjalną szybkość utraty wody z gleby i roślin, przy założeniu nieograniczonej dostępności wody. Taki stan prowadzi do uszczuplenia zasobów wodnych w glebie oraz w wodach powierzchniowych. W zależności od warunków przyrodniczych, ich zróżnicowania przestrzennego oraz stopnia wykorzystania wody, susza atmosferyczna może wywołać kolejne formy niedoboru – suszę rolniczą, hydrologiczną, a nawet hydrogeologiczną. Północno-zachodnia część Gminy Sokółka należy do terenów silnie zagrożonych tego typu suszą, zaś południo-wschodni obszar charakteryzuje się ekstremalnym zagrożeniem.

Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie gminy Sokółka

Legenda:

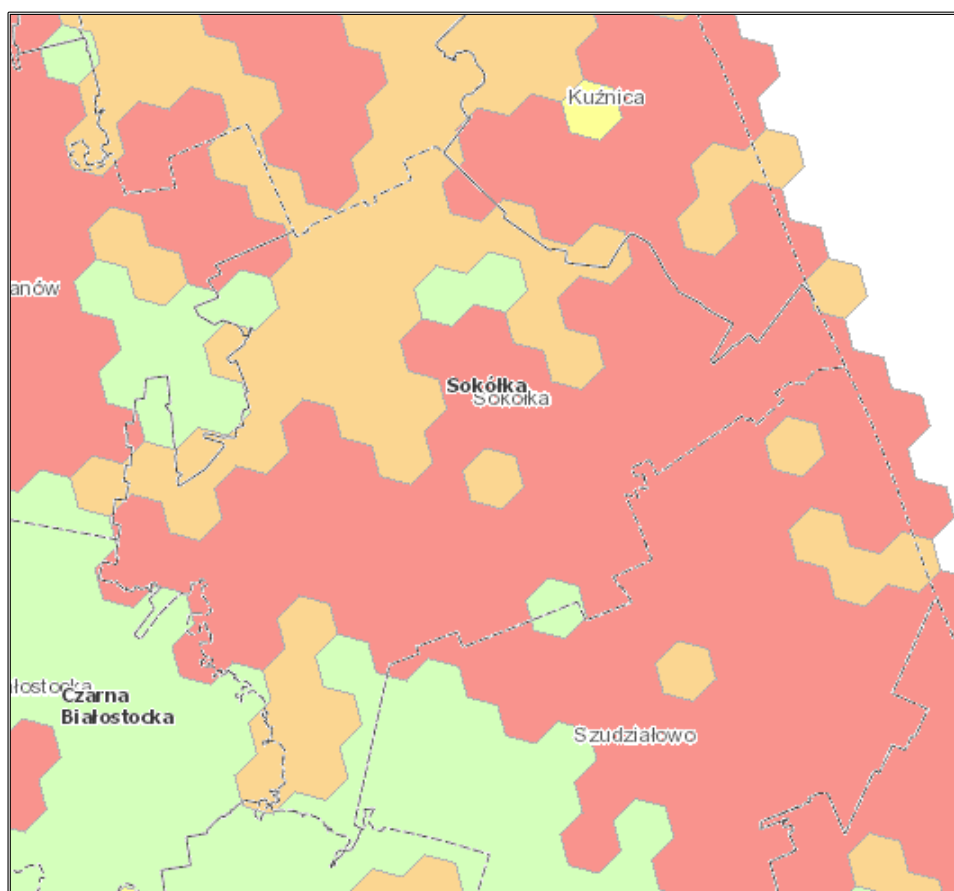
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Susza rolnicza, nazywana również suszą glebową, to stan, w którym zawartość wody w glebie jest zbyt niska, aby zapewnić roślinom odpowiednie warunki do wzrostu i prowadzenia efektywnej działalności rolniczej. Jest ona bezpośrednim następstwem przedłużającej się suszy atmosferycznej. Należy jednak podkreślić, że nie każdy okres bez opadów i towarzyszący mu spadek wilgotności gleby oznacza wystąpienie suszy rolniczej. O jej zaistnieniu decyduje pojawienie się oznak stresu wodnego u roślin, takich jak ograniczenie wzrostu, spadek biomasy czy obniżenie plonów. Stopień nasilenia i czas występowania deficytu wodnego w glebie są silnie uzależnione od jej zdolności do zatrzymywania wody, co powoduje, że zjawisko to ma zróżnicowany charakter w zależności od rodzaju gleby i lokalnych warunków przyrodniczych. Susza rolnicza może prowadzić do bezpośrednich strat w naturalnych ekosystemach, jednak jej najbardziej odczuwalne skutki dotyczą rolnictwa i gospodarki leśnej. Północno-zachodnia część Gminy Sokółka jest silnie zagrożona suszą

rolniczą, natomiast południowo-wschodnia należy do obszaru o ekstremalnym zagrożeniu suszą. Występują także obszary słabo zagrożone suszą rolniczą.

Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy Sokółka

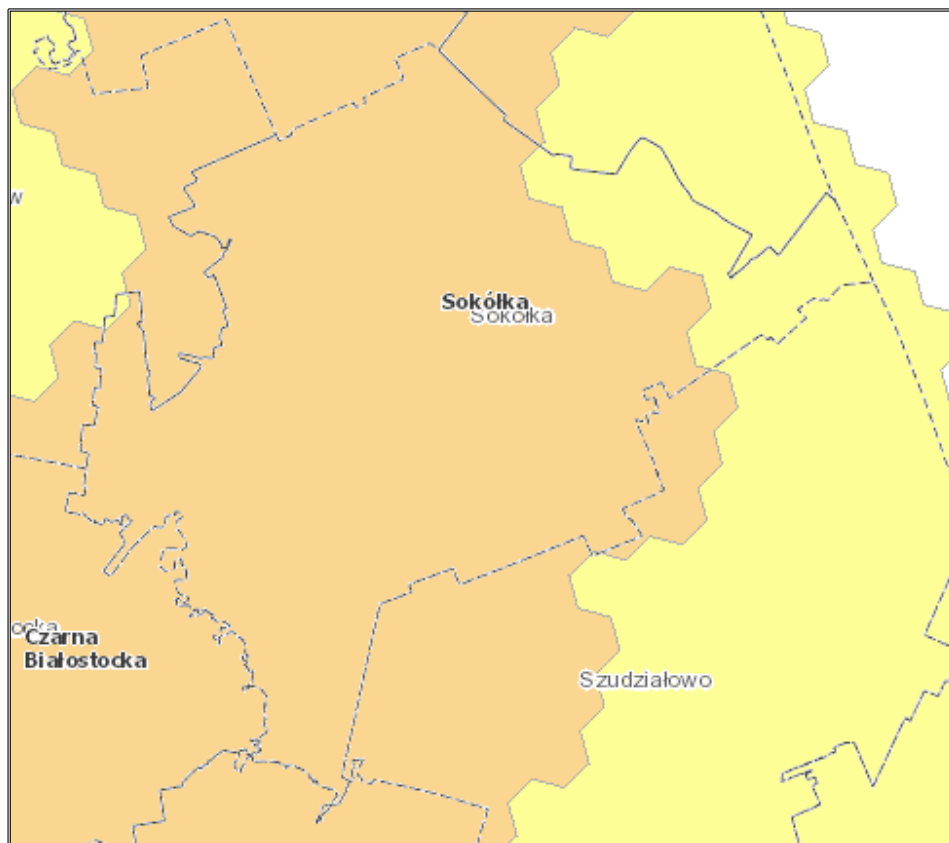
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Susza hydrologiczna to stan, w którym poziom wód powierzchniowych – rzek, jezior czy zbiorników wodnych – utrzymuje się poniżej średnich wartości notowanych w długim okresie czasu. Zjawisko to najczęściej rozwija się jako kolejny etap pogarszających się warunków wodnych, następujący po suszy atmosferycznej i rolniczej, choć może także wystąpić niezależnie, nawet po ustaniu okresu bezopadowego. Większość obszaru gminy Sokółka znajduje się w strefie silnego zagrożenia suszą hydrologiczną, jedynie wschodnia część gminy charakteryzuje się umiarkowanym zagrożeniem.

Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy Sokółka

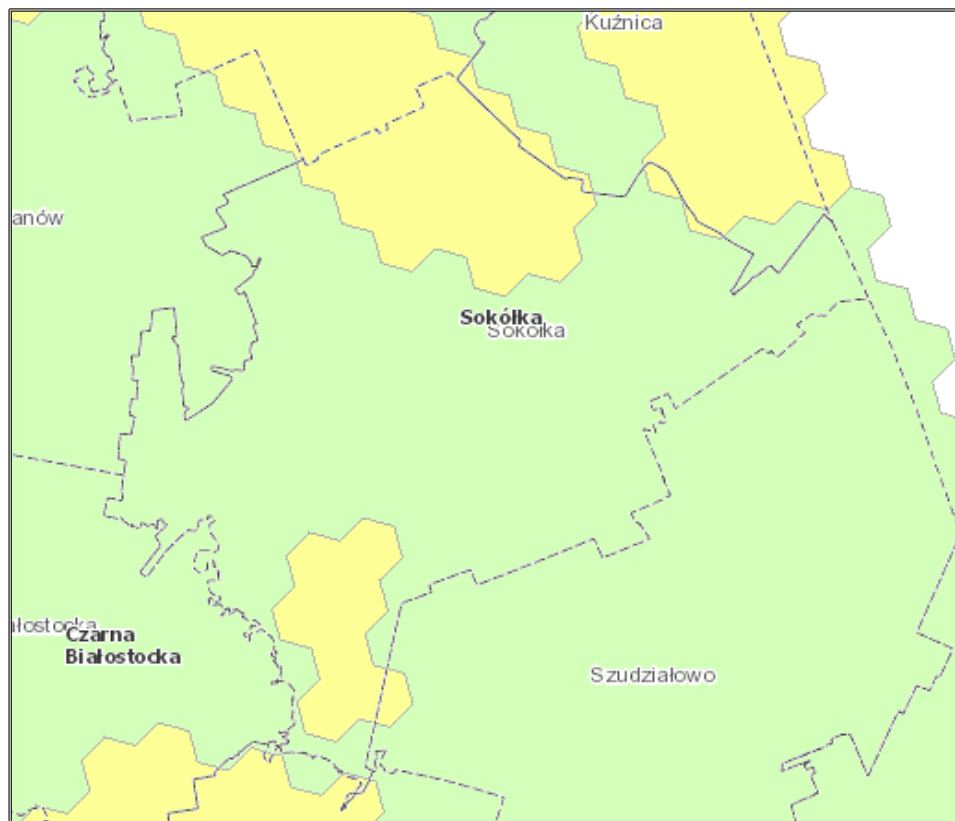
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Susza hydrogeologiczna, znana również jako niżówka hydrogeologiczna, to zjawisko polegające na obniżeniu poziomu zwierciadła wód podziemnych poniżej ustalonych stanów niskich ostrzegawczych. Pierwszymi objawami tego zjawiska są najczęściej wysychanie płytkich studni oraz spadek wydajności ujęć wody. Zdecydowana większość obszaru gminy Sokółka jest słabo zagrożona suszą hydrogeologiczną, jedynie północna i południowa część charakteryzuje się umiarkowanym zagrożeniem.

Rysunek 16. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Sokółka

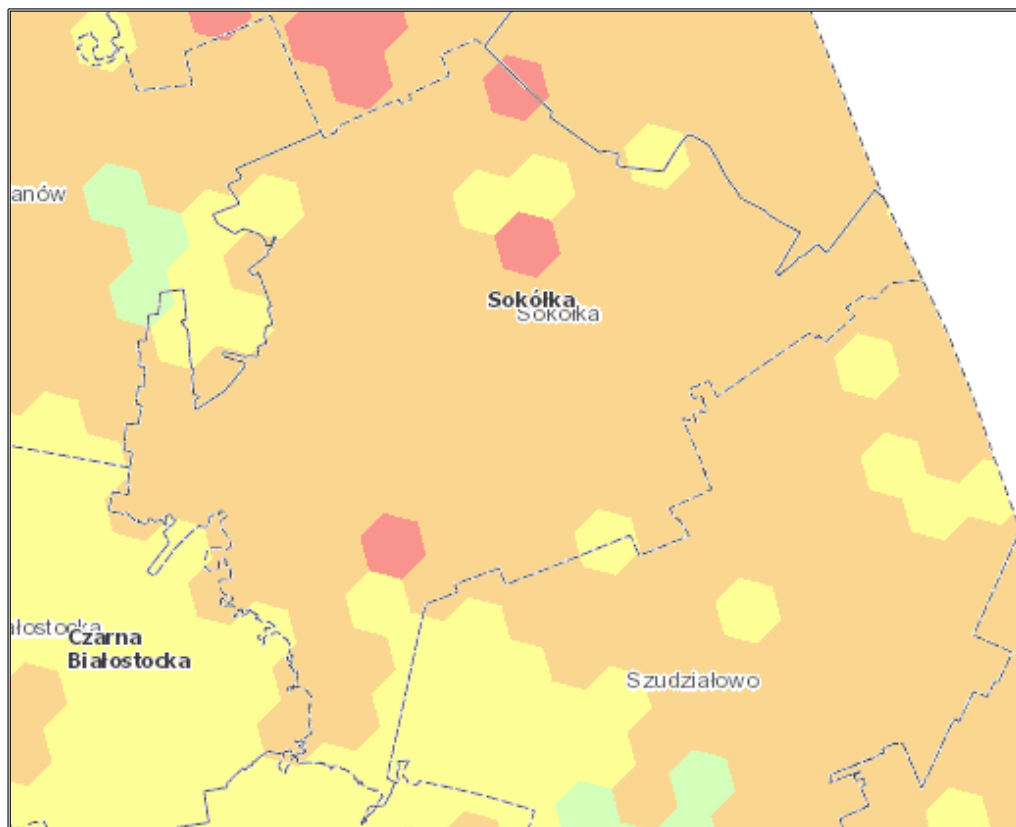
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Zestawienie łączne wyników zagrożenia suszą dostarcza istotnych wniosków diagnostycznych z punktu widzenia planowania w gospodarowaniu wodą. Obszar gminy Sokółka jest zróżnicowany pod względem łącznego zagrożenia suszą. Na podstawie poniższej mapy można stwierdzić, że niemal cały obszar znajduje się w strefie silnego zagrożenia łączną suszą. Jedynie niewielkie fragmenty gminy znajdują się w strefach umiarkowanego i ekstremalnego zagrożenia.

Rysunek 17. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Sokółka

Legenda:

- słabo zagrożone suszą
- umiarkowanie zagrożone suszą
- silnie zagrożone suszą
- ekstremalnie zagrożone suszą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Zjawisko suszy prowadzi do intensywnego parowania wody z gleby, co skutkuje jej przesuszeniem i obniżeniem zdolności do podtrzymywania życia roślin. Wysuszenie roślinności zwiększa ryzyko występowania pożarów, zwłaszcza na terenach leśnych i trawiastych, ponieważ sucha biomasa staje się łatwopalna. Dodatkowo, obniżenie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych ogranicza dostęp do wody pitnej, co może negatywnie wpłynąć na życie mieszkańców oraz funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw. W związku z tym konieczne jest wdrażanie kompleksowych działań – zarówno zapobiegawczych, jak i adaptacyjnych, które pozwolą ograniczyć skutki suszy dla środowiska naturalnego, gospodarki oraz społeczności lokalnych.

W celu przeciwdziałania skutkom suszy sporządzony został Plan przeciwdziałania skutkom suszy, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. W Planie tym zawarto „katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy”, co odpowiada brzmieniu art. 184 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo wodne przed jego nowelizacją.

5.1.4.7 Analiza SWOT

W poniższej tabeli określono mocne i słabe strony Gminy Sokółka oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia w zakresie obszaru interwencji: gospodarowanie wodami.

Tabela 21. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — monitoring wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ, — brak zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> — ekstremalne i silne zagrożenie suszą na terenie gminy, — zanieczyszczenie środowiska na terenach nieskanalizowanych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, — dofinansowanie na likwidację zbiorników bezodpływowych i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, — możliwość rozbudowy kanalizacji, — pozyskiwanie środków na adaptację do suszy i przeciwdziałanie eutrofizacji, — poprawa retencji na glebach, — ochrona naturalnych zbiorników wodnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — zmiany klimatu wpływające na zjawiska występowania susz, bądź gwałtownych deszczy, — postępująca degradacja cieków.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej na terenie jednostki samorządu terytorialnego podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz efektywnego odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa

Długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie Sokółka systematycznie rosła z 231,40 km w latach 2020 i 2021, do 240,60 km w 2022 r., a następnie 247,00 km w 2023 r. i 247,20 km w 2024 r. Oznacza to, że w ciągu pięciu lat sieć wydłużyła się o 15,80 km. Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania również wykazywała tendencję wzrostową. W 2020 r. było ich 4 074, a w 2024 r. już 4 223, co oznacza wzrost o 149 przyłączy w tym okresie. Z kolei liczba awarii sieci wodociągowej charakteryzowała się pewnymi wahaniami. Najwięcej awarii odnotowano w 2020 r., aż 56, a najmniej w 2024 r. – 14. W pozostałych latach liczba awarii była niższa niż w 2020 r., ale

niewyższa niż w 2024, ponieważ w 2021 r. wystąpiło 29 awarii, w 2022 r. 37 awarii, a w 2023 r. 30 awarii. Można więc określić, że w Gminie Sokółka w latach 2020-2024 rozbudowano i unowocześniono sieć wodociągową. Jednocześnie obserwuje się znaczną poprawę w zakresie awaryjności sieci, o czym świadczy spadek liczby awarii. Jednak konieczne są dalsze modernizacje.

Tabela 22. Sieć wodociągowa na terenie gminy Sokółka

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci	km	231,40	231,40	240,60	247,00	247,20
Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 074	4 112	4 152	4 190	4 223
Ilość awarii sieci wodociągowej	szt.	56	29	37	30	14

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

W analizowanym okresie stopień zwodociągowania utrzymywał się na zbliżonym poziomie. W 2020 r. stopień zwodociągowania wyniósł 68,80%, w 2021 r. nieznacznie spadł do 68,70%, a w 2022 r. do 68,40%. Następnie w 2023 r. nastąpił wzrost do 68,90%, a w 2024 r. spadek do 65,20%. Oznacza to, że stopień zwodociągowania w Gminie Sokółka w badanym okresie pozostaje praktycznie niezmienny, a różnice w poszczególnych latach są minimalne.

Tabela 23. Stopień zwodociągowania na terenie gminy Sokółka w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Stopień zwodociągowania	68,80	68,70	68,40	68,90	65,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> (dostęp: 31.08.2025 r.)

Na terenie gminy Sokółka system wodociągowy opiera się na ujęciach wód podziemnych, co oznacza, że woda dostarczana mieszkańcom pochodzi ze studni głębinowych. Największe znaczenie ma ujęcie w Sokółce, gdzie funkcjonują cztery studnie oraz stacja uzdatniania wody, stanowiąca kluczowy element systemu dystrybucji. Kolejne źródła znajdują się w Starej Kamionce i Starej Rozedrance, gdyż w każdej z tych miejscowości działają po dwie studnie głębinowe. Natomiast ujęcie obejmujące jedną studnię, zlokalizowane jest w Boguszach. Charakterystyczną cechą ujmowanej wody jest jej bardzo dobra jakość naturalna. Dzięki temu nie wymaga ona skomplikowanych procesów technologicznych związanych z oczyszczaniem⁵⁵.

⁵⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Gminie Sokółka wzrosła z 61,40 km w 2020 r. do 63,30 km w 2024 r. Oznacza to, że w ciągu pięciu lat przybyło niespełna 2,00 km sieci. Liczba przyłączy kanalizacyjnych również systematycznie rosła, z 2 346 w 2020 r. do 2 436 w 2024 r. Wskazuje to na stopniowe podłączanie kolejnych budynków do sieci kanalizacyjnej. Wyraźnie pozytywnym zjawiskiem jest spadek liczby awarii. W 2020 r. odnotowano ich 215, a w 2024 r. 168. Należy jednak podkreślić, że mimo widocznej poprawy liczba awarii nadal pozostaje stosunkowo wysoka. Oznacza to, że sieć kanalizacyjna wciąż wymaga dalszych działań modernizacyjnych i inwestycyjnych. Równocześnie obserwuje się istotny wzrost liczby zbiorników bezodpływowych, z 1 022 w 2020 r. do 1 755 w 2024 r. Wynika to głównie z rozproszonej zabudowy na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest utrudniona lub nieopłacalna. Na przestrzeni analizowanych lat zwiększyła się także liczba przydomowych oczyszczalni ścieków z 53 w 2020 r. do 97 w 2024 r. Oznacza to, że coraz więcej gospodarstw korzysta z indywidualnych rozwiązań do oczyszczania ścieków, co wpisuje się w trend poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenach słabiej zurbanizowanych.

Tabela 24. System kanalizacyjny na terenie gminy Sokółka w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	61,40	61,40	61,50	63,20	63,30
Liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 346	2 361	2 378	2 413	2 436
Ilość awarii sieci kanalizacyjnej	szt.	215	210	200	188	168
Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	1 022	1 050	1 321	1 652	1 755
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	53	56	66	91	97

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

Stopień skanalizowania na terenie gminy Sokółka w latach 2020-2023 utrzymywał się na zbliżonym poziomie, wynoszącym około 38,00%. W 2020 r. wartość ta wynosiła 38,10%, w 2021 r. nieznacznie spadła do 38,00%, a w 2022 r. osiągnęła najniższy poziom – 37,70%. W 2023 r. odnotowano ponowny wzrost do 38,70%, co jest najwyższą wartością w analizowanym okresie. Jednak w 2024 r. stopień skanalizowania spadł do 37,60%.

Tabela 25. Stopień skanalizowania na terenie gminy Sokółka w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Stopień skanalizowania	38,10	38,00	37,70	38,70	37,60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> (dostęp: 31.08.2025 r.)

Część obszaru gminy Sokółka należy do aglomeracji Sokółka wyznaczonej na podstawie uchwały nr XXXIV/208/2020 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 29 grudnia 2020 r. Aglomeracja

obejmuje miasto Sokółka i położoną w gminie Sokółka wieś Nowa Kamionka, z oczyszczalnią ścieków w Sokółce.

Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni oraz w ściekach oczyszczonych stanowią podstawowe wskaźniki efektywności działania oczyszczalni ścieków. Porównanie tych wartości pozwala ocenić skuteczność usuwania zanieczyszczeń, takich jak związki organiczne, azot czy fosfor, oraz zgodność z obowiązującymi normami środowiskowymi.

Tabela 26. Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni

Oznaczenie	Jednostka	Wyniki pomiaru
BZT ₅	[mgO ₂ /l]	416,00
ChZT	[mgO ₂ /l]	1 008,50
zawiesina ogólna	[mg/l]	341,58
azot ogólny	[mg/l]	83,46
fosfor ogólny	[mg/l]	9,60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Sprawozdania z KPOŚK za rok 2024

Tabela 27. Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych z oczyszczalni

Oznaczenie	Jednostka	Wyniki pomiaru
BZT ₅	[mgO ₂ /l]	3,33
ChZT	[mgO ₂ /l]	22,37
zawiesina ogólna	[mg/l]	6,90
azot ogólny	[mg/l]	4,59
fosfor ogólny	[mg/l]	0,52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Sprawozdania z KPOŚK za rok 2024

Aglomeracja spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

5.1.5.3 Analiza SWOT

Na podstawie analizy dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Sokółka określono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia płynące z otoczenia mające wpływ na gospodarkę wodno-ściekową.

Tabela 28. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — rosnąca liczba przyłączy do sieci wodociągowej, — obecność stacji uzdatniania wody, — rozwój sieci wodociągowej, — rozwój sieci kanalizacyjnej, — obecność aglomeracji ściekowej na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> — korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych; — niski stopień skanalizowania gminy, — utrzymujący się wysoki poziom awarii sieci kanalizacyjnej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, — rozbudowa sieci kanalizacyjnej, — stworzenie aglomeracji ściekowej na terenie gminy, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury wodno-ściekowej, — możliwość współpracy międzygminnej. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewłaściwe zagospodarowanie powstałych nieczystości ciekłych przez mieszkańców niemających dostępu sieci kanalizacyjnej, — awarie przestarzałych bezodpływowych zbiorników, — nielegalne zrzuty ścieków do wód powierzchniowych, — niekontrolowany pobór wody podziemnej na potrzeby rolnictwa, często ze studni głębinowych bez pozwoleń wodnoprawnych, — ryzyko susz i zmian klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu gminy Sokółka jest zróżnicowana. Występuje tu wysoczyzna morenowa falista, która powstała w czasie zlodowacenia Warty. Jej wysokość sięga od 150-200 m n.p.m. W rzeźbie terenu wyróżniają się także moreny czołowe akumulacyjne i moreny martwego lodu, których wysokość sięga do ok. 205 m n.p.m. We wschodniej części występuje wysokie wzniesienie w kształcie wału o wysokości względnej 15-45 m. Na terenie gminy występują także wzgórza i pagórki moren martwego lodu. Najwyższa wysokość względna wzgórz sięga 15 m. W okolicach Kraśnian, Starej Rozedranki, Sokółki, Kundzina i Zadworzan występują wąskie wały form akumulacji szczelinowej, których wysokość względna wynosi ok. 10 m. Rzeźba terenu charakteryzuje się także występowaniem nieckowatych zagłębień, przeważnie o płaskich dnach. Wzdłuż dolin znajdują się równiny wodnolodowcowe oraz pozostałości dolin wód roztopowych. W okolicy miejscowości Kraśniany występują wały wydmowe oraz wydmy paraboliczne. W okolicy Sokółki, na jej północnym-zachodzie znajdują się niewielkie torfowiska, które występują także w oczkach polodowcowych. W rzeźbie terenu odznaczają

się formy stworzone przez człowieka, m.in.: wyrobiska i hałdy, nasypy kolejowe i drogowe oraz zalewy i stawy⁵⁶.

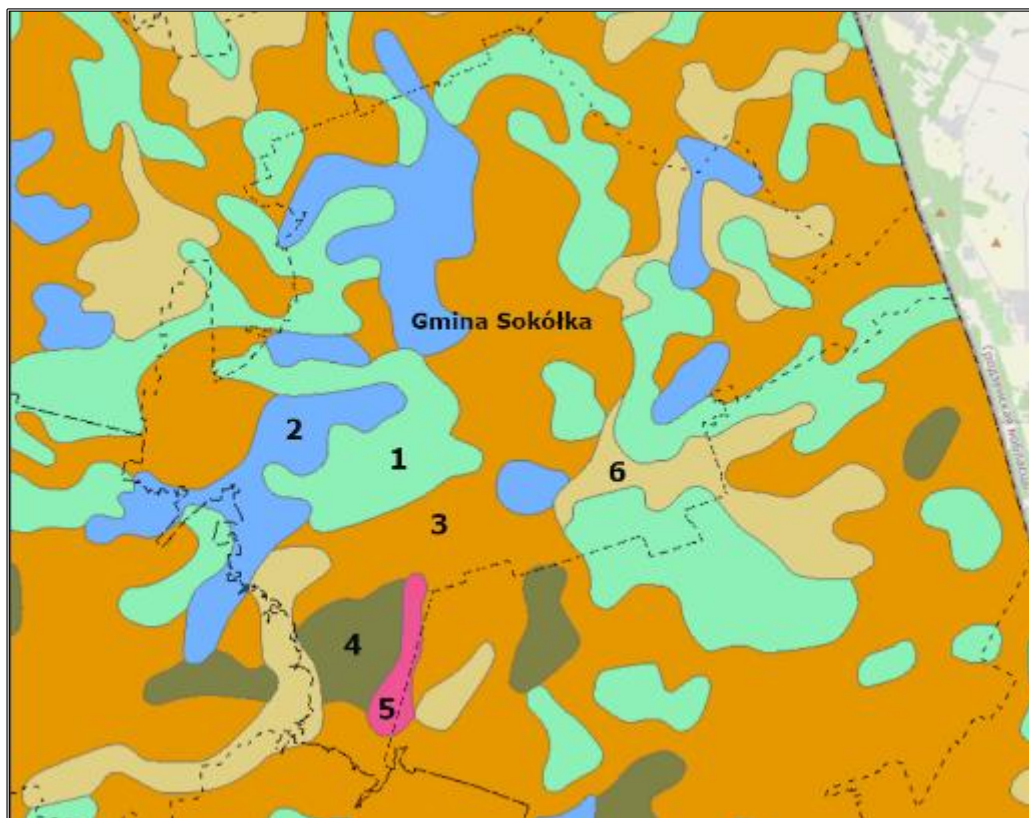
Podłoże gminy zbudowane jest z utworów czwartorzędowych, osadów paleogenu, neogenu i kredy. Skały krystaliczne znajdują się na głębokości ok. 460-362 m. Utwory kredowe zbudowane są z piasków i piaskowców glaukonitowych albucenomanu. W górnych partiach znajdują się białe margle i wapienie z krzemieniami. Utwory paleogenu składają się z osadów eocenu i oligocenu, pisaków, mułów i ilów glaukonitowych, z miejscowym występowaniem węgla brunatnego oraz kry. Utwory czwartorzędowe składają się z 8 poziomów lodowcowych. Dolne poziomy utworów zalegane są przez gliny zwałowe, a w górnych poziomach występują piaski i żwiry⁵⁷.

Szczegółowe rozmieszczenie utworów przypowierzchniowych gminy Sokółka przedstawia rysunek poniżej.

⁵⁶ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

⁵⁷ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Rysunek 18. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Sokółka

Legenda:

1. Żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych;
2. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły;
3. Gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe;
4. Iły, mułki i piaski zastoiskowe;
5. Piaski i mułki kemów;
6. Piaski i żwiry sandrowe;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
(dostęp: 01.09.2025 r.)

Obszary górnicze i złoża kopalin

Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 poz. 1290 ze zm.) obszarem górniczym jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji.

Na obszarze gminy Sokółka zinwentaryzowano następujące złoża kopalin oraz aktualne obszary górnicze, których charakterystykę zawarto w tabelach poniżej.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 29. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Sokółka

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Opis położenia
KN	11690	Bilwinki	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Bilwinki
KN	17255	Bilwinki II	[E] złożo zagospodarowane	Bilwinki dz. nr 6
KN	21608	Bilwinki III	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Bilwinki, dz. 8
KN	17256	Bobrowniki-Drahle	[E] złożo zagospodarowane	Bobrowniki, Drahle, Kamionka Stara, dz. 34/4, 34/7, 76/5, 110/3, 110/4, 276, 277, 279/1, 281, 282, 285, 286, 288, 289, 348, 349, 350
KN	14965	Bohoniki	[T] złożo eksploatowane okresowo	Bohoniki, dz. 25/2, 28/7
KN	16624	Bohoniki II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Bohoniki, dz. 15/1, 16/2, 15/3, 16/5
KN	19087	Bohoniki III	[E] złożo zagospodarowane	Bohoniki, dz./cz. dz. 14/2, 15/1, 15/3, 15/4, 16/2, 16/5, 20/9, 120, 6/5, 19/3 i 20/9
KN	19767	Bohoniki IV	[E] złożo zagospodarowane	Bohoniki, cz. dz. 24/2, 24/7, 24/8, 25/2
KN	20493	Bohoniki V	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Bohoniki, dz. 22/1, 23
KN	8063	Drahle II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle
KN	9402	Drahle III	[E] złożo zagospodarowane	Drahle dz.3-8,13/1,14,16-20, Bohoniki 6/5
KN	11536	Drahle IV	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle dz.36/2, 37/1
KN	15217	Drahle IX	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle, cz. dz. 34, 35/1, 35/2, 36/1
KN	11906	Drahle V	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle
KN	11691	Drahle VI	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle, dz. 44, 45, 47
KN	11850	Drahle VII	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle, cz. dz. 34, 35/1, 35/2
KN	14136	Drahle VIII	[E] złożo zagospodarowane	Drahle, dz. 266, 267/1, 267/2, 268, 265, 270/3, 284, 285, 286/1
KN	16216	Drahle X	[E] złożo zagospodarowane	Drahle, dz./cz.dz. 27/1, 28/3, 33/1, 34, 35/1, 35/2, 36/1, 36/2, 36/3
KN	19912	Drahle XI	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Drahle, dz. lub cz. dz. 24/3, 25, 49/3, 50, 51/4, 53/1, 53/2, 54, 55, 56, 57
KN	21056	Drahle XI-1	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Drahle, cz. dz. 52
KN	19138	Drahle-Bohoniki	[E] złożo zagospodarowane	Drahle, Bohoniki
KN	4459	Geniusze	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Geniusze
KN	7649	Geniusze II	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Podkamionka, cz. dz. 330, 331, 332, 333, 335
KN	8065	Geniusze III	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Geniusze
KN	8437	Geniusze IV	[T] złożo eksploatowane okresowo	Podkamionka
KN	20153	Geniusze IX	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Geniusze, cz. dz. 207, 208
KN	8616	Geniusze V	[T] złożo eksploatowane okresowo	Geniusze, cz. dz. 334

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Opis położenia
KN	15317	Geniusze VI	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Geniusze dz. 211/8,211/10,227
KN	16619	Geniusze VII	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Geniusze, dz. 218
KN	18965	Geniusze VIII	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Geniusze, Janowszczyzna, cz. dz. 218 (obręb Geniusze), cz. dz. 220 i 221 (obręb Janowszczyzna)
KN	15051	Gliniszcz Wielkie	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Gliniszcz Wielkie dz. 183/2
KN	18668	Gliniszcz Wielkie II	[E] złożo zagospodarowane	Gliniszcz Wielkie, dz. 183/2 (obręb 0011)
KN	20873	Gliniszcz Wielkie III	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Gliniszcz Wielkie
KN	10747	Hało	[E] złożo zagospodarowane	Hało (Hałe), cz. dz. 4/1, 4/2
KN	4458	Janowszczyzna	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Janowszczyzna, Geniusze, Igrzyły, Wysokie Laski, Słojniki, Jelenia Góra
KN	9450	Janowszczyzna II	[E] złożo zagospodarowane	Geniusze, dz./cz. dz. 205, 206/2, 207, 208, 224, 225, 226, 329; Igrzyły, dz. 32/1, 34/5
KN	12322	Janowszczyzna III	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna, dz. 226, 41, 8/1
KN	13577	Janowszczyzna IV	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Igrzyły, dz. 32/2, 91/1, 93/1, 99/1, 99/2, 99/9, 100/2, 101/4, 101/6; Słojniki, dz. 372/2, 424, 245; Wysokie Laski, dz. 15/1
KN	19714	Janowszczyzna IV - pole A	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna
KN	16406	Janowszczyzna IX	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Janowszczyzna, cz. dz. 70/2, 71/2
KN	13578	Janowszczyzna V	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Geniusze, cz. dz. 224, 329
KN	14674	Janowszczyzna VI	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Janowszczyzna, cz. dz. 59
KN	15500	Janowszczyzna VII	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna dz. 55, 59, 60, 61/1, 61/2, 70/2, 71/1, 71/3, 154
KN	15321	Janowszczyzna VIII	[T] złożo eksploatowane okresowo	Janowszczyzna dz. 198
KN	16452	Janowszczyzna X	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna, dz./cz. dz. 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204
KN	19586	Janowszczyzna XI	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna, dz. 48/1, 51/1, 52/1, 53/1, cz. dz. 55, 59
KN	20431	Janowszczyzna XII	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna, cz. dz. 1/8, 8/1, 41, 42/5, 226, 236
KN	17500	Kamionka Stara	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, dz. nr 795, Suchynicze dz. nr 475/2,
KN	21117	Kamionka Stara II	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, dz. 629/1, 629/2, 703, 705, 707, 708, 712/3
KN	20356	Kamionka Stara III	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, dz. 44, 45/1, 51/4, 51/5, 52, 54/1, 55, 56/1, 56/2, 56/3, 60/4, 61/2, 62/1, 62/4, 62/5, 64, 65, 67/1, 72, 74
KN	20912	Kamionka Stara IV	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, dz. 836
KN	5218	Kamionka-Drahle	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Kamionka Stara, Drahle, Bohoniki
KN	11350	Kamionka-Drahle 1	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Drahle, Stara Kamionka

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Opis położenia
KN	11688	Kamionka-Drahle 2	[T] złożo eksploatowane okresowo	Bobrowniki d.72-74,Kamionka st. d.469-475,Drahle d.303/1-2
KN	20872	Kamionka-Drahle 3	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, Kamionka Nowa, Drahle
KN	21621	Karcze	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Karcze, dz. 177/3
KN	4460	Kundzin	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Kundzin
KN	16242	Malawicze Dolne	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Malawicze Dolne dz. 102/7
KN	21369	Pawełki	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Pawełki, dz. 417; Bilwinki, cz. dz. 6
KN	6877	Podkamionka	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	-
KN	14673	Podkamionka II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Podkamionka, cz. dz. 243
KN	14966	Podkamionka III	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka, dz. nr 358, 316, 317, 318/1, 318/2
KN	15499	Podkamionka IV	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Podkamionka, cz. dz. 243
KN	20353	Podkamionka IX	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka, dz. 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249
KN	16725	Podkamionka V	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka
KN	16976	Podkamionka VI	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka, cz. dz. 303, 304, 305, 306
KN	17421	Podkamionka VII	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Podkamionka dz. nr 229,230/3
KN	19308	Podkamionka VIII	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka, cz. dz. 328, 329
KN	9917	Sierbowce	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Sierbowce
KN	5205	Starowlany	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Starowlany (pole I), Gliniszcz Wielkie (pole II)
KN	4454	Zadworzany	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Zadworzany
KN	5895	Zadworzany II	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Kraśniany, Zadworzany, Popławce
KN	5894	Zadworzany III	[E] złożo zagospodarowane	Kraśniany
KN	11087	Zadworzany IV	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Zadworzany, dz. 66, 67, 171, 173/1, 173/2, 422; Kraśniany, dz. 419, 420, 421
KN	13503	Zadworzany V	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Zadworzany, cz.dz.278,279,280,281,423; Kraśniany, cz.dz.444/1,445,446/3,447,448,479,488/4,488/6,488/7,
KN	11702	Zadworzany VI	[E] złożo zagospodarowane	Zadworzany, cz. dz. 288/1, 287/6, 287/5, 287/3

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 01.09.2025 r.)

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 30. Aktualne obszary górnicze na terenie gminy Sokółka

Nazwa obszaru górniczego	Nr w rejestrze	Położenie
Drahle X	10-10/5/513	Drahle, dz. 27/1, 28/3, 33, 34, 35/2, 36/1, 36/2, 36/3
Geniusze IV/1	10-10/6/550	Podkamionka, dz. 322-324, 327
Podkamionka VI/1	10-10/5/512a	Podkamionka, dz. 303-306
Janowszczyzna II/1 - pole D	10-10/6/631a/b	Geniusze, dz. 224-226, 329; Igryły, dz. 32/1, 34/5
Drahle-Bohoniki	10-10/7/737b	Drahle, Bohoniki
Janowszczyzna X/4 - pole C	10-10/5/494c/a	Janowszczyzna, dz. 197, cz. dz. 198
Kamionka Stara III - pole A	10-10/9/911/a	Kamionka Stara, dz. 51/4, 51/5, 52, 54/1, 55, 56/1, 56/2, 56/3
Kamionka Stara III - pole E	10-10/9/911/e	Kamionka Stara, dz. 74
Drahle III - Pole A/2	10-10/3/232a/a	Drahle i Bohoniki
Podkamionka IX	10-10/8/805	Podkamionka, dz. 244, 245, 246, 247
Bilwinki II/1	10-10/8/842a	Bilwinki, dz. 6
Bobrowniki-Drahle Pole 2	10-10/7/657b/c	Bobrowniki, dz. 109/2
Hało	10-10/2/162	Hało, dz. 4/1, 4/2
Podkamionka V	10-10/5/477	Podkamionka, dz. 312
Drahle VIII - Pole B1	10-10/5/510a/b	Drahle, dz. 284
Podkamionka III/1	10-10/5/409a	Podkamionka, dz. 316, 317, 318/1, 318/2, 358
Bohoniki IV/a	10-10/7/768a/a	Bohoniki, cz. dz. 24/2, 25/2
Bohoniki IV/b	10-10/7/768a/b	Bohoniki, dz. 24/8
Kamionka - Drahle I	10-10/4/298	Drahle, Kamionka Nowa, Kamionka Stara
Bobrowniki-Drahle Pole 1a-d	10-10/7/657b/a	Bobrowniki, dz. 34/4, 34/7, 74/8-9, 75/2, 76/4-5, 77/21, 111/1, 111/4-7, 112, 112/1, 112/3, 152, 169
Kamionka Stara III - pole B	10-10/9/911/b	Kamionka Stara, dz. 44, 45/1
Geniusze V	10-10/1/37	Podkamionka, dz. 334
Drahle VIII - Pole A/1	10-10/4/327	Drahle, dz. 268
Janowszczyzna VIII	10-10/4/377	Janowszczyzna, dz. 198
Kamionka-Drahle 2B	10-10/4/318b	Bobrowniki, Drahle, Kamionka Stara
Janowszczyzna XI	10-10/7/739	Janowszczyzna, dz. 48/1, 51/1, 52/1, 53/1, 55, 59
Janowszczyzna VII/1 - pole A+B	10-10/5/423b/a	Janowszczyzna, dz. 55, 59, 60, 61/1, 61/2
Janowszczyzna VII/1 - pole D	10-10/5/423b/b	Janowszczyzna, dz. 154
Bohoniki III	10-10/8/845	Bohoniki
Podkamionka VIII	10-10/8/846	Podkamionka, dz. 328, 329
Drahle XI	10-10/8/892	Drahle, dz. 24/3, 25, 53/1, 54-57

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa obszaru górniczego	Nr w rejestrze	Położenie
Drahle XI-1	10-10/9/907	Drahle, dz. 52
Zadworzany III	9/1/205	Kraśniany
Gliniszczce Wielkie II	10-10/6/623	Gliniszczce Wielkie, dz. 183/2
Zadworzany VIa	10-10/4/316a	Zadworzany, dz. 288/1, 287/6, 287/5, 287/3
Janowszczyzna IV/1 - pole A	10-10/8/788	Janowszczyzna, dz. 64/3, 64/4, 65/1, 65/2, 66/2, 67
Janowszczyzna XII - Pole A	10-10/8/850/a	Janowszczyzna, dz. 8/1, 226, 42/5
Janowszczyzna XII - Pole B	10-10/8/850/b	Janowszczyzna, dz. 1/8, 226, 41
Drahle III - Pole B/2	10-10/3/232a/b	Drahle i Bohoniki
Bobrowniki-Drahle Pole 3-3a/1	10-10/6/548b	Drahle, dz. 276, 277, 279/1, 281, 282, 348, 349, 350
Kamionka Stara III - pole C	10-10/9/911/c	Kamionka Stara, dz. 60/4, 61/2, 62/1, 62/4, 62/5, 64, 67/1, 65
Podkamionka VII	10-10/9/916	Podkamionka, dz. 229, 230/3
Bohoniki V	10-10/9/919	Bohoniki, część dz. 22/1
Drahle VIII - Pole A2	10-10/5/510a/a	Drahle, dz. 265, 266, 267/1, 267/2, 268, 270/3
Janowszczyzna II/1 - pole A+B	10-10/6/631a/a	Geniusze, dz. 205, 206/2, 207, 208
Janowszczyzna X/4 - pole D	10-10/5/494c/b	Janowszczyzna, dz. 200-204
Bobrowniki-Drahle Pole 1e	10-10/7/657b/b	Kamionka Stara, dz. 717, 718
Kamionka Stara III - pole D	10-10/9/911/d	Kamionka Stara, dz. 72

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 01.09.2025 r.)

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Ochrony Przeciwośuwiskowej SOPO), na terenie gminy Sokółka nie występują osuwiska, ani tereny nimi zagrożone.

5.1.6.1 Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów geologicznych, określić jakie są mocne i słabe strony Gminy Sokółka oraz szanse i zagrożenia płynące z otoczenia mające wpływ na poziom zasoby geologiczne.

Tabela 31. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — występowanie złóż surowców naturalnych i obszarów górniczych, — brak terenów osuwiskowych, — zróżnicowana i bogata rzeźba terenu. 	<ul style="list-style-type: none"> — przekształcenie terenu związane z eksploatacją złóż surowców naturalnych, — fragmentaryczne zagospodarowanie złóż.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — rozwój nowych technologii poszukiwania i eksploatacji surowców mineralnych, prace badawcze PIG wpływające na odpowiednie rozpoznanie terenów, — ochrona kopalni w planach zagospodarowania przestrzennego, — nacisk na rekultywację terenów po zakończonych eksploatacjach kopalni. 	<ul style="list-style-type: none"> — mogące wystąpić osuwiska związane z eksploatacją złóż surowców naturalnych, — presja ze strony działających podmiotów gospodarczych zajmujących się eksploatacją złóż kopalni, — ograniczenia środowiskowe i formalno-prawne mogą opóźniać lub uniemożliwiać eksploatację, — eksploatacja surowców może spotkać się z oporem lokalnych społeczności.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.7 Gleby

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,

— komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalni lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Na obszarze gminy Sokółka gleby wysoczyznowe tworzą głównie piaski luźne i słabo gliniaste, piaski gliniaste lekkie, a także gliny średnie i lekkie. W obniżeniach dominują osady deluwialne i organiczne, zwłaszcza torfy występujące w dolinach rzek i zagłębieniach terenowych. Niewielki udział mają natomiast osady eoliczne. Gleby wysoczyznowe, wykorzystywane przede wszystkim jako grunty orne, odznaczają się niską żyznością. Dodatkową trudność w uprawie stanowią występujące kamienie oraz częste niedobory wody w okresie wegetacyjnym. W strukturze klas bonitacyjnych dominują gleby klasy IV (48%) i V (37%), gleby klas I i II nie występują, a klasa III stanowi jedynie około 2%. Na glebach gliniastych spotyka się kompleksy żytnie słabe, a na glebach bielicowych i brunatnych kompleksy żytnie dobre

oraz pszenne wadliwe. Struktura zasiewów wskazuje na dominację zbóż (80% areалу) i ziemniaków (12%)⁵⁸.

Badania monitoringowe gleb

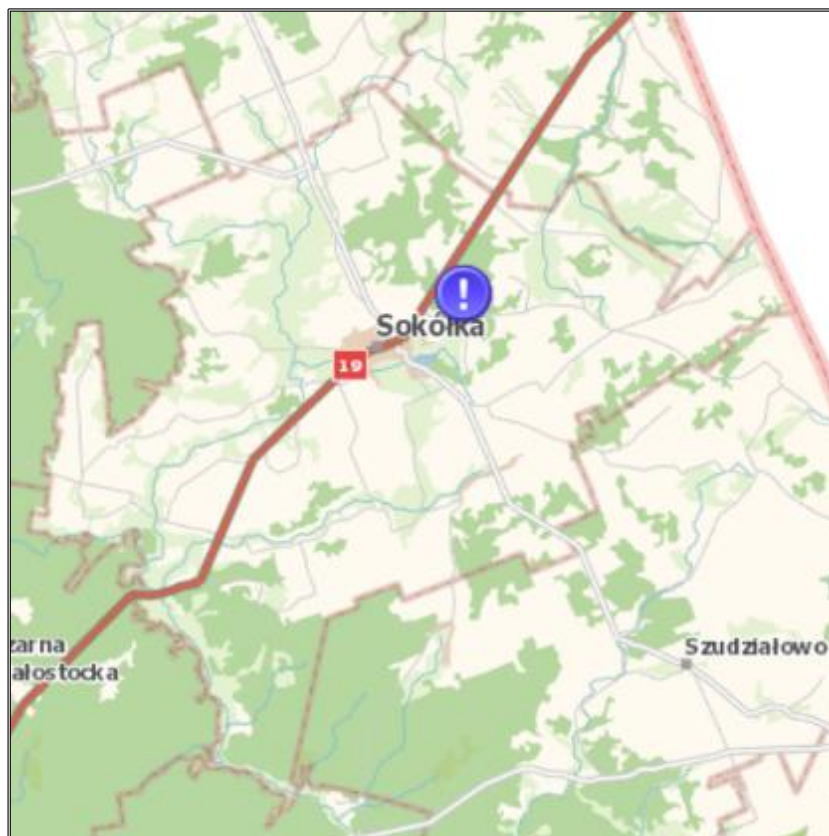
Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.).

Na obszarze gminy Sokółka nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, zatem nie jest ona objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

W rejonie gminy Sokółka stwierdzono występowanie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, którego źródłem były substancje ropopochodne. W glebie zidentyfikowano m.in. węglowodory w różnych frakcjach, takie jak benzyna, oleje mineralne, a także związki toksyczne – benzen, toluen, etylobenzen i ksyleny. Zanieczyszczenia te stanowią zagrożenie zarówno dla jakości gleby, jak i dla wód podziemnych. Obszar został objęty działaniami naprawczymi. Prowadzone są prace remediacyjne zmierzające do ograniczenia ryzyka środowiskowego i przywrócenia wartości użytkowych terenu. Wymaga on dalszego monitoringu oraz uwzględnienia w planach ochrony środowiska gminy jako miejsce wymagające szczególnej kontroli i działań zapobiegawczych.

⁵⁸ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka* przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

Rysunek 19. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

5.1.7.1 Analiza SWOT

W poniższej tabeli przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Gleby.

Tabela 32. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — mała degradacja gleb spowodowana działalnością przemysłową, — znaczący udział gleb użytkowanych rolniczo. 	<ul style="list-style-type: none"> — brak stałego monitoringu jakości gleb, — występowanie historycznego zanieczyszczenia gleb, — występowanie gleb o średniej i niskiej wartości użytkowej, — zanieczyszczenie gleb spowodowane uprawianiem rolnictwa m.in. nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, — zanieczyszczenia gleb spowodowane korzystaniem ze zbiorników bezodpływowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — popularyzacja działań ekologicznych, 	<ul style="list-style-type: none"> — postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu,

<ul style="list-style-type: none">— restrykcyjne normy środowiskowe dla zakładów i przedsiębiorców, oraz rolników wpływające na zapobieganie skażeniu gleb,— włączenie obszaru do sieci monitoringu chemizmu gleb.	<ul style="list-style-type: none">— zagrożenie jakości gleb z uwagi na działalność rolnicza (degradacja chemiczna i biologiczna),— większa częstotliwość susz w wyniku zmian klimatycznych pogłębia problemy gleb,— ryzyko zanieczyszczeń gleb w przypadku niewłaściwej gospodarki ściekowej i odpadowej.
---	---

Źródło: Opracowanie własne

5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zadań w obszarze ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz ograniczenie ich powstawania.

W Gminie Sokółka obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sokółka przyjęty uchwałą nr XXIV/162/2020 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 3 czerwca 2020 r. Określa on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie jednostki, głównie poprzez ustalenie m.in.:

- zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- rodzajów i minimalnej pojemności pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości zamieszkałych, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych;
- standardów utrzymania pojemników oraz miejsc gromadzenia odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- zasad rozmieszczania pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych i zbiorników do gromadzenia nieczystości ciekłych;
- częstotliwości i sposobów opróżniania odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej;
- obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych na terenie gminy Sokółka odbywa się w systemie workowym w zabudowie jednorodzinnej lub pojemnikowym w zabudowie wielorodzinnej. Dla

potrzeb selektywnej zbiórki odpadów komunalnych stosuje się następujące oznakowania kolorystyczne, pojemników i worków:

- żółty, oznaczony napisem „Metale i tworzywa sztuczne” z przeznaczeniem na odpady metalowe i z tworzywa sztucznego,
- niebieski, oznaczony napisem „Papier” z przeznaczeniem na papier i tekturę,
- zielony, oznaczony napisem „Szkło” z przeznaczeniem na szkło bezbarwne i kolorowe,
- brązowy, oznaczony napisem „Bioodpady” z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji (dopuszcza się, aby odpady zielone, bioodpady stanowiące odpady komunalne zbierać i gromadzić w przydomowych kompostownikach)⁵⁹.

Zmieszane odpady komunalne zbierane są w pojemnikach czarnych i oznaczonych napisem „zmieszane”⁶⁰.

Na terenie gminy Sokółka od 1 lipca 2022 r. funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zarządzany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sokółce, zlokalizowany przy ul. Targowej 9. Został on utworzony w celu usprawnienia systemu gospodarki odpadami i zapewnienia mieszkańcom możliwości właściwego pozbywania się odpadów komunalnych. Do PSZOK-u mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych mogą bezpłatnie dostarczać posegregowane odpady zgodnie z obowiązującymi frakcjami. Punkt ten stanowi ważny element systemu gospodarowania odpadami w Gminie. Przyczynia się do ograniczania ilości odpadów trafiających na składowiska, a tym samym do poprawy stanu środowiska⁶¹.

Na terenie gminy Sokółka znajduje się nieczynne składowisko odpadów w Karczach. „Stare” składowisko położone jest na działkach nr 20/1, 25/5 i 25/7. „Nowe” składowisko odpadów usytuowane jest na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1 oraz 190⁶².

Gmina Sokółka prowadzi badania piezometrów wód gruntowych zlokalizowanych na terenie nieczynnego starego oraz nowego wysypiska odpadów w miejscowości Karcze. Monitoring ten ma na celu kontrolę stanu jakości wód podziemnych, ocenę ewentualnego oddziaływania składowisk na środowisko naturalne oraz zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom i otaczającym terenom. Pomiary i analizy dostarczają danych niezbędnych do właściwej oceny ryzyka oraz planowania działań związanych z ochroną zasobów wodnych⁶³.

⁵⁹ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

⁶⁰ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

⁶¹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka za 2024 r.

⁶² Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

⁶³ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

W dniu 16.09.2022 r. Burmistrz Sokółki zgłosił do „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028” wraz z Planem inwestycyjnym, następujące przedsięwzięcia:

- wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej krzewów na działkach nr 25/5, 25/7, 201 obręb Karcze;
- wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej krzewów na działkach nr 174, 175, 176/1 obręb Karcze;
- wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej krzewów na działkach nr 171/2 obręb Karcze;
- budowa instalacji termicznego przekształcenia wstępnie przetworzonych odpadów komunalnych (PRE RDF/RDF) na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze;
- zaprojektowanie i budowa obiektu wraz z zespołem urządzeń niezbędnych do prowadzenie przetwarzania odpadów w procesie fermentacji na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze;
- budowa sortowni selektywnie zebranych odpadów komunalnych wraz z linią a do produkcji PRE RDF, wyposażonej w zespół urządzeń do wstępnego przygotowania odpadów, rozdrabniania, zbierania i magazynowania odpadów oraz gotowego produktu. Zakup urządzeń do konfekcjonowania i prasowania odpadów;
- składowisko odpadów na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, pojemność całkowita 476 536. Modernizacja mająca na celu wznowienie obiektu w tym zakup wyposażenia;
- składowisko odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne- na odpady budowlano – remontowe nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze;
- składowisko odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne – na odpady z termicznego przekształcenia odpadów na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze;

— budowa kwater na odpady zawierające azbest wydzielonych w obrębie składowiska odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze.

Powyższe przedsięwzięcia zostały ujęte w uchwale nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028”⁶⁴.

Na podstawie poniższej tabeli można zauważyć, że na terenie gminy Sokółka odebrano od mieszkańców 7 316,8900 t odpadów komunalnych w 2022 r., 6 888,1800 t w 2023 r. i 7 206,5860 t w 2024 r. Największy udział stanowią odpady niesegregowane (zmieszane), których masa w badanym okresie zmalała z 5 672,3400 t w 2022 r. do 4 923,8900 t w 2024 r. Jednocześnie systematycznie rosła ilość odpadów selektywnie zbieranych, takich jak opakowania z papieru i tektury czy szkła, co świadczy o poprawie poziomu segregacji. Znaczący wzrost odnotowano w przypadku zmieszanych odpadów opakowaniowych, w 2024 r. ich masa była kilkukrotnie wyższa niż dwa lata wcześniej. Wśród odpadów problemowych widoczny jest stopniowy przyrost ilości zużytych opon oraz odpadów elektrycznych i elektronicznych, w tym urządzeń zawierających freony. Istotną zmianą jest także wzrost ilości odpadów biodegradowalnych do 499,0600 t w 2024 r., co wskazuje na coraz większe znaczenie tej frakcji w systemie gospodarowania odpadami.

Tabela 33. Masa odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Sokółka

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2022	2023	2024
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	206,7000	268,5900	335,7100
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	433,8200	432,8000	437,5500
15 01 04	Opakowania z metali	44,4800	72,7600	44,0352
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	23,3600	29,6000	147,3400
15 01 07	Opakowania ze szkła	327,0400	315,1200	357,2400
16 01 03	Zużyte opony	29,7400	25,1200	37,3400
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	98,9400	21,6600	28,1800
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	176,2200	134,1400	154,4800
20 01 01	Papier i tektura	2,1600	--	-
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,0000	0,4200	2,9200
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	-	0,0700	0,1210

⁶⁴ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2022	2023	2024
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,3400	1,8800	2,3600
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,2200	0,1400	1,4400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	28,5800	232,8000	499,0600
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	156,0100	129,0600	107,8800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5 672,3400	5 137,2200	4 923,8900
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	113,9400	86,8000	127,0400
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach		7 316,8900	6 888,1800	7 206,5860

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sokółka za lata 2022-2024

Na terenie gminy Sokółka w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w latach 2022-2024 zbierano coraz większe ilości odpadów. W 2022 r. było to 271,2333 t, w 2023 r. 672,5280 t, a w 2024 r. już 923,2800 t. Wskazuje to na wyraźny wzrost zaangażowania mieszkańców w korzystanie z tego systemu. W grupach odpadów opakowaniowych takich jak papier i tektura, tworzywa sztuczne i szkło obserwuje się systematyczne zwiększanie masy. Bardzo dynamiczny wzrost odnotowano dla odpadów budowlanych i remontowych. Odpady betonu i gruzu zwiększyły się z 133,2650 t w 2022 r. do 494,7400 t w 2024 r., natomiast żelazo i stal z 0,1560 t do 19,6600 t w tym samym okresie. Na uwagę zasługuje też wzrost ilości odpadów ulegających biodegradacji z 20,0210 t w 2022 r. do 132,6530 t w 2024 r. Można więc zauważyć, że system PSZOK cieszy się rosnącą popularnością, ponieważ ilość przyjmowanych odpadów zwiększyła się kilkukrotnie. Dowodzi to większej aktywności mieszkańców w przekazywaniu odpadów problemowych i wielkogabarytowych.

Tabela 34. Masa odpadów komunalnych zebranych w PSZOK znajdującym się na terenie gminy Sokółka

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2022	2023	2024
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	6,4200	10,7200	14,2500
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	8,5510	16,3000	24,9550
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,9770	5,1600	8,6920
16 01 03	Zużyte opony	12,9530	20,6800	22,3540
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	133,2650	370,2000	494,7400
17 04 05	Żelazo i stal	0,1560	0,5500	19,6600
20 01 11	Tekstylia	3,6600	9,6400	15,8420

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2022	2023	2024
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3,4930	7,6000	5,6110
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,2480	0,8970	2,5200
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0520	0,0630	0,1210
200133*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	-	0,6400	-
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0843	-	0,1260
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	7,6215	6,8640	4,8300
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,5350	1,6540	1,9600
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	20,0210	89,6600	132,6530
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	70,1965	131,9000	174,9660
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach		271,2333	672,5280	923,2800

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sokółka za lata 2022-2024

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) 45% wagowo - za rok 2024;
- 5) 55% wagowo - za rok 2025;
- 6) 56% wagowo - za rok 2026;
- 7) 57% wagowo - za rok 2027;
- 8) 58% wagowo - za rok 2028;
- 9) 59% wagowo - za rok 2029;
- 10) 60% wagowo - za rok 2030;
- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;

15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Gminy są również zobowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku w badanej gminie:

- do 16 lipca 2013 roku – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- do 16 lipca 2020 roku oraz w latach następnych – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Gmina Sokółka, na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (zmienionego rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych), dokonywała corocznych obliczeń wymaganych poziomów osiągniętych przez Gminę. Osiągnięte poziomy przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 35. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w latach 2022-2024

POZIOM	BADANE LATA		
	2022	2023	2024
Wymagany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najwyżej	35,00	35,00	35,00
Osiągnięty przez Gminę Sokółka [%]	2,04	0,02	0,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sokółka za lata 2022-2024

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska, dopuszczalny poziom takich odpadów kierowanych na składowiska nie powinien przekraczać 35,00%. W 2022 r. Gmina Sokółka osiągnęła poziom 2,04%, w 2023 r. 0,02% i w 2024 r. 0,02%. W każdym z analizowanych lat

wartości znajdowały się poniżej określonego limitu, co oznacza, że wymagania zostały spełnione.

Tabela 36. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2022-2024

POZIOM	BADANE LATA		
	2022	2023	2024
Wymagany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najmniej	25,00	35,00	45,00
Osiągnięty przez Gminę Sokółka [%]	23,38	23,28	50,06

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sokółka za lata 2022-2024

Zgodnie z przepisami, w 2022 r. Gmina powinna osiągnąć co najmniej 25,00% poziomu recyklingu, 35,00% w 2023 r. i 45,00% w 2024 r. Analiza danych z powyższej tabeli pokazuje, że Gmina Sokółka miała trudności w osiągnięciu wymaganych poziomów recyklingu w latach 2022-2023, jednak w 2024 r. udało się osiągnąć wymagany poziom. W 2022 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wyniósł 23,38%, przy wymaganym minimum 25,00%, co oznacza niewielki niedobór. W 2023 r., wskaźnik wyniósł 23,28%, czyli znacznie poniżej wymaganych 35,00%. Dopiero w 2024 r. nastąpiła wyraźna poprawa, ponieważ osiągnięty rezultat to 50,06%, podczas gdy wymagane minimum wynosiło 45,00%. Wyniki wskazują, że w latach 2022-2023 Gmina nie realizowała w pełni obowiązków ustawowych w zakresie recyklingu, co mogło skutkować koniecznością podejmowania działań naprawczych. Rok 2024 przyniósł jednak znaczącą poprawę, co świadczy o skuteczności wdrożonych rozwiązań w gospodarce odpadami, np. intensyfikacji segregacji u źródła, rozwoju PSZOK czy działań edukacyjnych.

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Na terenie gminy Sokółka obowiązuje Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sokółka przyjęty uchwałą nr IX/54/2011 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 2 marca 2011.

Głównymi założeniami dokumentu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu Gminy Sokółka z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest jak również pozostałych wyrobów zawierających azbest.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane dane dotyczące masy wyrobów zawierających azbest zebranej z Gminy Sokółka według aktualnych danych znajdujących się w bazie.

Tabela 37. Masa wyrobów azbestowych (kg) zebranych z Gminy Sokółka

Zinwentaryzowane	
Razem	9 171 539
osoby fizyczne	8 849 559
osoby prawne	321 980
Unieszkodliwione	
Razem	1 152 106
osoby fizyczne	1 053 328
osoby prawne	98 778
Pozostałe do unieszkodliwienia	
Razem	8 019 433
osoby fizyczne	7 796 231
osoby prawne	223 202

Źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl> (dostęp: 26.08.2025 r.)

Na terenie gminy Sokółka zinwentaryzowano 9 171 539 kg wyrobów zawierających azbest. Zdecydowaną większość tej ilości stanowią materiały znajdujące się na posesjach osób fizycznych – 8 849 559 kg, natomiast na posesjach osób prawnych znajdowało się 321 980 kg. Do tej pory unieszkodliwiono 1 152 106 kg azbestu. Najwięcej usunięto z posesji osób fizycznych - 1 053 328 kg, a z posesji osób prawnych unieszkodliwiono 98 778 kg. Wciąż pozostaje do usunięcia 8 019 433 kg wyrobów azbestowych, w tym 7 796 231 kg z terenu nieruchomości osób fizycznych i 223 202 kg z posesji osób prawnych. Dane te wskazują, że mimo rozpoczętych działań skala problemu jest wciąż bardzo duża, a usuwanie i unieszkodliwianie azbestu wymaga dalszego wsparcia finansowego i organizacyjnego oraz aktywizacji mieszkańców do zgłaszania i likwidacji tego rodzaju odpadów.

5.1.8.1 Analiza SWOT

Poniżej przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w zakresie obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 38. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — uporządkowany system gospodarki odpadami, — funkcjonowanie PSZOK na terenie gminy, — osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania (2022 r., 2023 r., 2024 r.), 	<ul style="list-style-type: none"> — wysoki udział odpadów zmieszanych w łącznej masie odpadów komunalnych.

<ul style="list-style-type: none"> — osiągnięcie ustawowego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (2024 r.) — obowiązujący lokalny regulamin utrzymania czystości, — wzrost masy odpadów ulegających biodegradacji w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych. 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej, — fundusze zewnętrzne na usuwanie wyrobów azbestowych z terenu gminy, — wprowadzenie na terenie kraju nowych założeń i wytycznych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi, — powstawanie nowoczesnych instalacji zajmujących się przetwarzaniem odpadów, — ujęcie w WPGO Województwa Podlaskiego, — kwatery na azbest. 	<ul style="list-style-type: none"> — brak świadomości ekologicznej, — niewłaściwe postępowanie z odpadami przez część właścicieli nieruchomości, — rosnąca ilość odpadów, — rosnące koszty gospodarowania odpadami.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.9 Zasoby przyrodnicze

Terenami leśnymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa znajdującymi się na terenie gminy Sokółka zarządza Nadleśnictwo Supraśl oraz Nadleśnictwo Czarna Białostocka podlegające pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku. Drzewostan tworzony jest przez siedliska borowe i dębowe. Na terenie gminy znajduje się Puszcza Knyszyńska, w której przeważa bór iglasty wysoki, bór mieszany wielogatunkowy oraz bór iglasty podmokły. Na terenie Puszczy występuje Leśny Kompleks Promocyjny, który ma za zadanie promować zrównoważoną gospodarkę leśną, chronić zasoby w lasach oraz wpływać na rozwój turystyki⁶⁵.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy Sokółka zgodnie z danymi GUS na koniec 2024 r. wynosiła 6 680,14 ha. Natomiast lesistość na terenie gminy Sokółka wynosiła 21,10%. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

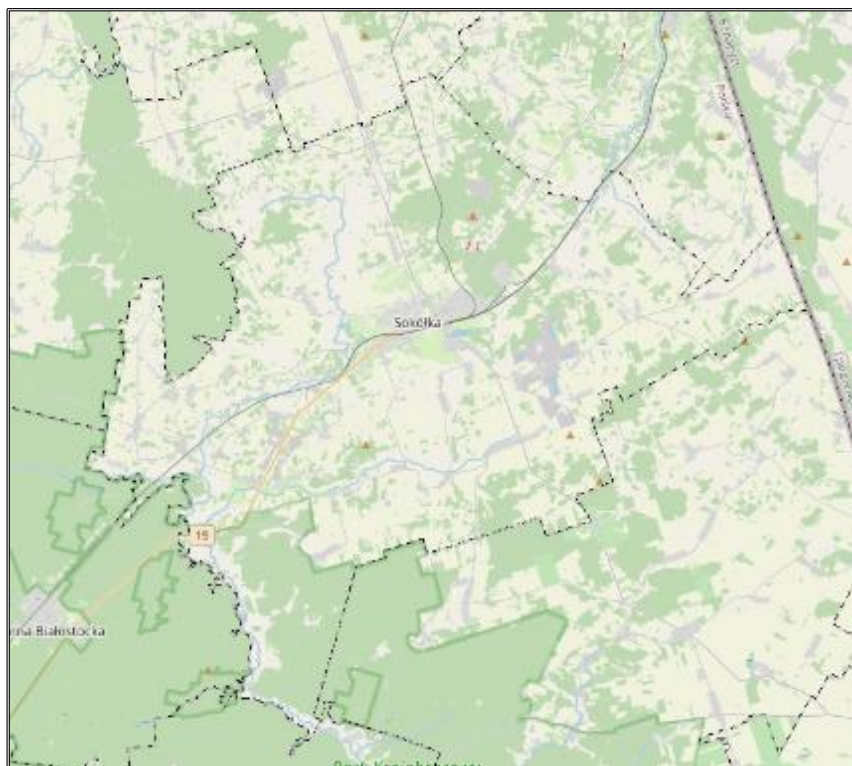
⁶⁵ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Tabela 39. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Sokółka

Wyszczególnienie	Jedn. Miary	2024
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	6 680,14
lesistość w %	%	21,10
grunty leśne publiczne ogółem	ha	3 369,14
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	3 364,54
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	3 293,57
grunty leśne prywatne	ha	3 311,00
Powierzchnia lasów		
lasy ogółem	ha	6 617,81
lasy publiczne ogółem	ha	3 306,81
lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	3 302,21
lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	3 231,52
lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	15,86
lasy publiczne gminne	ha	4,00
lasy prywatne ogółem	ha	3 311,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Rysunek 20. Mapa obszarów leśnych na terenie gminy Sokółka

Legenda:

■ - obszary leśne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Zadrzewienia i obszary leśne są ważnym czynnikiem retencji i stabilizacji warunków wodnych, zmniejszają zagrożenie powodziowe, łagodzą niedobory wód, chronią gleby przed erozją oraz poprawiają warunki aerosanitarne.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze Gminy Sokółka znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat Przyrody „Kozłowy Ług”,
- Rezerwat Przyrody „Budzisk”,
- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska,
- Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska,
- 7 pomników przyrody.

Na terenie rezerwatów obowiązują zakazy zgodne z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.).

Rezerwat Przyrody Kozłowy Ług – obszar o powierzchni 140,49 ha, znajdujący się w całości na terenie gminy Sokółka Został uznany za rezerwat zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1997 r. nr 56, poz. 538). Obecnie obowiązującym aktem prawnym na terenie rezerwatu jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kozłowy Ług”. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych rozległego torfowiska niskiego w początkowym stadium sukcesji leśnej.

Tabela 40. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Kozłowy Ług”

Rodzaj rezerwatu	Torfowiskowy
Typ rezerwatu	Fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	Zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	Torfowiskowy (bagienny)
Podtyp ekosystemu	Torfowisk przejściowych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Rezerwat przyrody Budzisk - obszar o powierzchni 341,00 ha. Na terenie gminy Sokółka znajduje się obszar o powierzchni 18,50 ha. Został uznany za rezerwat zarządzeniem Ministra

Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 marca 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1970 r. nr 11, poz. 97). Obecnie obowiązującym aktem prawnym na terenie rezerwatu jest zarządzenie nr 7/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Budzisk”. Natomiast na podstawie zarządzenia nr 26/2020 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 14 lipca 2020 r. wyznaczono szlak udostępniony dla ruchu pieszego i rowerowego w rezerwacie przyrody „Budzisk”. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z naturalnymi zbiorowiskami leśnymi, torfowiskowymi, łąkowymi i źródliskowymi.

Tabela 41. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Budzisk”

Rodzaj rezerwatu	Leśny
Typ rezerwatu	Fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	Zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	Leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	Lasów mieszanych nizinnych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Ponadto dla rezerwatu Budzisk ustanowiony został plan ochrony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 13 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Budzisk”.

Tabela 42. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu „Budzisk”

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków	Sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1	zarastanie terenów otwartych z unikatowymi zbiorowiskami roślinnymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i owadów	usuwanie drzew i krzewów, wykaszanie
2	ekspansja obcych gatunków roślin	monitoring i usuwanie inwazyjnych gatunków roślin
3	niedostateczne odnawianie się niektórych gatunków (dąb, klon, wiąz, lipa) oraz zgryzanie nalotów i podrostów przez zwierzyne	posadzanie drzew na placówkach w przypadku pojawienia się wskutek naturalnych zaburzeń luk większych niż 0,5 ha; zabezpieczanie upraw przed zwierzyzną; regulacja zagęszczenia i składu gatunkowego drzew na wybranych powierzchniach na korzyść (w zależności od siedliska) dębu, lipy, wiązu, jesionu i klonu, kosztem brzozy, osiki i świerka
4	zaśmiecanie terenu	coroczne zbieranie śmieci; edukacja społeczeństwa
5	kłusownictwo (ryby, ssaki, ptaki)	patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby parku krajobrazowego, nadleśnictwa i policji; zdejmowanie wnyków; edukacja społeczeństwa
6	zanieczyszczenie źródlisk i cieków w rezerwacie przez nielegalne bimbrownie	likwidacja bimbrowni; patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby parku krajobrazowego, nadleśnictwa i policji

Źródło: zarządzenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska w Białymstoku z dnia 13 lipca 2016 r.

**Rysunek 21. Położenie rezerwatów przyrody „Kozłowy Ług” i „Budzisk”
na terenie gminy Sokółka**

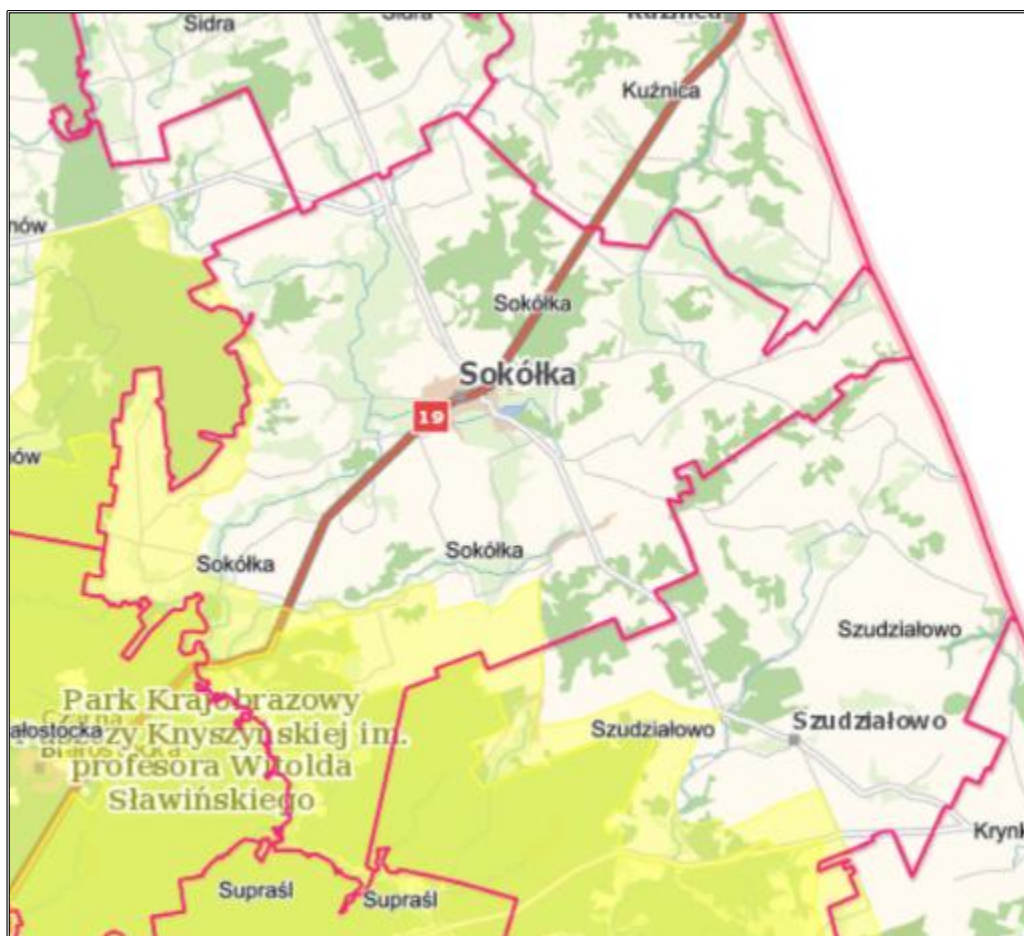
Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego - utworzony został na mocy uchwały nr XXVII/172/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku (Dz. Urz. Woj. Biał z 1988, Nr 9, poz. 94). Zajmuje on powierzchnię 72 860,17 ha a jego otulina 53 827,54 ha. Na terenie gminy Sokółka zajmuje powierzchnię 3 037,50 ha a jego otulina 4 739,08 ha. Położony jest w województwie podlaskim, na terenie powiatów: białostockiego, monieckiego i sokólskiego. Szczególnym celem ochrony Parku jest:

- ochrona zasobów przyrody Puszczy Knyszyńskiej obejmująca ekosystemy leśne, bagienne, dolin rzecznych oraz inne cenne obszary,
- zachowanie chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona wartości historyczno-kulturowych Parku,
- ochrona krajobrazu Parku,
- rozwijanie turystyki i rekreacji Parku,
- tworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej.

Ponadto na terenie Parku obowiązuje plan ochrony ustanowiony rozporządzeniem nr 22/01 Woj. Podl. z 9 sierpnia 2001 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2001, Nr 31, poz. 548).

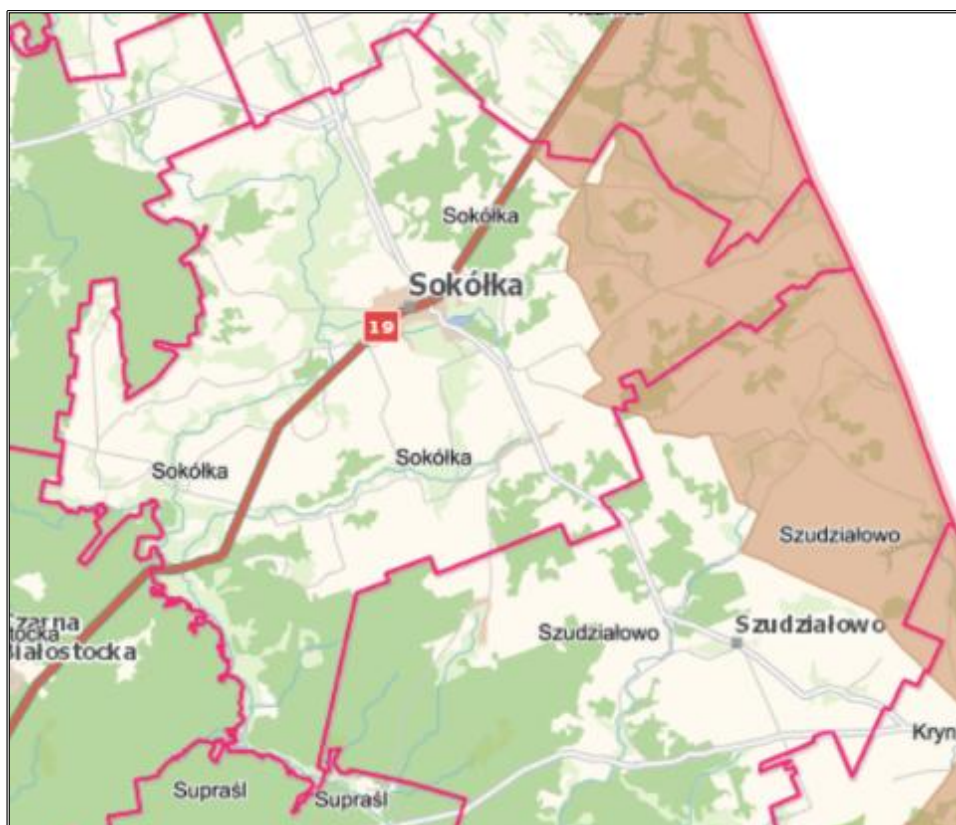
Rysunek 22. Położenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie – zajmuje powierzchnię 38 209,80 ha. Na terenie gminy Sokółka zajmuje powierzchnię ok. 4 535,12 ha. Powstał na mocy uchwały nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego (Dz. Urz. z 1986 r. nr 12, poz. 128). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XXIII/204/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 1505). Znajduje się na terenie województwa podlaskiego. Położony jest na terenie powiatów: białostockiego i sokólskiego. Obejmuje swoim obszarem gminy: Szudziałowo, Sokółka, Kuźnica, Krynki oraz Gródek. Celem obszaru jest czynna ochrona ekosystemów, która polega na zachowaniu różnorodności biologicznej terenów rozciągających się na wschód od Puszczy Knyszyńskiej, wyróżniających się rzeźbą terenu, wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi.

Rysunek 23. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

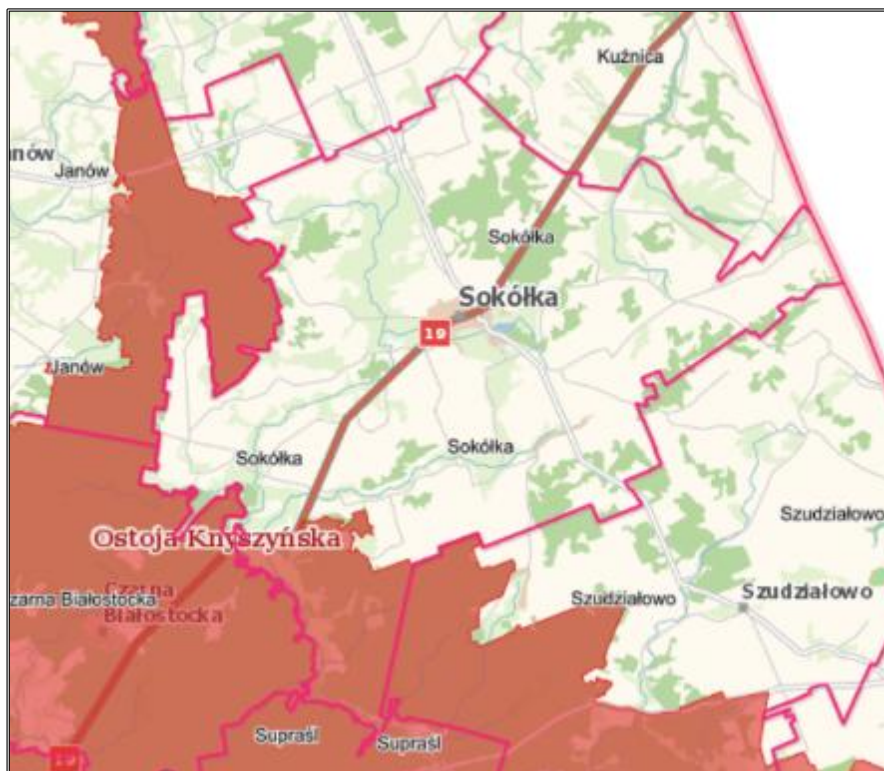
Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska (PLH 200006) – specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 136 084,43 ha. Na terenie gminy Sokółka obejmuje powierzchnię ok. 2 928,60 ha. Obszar został utworzony decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Knyszyńska (PLH200006) (Dz. U. z 2021 r. poz. 473). Obszar położony jest w województwie podlaskim, na terenie powiatów: białostockiego, monieckiego i sokólskiego. Ostoja swoją ochroną obejmuje obszar Puszczy Knyszyńskiej. Rzeźba terenu jest urozmaicona. Obszar charakteryzuje się występowaniem wielu źródeł, dzięki występowaniu ok. 450 wypływów wód podziemnych, w postaci źródeł. Na terenie ostoji dominują lasy naturalne, które w przewadze tworzą drzewa iglaste. Lasy są mieszane, z gatunków liściastych dominują tu grądy, olsy, sosnowo-brzozowe lasy bagienne, olchy i jesiony. Ostoję zamieszkuje 12 rodzajów siedlisk przyrodniczych – bory i lasy bagienne, łąki użytkowane ekstensywnie i torfowiska wysokie. Występują tu cenne gatunki roślin borealnych i górskich. W obszarze rośnie 6 gatunków roślin cennych dla ochrony przyrody w Europie, m.in. rzepik szczeciniasty.

Na terenie obszaru rośnie także relikw glacialny - chamedafne północna. W związku z objęciem ochroną Pyszczy Knyszyńskiej, na terenie ostoi zamieszkuje tamtejsza fauna, m.in. wilki i rysie oraz objęte szczególną ochroną - żubry. Na terenie ostoi stwierdzono bytowanie 43 gatunków zwierząt cennych dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy. Ostoja stanowi też ochronę dla ptaków, w szczególności dla włochatki, jarząbka i dzięcioła trójpalczastego, orlika krzykliwego, dzięcioła biało-grzbieczonego, muchołówki białoszywej, muchołówki małej i trzmiełojada. Ostoja Knyszyńska jest także ważnym stanowiskiem motyla – modraszka eroides⁶⁶.

Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2014 r. Poz. 2431), zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 lutego 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2020 r. Poz. 844) i zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2022 r. Poz. 1480).

⁶⁶ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Rysunek 24. Położenie Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska na terenie gminy Sokółka

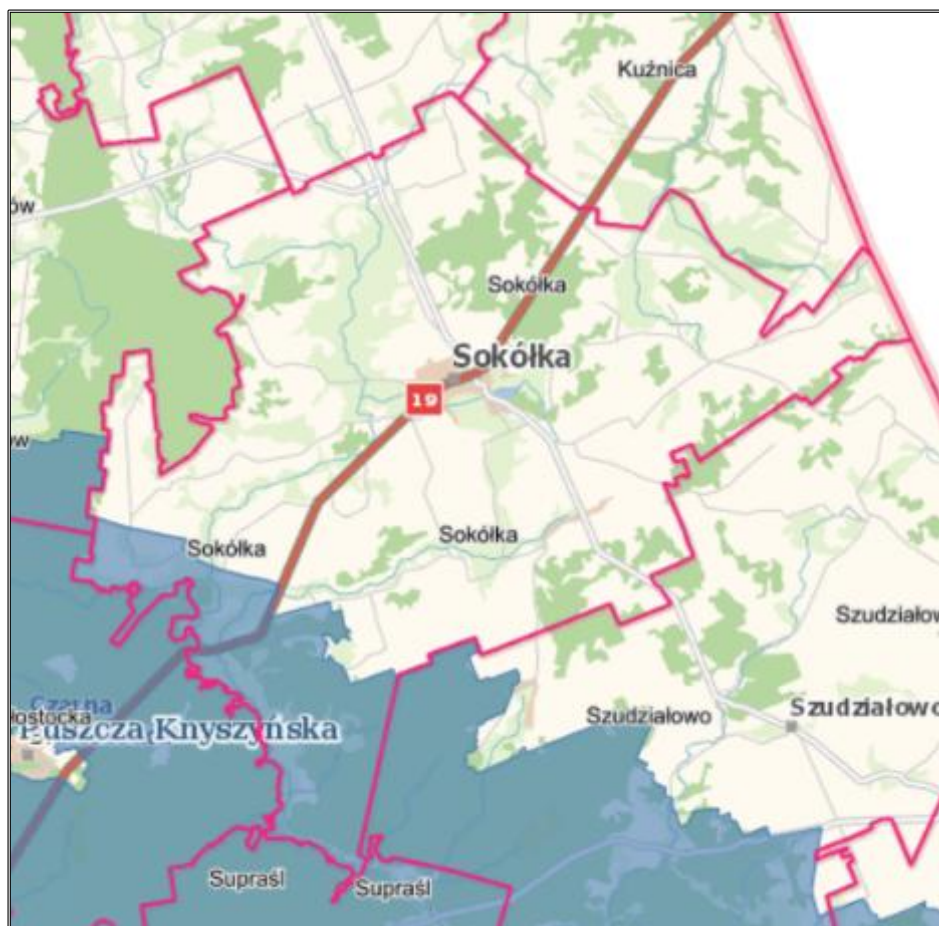
Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (PLB200003) - obszar specjalnej ochrony ptaków (dyrektywa ptasia), który obejmuje powierzchnię 139 590,23 ha. Na terenie gminy Sokółka obejmuje powierzchnię ok. 4 410,00 ha. Obszar został utworzony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133). Obszar znajduje się w województwie podlaskim, na obszarze powiatów białostockiego, monieckiego i sokólskiego. Swoją ochroną obejmuje ona Puszcę Knyszyńską. Obszar charakteryzuje się występowaniem wielu źródeł, dzięki występowaniu ok. 450 wypływów wód podziemnych, w postaci źródeł. Obszar charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu. Na terenie ostoi dominują lasy naturalne, które w przewadze tworzą drzewa iglaste. Na terenie obszaru występują także tereny zmienione antropologicznie oraz tereny bagienne i torfowiska. Teren obszaru Natura 2000 stanowi ochronę dla 38 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W czasie lęgów obszar stanowi ostoję dla błotniaka łąkowego, błotniaka zbożowego, bociana czarnego, trzmiełojada, orlika krzykliwego, gadożera,

cietrzewia, dubelta, dzięcioła biało brzietego, dzięcioła trójpalczastego, puchacza, sowy błotnej, włośchatki, kraski oraz zimorodka⁶⁷.

Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2014 r. Poz. 1967) i zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2024 r. Poz. 815).

Rysunek 25. Położenie Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

⁶⁷ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Pomniki przyrody

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 poz. 1478 ze zm.) **pomnikami przyrody** są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z wykazem pomników przyrody na terenie gminy Sokółka znajduje się 7 pomników przyrody. Ich opis zaprezentowano w tabeli poniżej.

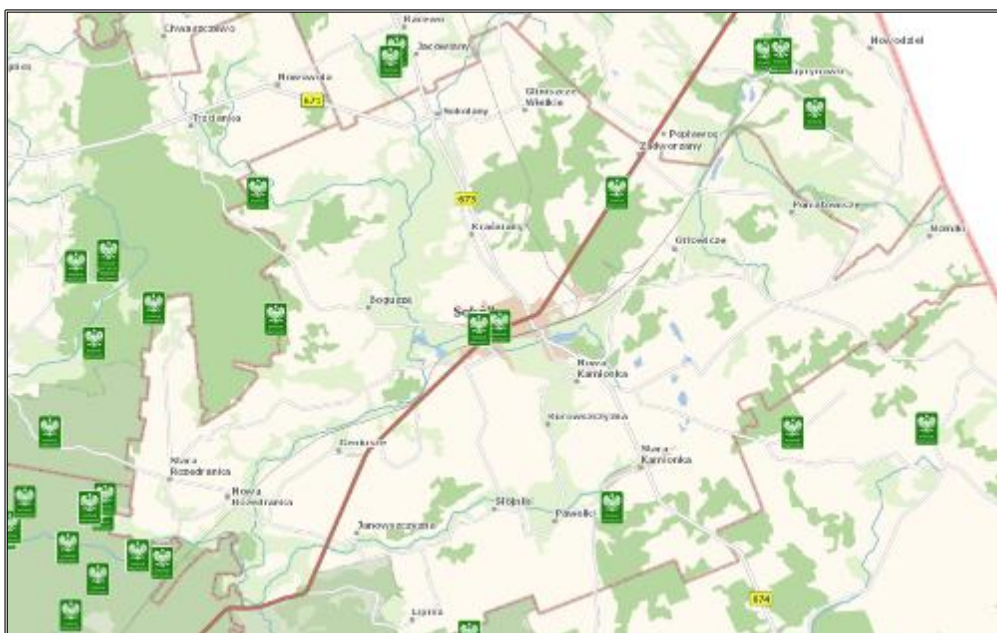
Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 43. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Sokółka

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	Wieloobiektowy	Inny	4 Głazy narzutowe	przy drodze Białystok- Kuźnica 239+670	Uchwała Nr XXX/298 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dn. 26.07.1955 r. w sprawie uznania niektórych przedmiotów za pomniki przyrody (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 31.12.1955 r., Nr 7, poz 85)
2.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	w parku miejskim przy ul. Grodzieńskiej	Uchwała Nr XXXVI/320 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dn. 19.11.1957 r. w sprawie uznania niektórych przedmiotów za pomniki przyrody (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 5.12.1957 r., Nr 4, poz 16)
3.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	na skraju oddziału 71a / 71b	Zarządzenie Nr 51/86 Wojewody Białostockiego z dn. 30.12.1986 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz.Urz.Woj.Biało. z dn. 31.12.1986 r., Nr 22, poz. 246)
4.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	oddział 229 g	Rozporządzenie Nr 10/96 Wojewody Białostockiego z dn. 29.11.1996r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Biało. z dn. 2.12.1996 r., Nr 38, poz. 137)
5.	Jednoobiektowy	Drzewo	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	-	Rozporządzenie Nr 10/96 Wojewody Białostockiego z dn. 29.11.1996r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Biało. z dn. 2.12.1996 r., Nr 38, poz. 137)
6.	Wieloobiektowy	Grupa Drzew	3 Lipy drobnolistne - Tilia cordata	-	Rozporządzenie Nr 3/94 Wojewody Białostockiego z dn. 17.11.1994 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Biało. z dn. 18.11.1994 r., Nr 18, poz. 93)
7.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb bezszypułkowy - Quercus petraea	na terenie działki nr 71/24, obręb Sokółka.	Uchwała Nr LV/407/14 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1415)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> (dostęp: 02.09.2025 r.)

Rysunek 26. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Sokółka cz. 1

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 03.09.2025 r.)

Rysunek 27. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Sokółka cz. 2

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 03.09.2025 r.)

Unikatowe połączenie malowniczych Wzgórz Sokólskich z pagórkowatym terenem polodowcowym, urokliwe doliny rzeczne (jak rzeki Sokółka) oraz rozległe kompleksy leśne Puszczy Knyszyńskiej (z bogatą florą i fauną) oraz zachowany, tradycyjny wiejski krajobraz kulturowy z drewnianą zabudową, czyni region idealnym dla turystyki przyrodniczej, pieszej i rowerowej.

Korytarze ekologiczne

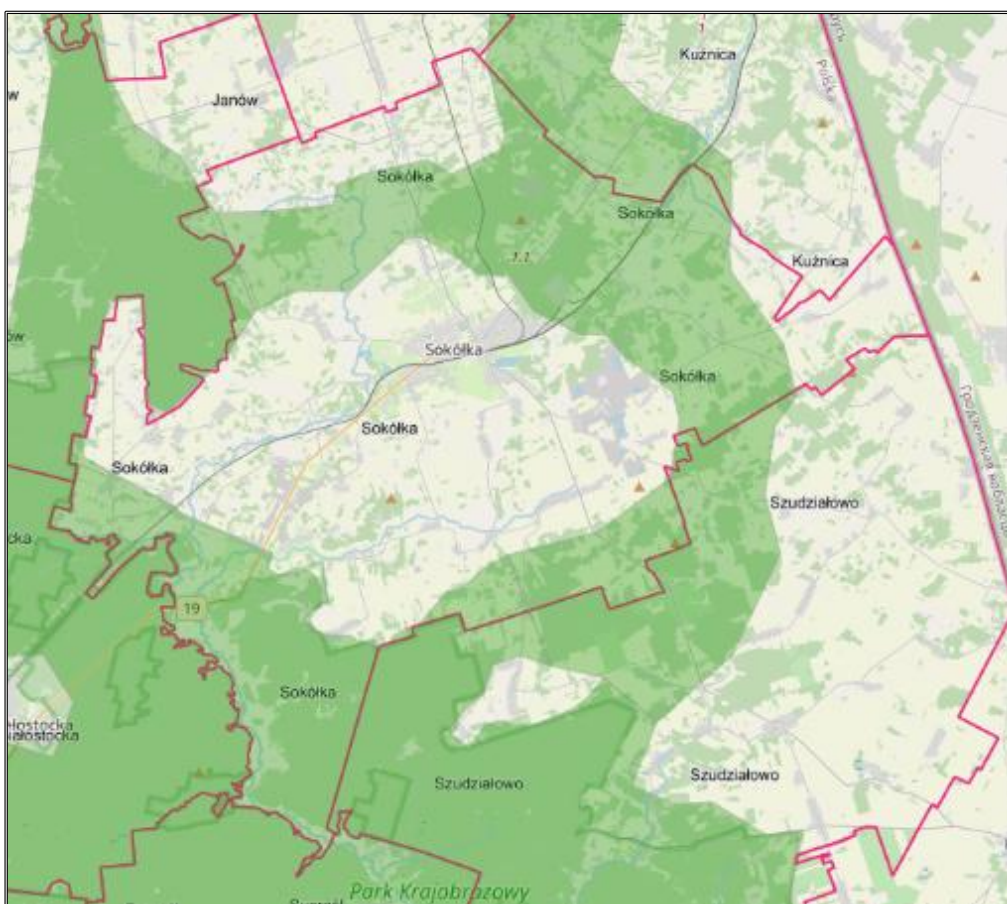
Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające

zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2005 na terenie gminy Sokółka zlokalizowane są 2 korytarze ekologiczne:

- Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Wschód (KPn-3E);
- Puszcza Knyszyńska (GKPn-3).

**Rysunek 28. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie gminy Sokółka
Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Wschód i Puszcza Knyszyńska**

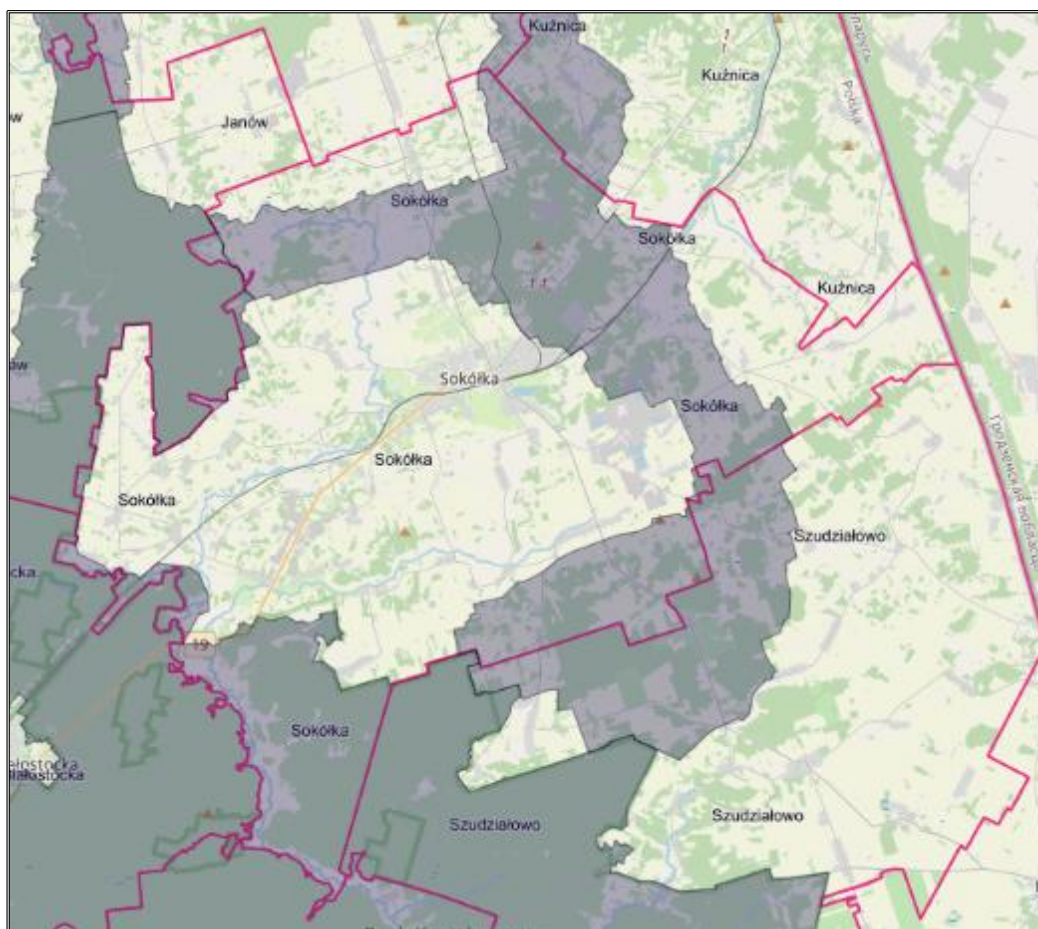

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 02.09.2025 r.)

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2012 na terenie Gminy Sokółka również zlokalizowane są 2 korytarze ekologiczne:

- Wzgórza Sokólskie (KPn-3E);
- Puszcza Knyszyńska (GKPn-3).

**Rysunek 29. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie gminy Sokółka
Wzgórze Sokólskie i Puszcza Knyszyńska**

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 02.09.2025 r.)

Na obszarze gminy spotkać można żubra, wilka, rysia, bobra, łosia, jelenia, sarnę i dziką. Puszcę Knyszyńską zamieszkuje około 50 gatunków ssaków, dzięki czemu flora gminy jest urozmaicona. Z drapieżników można tu spotkać wilka, rysia, lisa, borsuka, norki, kuny leśne, tchórze i łasice. Dość liczną grupę stanowią gryzonie, które reprezentowane są przez karczownika ziemnowodnego, nornika północnego, nornika burego, mysz zaroślową, badylarkę, wiewiórkę, smużkę, mysz leśną, nornika zwyczajnego, nornicę rudą i orzesznicę. Żyje tu także: zając szarak i bielak, kret, jeź i ryjówka. Puszcę zamieszkuje ponad 150 gatunków ptaków, dzięki czemu można je spotkać na terenie gminy. Z gatunków wodno-błotnych spotkać można m.in. perkozy, kaczki, bąki, bociany białe, bociany czarne, żurawie, a także: wodniki, kropiatki, zielonki, derkacze czy kokoszki. Obserwuje się także istnienie koloni jaskółek brzegówek. Licznie występuje bocian biały⁶⁸.

⁶⁸ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Na terenie gminy Sokółka poważnym problemem są inwazyjne gatunki obce, które wypierają rodzime gatunki roślin i zwierząt oraz zakłócają równowagę ekosystemów. Wśród nich można wyróżnić:

- Norka amerykańska;
- Moczarka kanadyjska;
- Robinia akacjowa;
- Niecierpek drobnokwiatowy;
- Dąb czerwony;
- Klon jesionolistny;
- Czeremcha amerykańska.

5.1.9.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze.

Tabela 44. Tabela 45. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — występowanie terenów o dużych walorach przyrodniczych – obszarowe formy ochrony przyrody, — występowanie terenów o dużych walorach krajobrazowych, — występowanie korytarzy ekologicznych na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> — podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska, — presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione, — obecność inwazyjnych gatunków obcych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — możliwość pozyskania środków unijnych i krajowych na działania ekologiczne, — regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podnoszenia jakości środowiska, — wzrastające zainteresowanie zdrowym stylem życia wśród mieszkańców, — wzrost świadomości społeczeństwa na temat istoty ochrony środowiska, — prowadzenie nasadzeń drzew, zabiegów pielęgnacyjnych w lasach. 	<ul style="list-style-type: none"> — dewastacja środowiska, — wciąż zbyt niska świadomość ekologiczna mieszkańców, — niewystarczające środki finansowe na aktywną ochronę przyrody, — zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe

w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zagrożenie wystąpienia poważnej awarii może być związane z transportem substancji niebezpiecznych. W przypadku incydentu z udziałem autocystern, istnieje ryzyko skażenia obszarów znajdujących się w pobliżu trasy przejazdu. W sytuacji większego zagrożenia substancje te mogą przedostać się do wód powierzchniowych lub wnikać w głąb gruntu. Kontrolę nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych sprawuje wojewoda. Szczegółowe przepisy dotyczące przewozu substancji niebezpiecznych zawarte są w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2024 poz. 643). Poważne zagrożenie dla gminy Sokółka stanowić może transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność na jej terenie ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy jednostki samorządowej, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na terenie gminy skupiony jest na drodze krajowej nr 19 oraz drogach wojewódzkich nr 671, 673 oraz 674. Ruch kolejowy natomiast skupiony jest na liniach kolejowych nr 6, 40, 57, 922 oraz 923. Należy zatem mieć na uwadze aspekt zagrożenia w trakcie planowania inwestycji. Bardzo ważne jest również właściwe wyposażenie i przygotowanie jednostek reagowania, tj. Straży Pożarnej i Policji.

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Na terenie gminy Sokółka funkcjonują 3 zakłady przemysłowe o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (ZDR), które stwarzają potencjalne wysokie zagrożenie dla środowiska naturalnego gminy. Są to:

- BARTER sp. z.o.o. Terminal przeładunkowy w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 2, 16-100 Sokółka;
- Orlen Paliwa sp. z.o.o. Terminal Gazu Płynnego w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 1, 16-100 Sokółka;
- PKN ORLEN S.A. Terminal Paliw w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 1, 16-100 Sokółka.

Zakłady te znajdują się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Sokółce⁶⁹.

Na terenie gminy, w ostatnich latach nie odnotowano poważnych awarii, jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno na terenie zakładów, jak i w transporcie towarów niebezpiecznych⁷⁰.

5.1.10.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 46. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — regulacje prawne – wymagania dla zakładów i ich kontrola, — ewidencja zakładów stwarzających duże lub zwiększone ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR), — brak poważnych awarii w ostatnim czasie na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> — zagrożenia związane z transportem substancji niebezpiecznych na drogach krajowych, wojewódzkich i liniach kolejowych, — występowanie zakładów ZDR na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — postęp technologiczny, — zewnętrzne wsparcie finansowe na zakup sprzętu i urządzeń jednostek OSP. 	<ul style="list-style-type: none"> — zdarzenia losowe w zakładach pracy, — awarie podczas transportu przez gminę substancji niebezpiecznych, — postępujące zmiany klimatu, — zbyt mała świadomość pracowników zakładów o potencjalnych skutkach wystąpienia awarii i potrzebie zapobiegania jej wystąpieniu.

Źródło: Opracowanie własne

5.2 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu

W ciągu ostatnich kilku dekad skutki zmian klimatycznych, takie jak wzrost temperatury oraz zwiększona częstotliwość i intensywność zjawisk ekstremalnych, stają się coraz bardziej wyraźne i trudne do opanowania. Zjawiska te stanowią poważne zagrożenie dla stabilności

⁶⁹ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

⁷⁰ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

społecznej i gospodarczego rozwoju wielu krajów, w tym również Polski. Aby zminimalizować ich negatywne skutki, konieczne jest podjęcie działań mających na celu przystosowanie się (adaptację) do przewidywanych zmian klimatycznych. Działania te powinny być realizowane równoległe z wysiłkami mającymi na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, czyli tzw. mitygacją, aby efektywnie zmniejszać ryzyko dalszego pogłębiania się problemów związanych z klimatem.

Dokument „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi. Jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w kontekście zmieniającego się klimatu. Dodatkowo, uruchomiono stronę internetową klimada.mos.gov.pl, na której można znaleźć szczegółowe informacje dotyczące działań adaptacyjnych w odpowiedzi na zmiany klimatyczne.

Zgodnie z dokumentem SPA2020, do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zalicza się niekorzystne zmiany w warunkach hydrologicznych, wzrost częstotliwości ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz katastrof. Należą do nich m.in. silne wiatry, sporadyczne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze oraz wydłużenie okresów upalnych.

W obliczu postępujących zmian klimatycznych, istnieje realne ryzyko pojawienia się niekorzystnych skutków, takich jak wichury, ulewy, mrozy czy susze, które mogą prowadzić do poważnych szkód i ograniczeń w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska klimatyczne występują coraz częściej, dlatego kluczowe staje się przygotowanie gminy oraz jej infrastruktury na nadchodzące zmiany.

Działania mitygacyjne i adaptacyjne, podejmowane przez samorządy lokalne, są w dużej mierze zależne od inicjatyw międzynarodowych, które wyznaczają kierunki zmian w prawodawstwie krajowym i lokalnym. Jednak gmina ma także możliwość inicjowania i wdrażania własnych rozwiązań w celu skutecznej adaptacji do zmian klimatu.

Gmina Sokółka posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Oprócz obowiązkowych działań wynikających z przepisów prawa, gminy mają możliwość wdrażania dodatkowych inicjatyw, które mogą pozytywnie wpłynąć na środowisko. Przykładowe działania to:

- angażowanie mieszkańców poprzez organizowanie działań edukacyjnych, takich jak warsztaty czy konkursy o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie środków finansowych w budżecie gminy na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej, co sprzyja zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, a także modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła.
- zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, co poprawia jakość powietrza i wspiera bioróżnorodność.

Aby dostosować się do zmian klimatu i ograniczyć negatywne skutki związane z ulewnymi deszczami czy roztopami po dużych opadach śniegu, a także w celu zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania suszy, konieczne jest zwiększenie pojemności retencyjnej zlewni, na przykład poprzez budowę zbiorników retencyjnych. Ważne jest także regularne utrzymywanie rowów melioracyjnych oraz podejmowanie działań w ramach małej retencji, takich jak budowa niewielkich zbiorników, oczek wodnych, stawów oraz zadrzewianie terenów.

Zadania zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska mają na celu zarówno mitygację, jak i adaptację do zmian klimatycznych, a także minimalizowanie ich negatywnych skutków. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń w obszarze efektywności energetycznej, transportu, zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów i ścieków oraz ich efektywne zagospodarowanie, a także zwiększenie zaangażowania społecznego i podnoszenie świadomości ekologicznej, to tylko niektóre z kluczowych działań.

5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.), kwestie ochrony środowiska są uwzględniane w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązek ten obejmuje również organizatorów kursów zawodowych oraz środki masowego przekazu, które mają na celu kształtowanie pozytywnego stosunku społeczeństwa do ochrony środowiska i popularyzowanie tych zasad w publikacjach i audycjach. Edukacja ekologiczna ma swoje konstytucyjne podstawy w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji RP z dnia 2

kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483) oraz w obowiązku każdego obywatela dbania o stan środowiska i odpowiedzialności za jego pogorszenie, określonej w art. 86 Konstytucji RP.

Na terenie gminy Sokółka organizowane są różnorodne działania edukacyjne, takie jak konkursy ekologiczne, przekazywanie informacji na temat ochrony środowiska, zbiórki i utylizacja odpadów oraz kampanie ekologiczne. Dodatkowo, na stronach internetowych publikowane są treści mające na celu zwiększenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Proponowane działania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- kontynuowanie organizacji konkursów oraz warsztatów edukacyjnych w szkołach, aby podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców,
- dalsze prowadzenie akcji informacyjnych dotyczących prawidłowego zarządzania odpadami oraz ograniczania ich produkcji,
- tworzenie ścieżek edukacyjnych oraz organizowanie zajęć plenerowych dla dzieci i młodzieży, mających na celu ochronę zasobów przyrodniczych,
- realizowanie kampanii informacyjnych na temat gospodarki niskoemisyjnej, odnawialnych źródeł energii i walki ze smogiem podczas wydarzeń plenerowych,
- promowanie transportu publicznego i rowerowego jako alternatywy dla indywidualnego transportu,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego.

5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska zostały zdefiniowane w art. 104 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową. Takie zagrożenie może prowadzić do znacznych zniszczeń środowiska lub pogorszenia jego stanu, stwarzając powszechne niebezpieczeństwo zarówno dla ludzi, jak i dla środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.). Rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska, prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch,

awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym, który definiuje pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń, jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2025 poz. 188). Zgodnie z tą ustawą, nadzwyczajne zagrożenie to zdarzenie inne niż pożar lub klęska żywiołowa, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego lub naturalnych praw przyrody, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska. Zapobieganie takim zagrożeniom lub usuwanie ich skutków nie wymaga stosowania nadzwyczajnych środków. W kontekście ochrony przeciwpożarowej, ustawa nakłada obowiązek realizacji działań mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Miejscowe zagrożenia obejmują m.in. skażenie obszaru substancjami radioaktywnymi, niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, oraz skażenia chemiczne i biologiczne wynikające z katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Na terenie gminy Sokółka znajdują się zakłady, które należą do obiektów o dużym ryzyku poważnej awarii przemysłowej. Takie zakłady stosują w produkcji i magazynowaniu substancje, które mogłyby zwiększyć ryzyko wystąpienia poważnej awarii, powodując zagrożenie chemiczne, techniczne czy pożarowe, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe mogą wystąpić również w przypadku transportu drogowego substancji niebezpiecznych przez teren gminy Sokółka, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz magazynowania substancji niebezpiecznych. Istnieje również zagrożenie pożarowe.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

5.2.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 r. poz. 425) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres działań państwowego monitoringu środowiska jest ustalany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ, które są opracowywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzane przez Ministra Klimatu, oraz w programach wykonawczych PMŚ, opracowywanych również przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie podlaskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie podlaskim.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Gminy Sokółka, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.)

W ramach obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne. Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie gminy Sokółka. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanej do utworzenia infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu

Ochrony Środowiska nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 47. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sokółka na lata 2026-2029

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERY-CZNEGO	Liczba udzielonych dotacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Wzrost wartości	Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza Poprawa efektywności energetycznej	Realizacja Programu „Czyste Powietrze”	Gmina Sokółka	Niedostateczne zainteresowanie mieszkańców
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKTUSTYCZNEGO	Długość wykonanej nawierzchni [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	763,67	Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska	Wykonanie nawierzchni z betonowej kostki brukowej na projektowanej drodze gminnej Drahle - droga wojewódzka nr 674	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość przebudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	255,00		Przebudowa ul. Boh. Monte Cassino i ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Sokółce	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	6 020,00		Budowa drogi Żuki, Bogusze Sierbowce, - poprawa bezpieczeństwa na drodze	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m]	0	430,00		Budowa ul. Miłej z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych;

⁷¹ Dla większości wskaźników wartość bazowa wynosi „0”, a docelowa stanowi odzwierciedlenie zakresu rzeczowego projektu np. kilometry dróg, liczba obiektów.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Źródło: Urząd Miejski w Sokółce						wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	397,00		Budowa ul. Pogodnej	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	510,00		Budowa dróg gminnych ul. Agnieszki Osieckiej, ul. Marka Grechuty, ul. Czesława Niemena	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie;
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	271,00		Budowa ul. Henryka Sienkiewicza	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	473,00		Budowa ul. K. I. Gałczyńskiego	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	375,00		Budowa ul. C. K. Norwida	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość przebudowanej drogi [m]	0	775,00		Przebudowa ul. A. Mickiewicza	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Źródło: Urząd Miejski w Sokółce						wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość przebudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	1 080,00		Przebudowa ul. W. Witosa	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	935,00		Budowa ul. H. Kołłątaja.	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Liczba przebudowanych placów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	1		Przebudowa placu wraz z zagospodarowaniem terenu położonego na działce nr ew. gr. 837/3 u zbiegu ul. Marsz. J. Piłsudskiego i Gen. W. Wróblewskiego w Sokółce.	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość przebudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	110,00		Przebudowa drogi wewnętrznej na działkach o nr 2366/1 i 2360 w Sokółce	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	320,00		Budowa ul. Upalnej	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	420,00		Budowa ul. Żytniej w Sokółce	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	495,00		Budowa ul. Wasilkowskiej w Sokółce	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	2 700,00		Budowa drogi Jałówka-Polanki	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość przebudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	295,00		Przebudowa ul. 1 Maja i pl. Kościuszki	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej drogi [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Wzrost wartości		Budowa ul. Mościckiego	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
GOSPODAROWANIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Liczba przeprowadzonych ewidencji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Według potrzeb	Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; nagłe nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa					
		Liczba wybudowanych zbiorników [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	1	Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych	Budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym na ul. Kolejowej w Sokółce – poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; nagle nieprzewidziane zdarzenia	
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej [m]	0	488,00	Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków	Budowa kanalizacji i wodociągu w ul. Miłej	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie	
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m]	0	314,00					
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	0	234,00					
				Źródło: Urząd Miejski w Sokółce					
				Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej [m]	0	135,00	Budowa kanalizacji i wodociągu w ul. Pogodnej	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
				Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m]	0	575,00			
				Źródło: Urząd Miejski w Sokółce					
		Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej [m]	0	80,00	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Agnieszki Osieckiej, ul. Marka Grechuty, ul. Czesława Niemena	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie		
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	0	126,00					

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		[m] Długość wybudowanej sieci wodociągowej	0	175,00				
		[m] Długość wybudowanych przyłączy wodociągowych	0	134,00				
		[m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce						
		Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej	0	194,30				
		[m] Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	0	205,00		Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Henryka Sienkiewicza	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		[m] Długość wybudowanej sieci wodociągowej	0	236,00				
		[m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce						
		Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej	0	447,00				
		[m] Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	0	303,40		Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. K. I. Gaczyńskiego	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		[m] Długość wybudowanej sieci wodociągowej	0	328,00				
		[m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce						

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m] Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Wzrost wartości		Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. C. K. Norwida	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej [m] Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m] Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0 0 0	185,00 30,00 72,00		Budowa wodociągu i kanalizacji ul. Mościckiego	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Wzrost wartości		Przebudowa wodociągu i kanalizacji w ul. A. Mickiewicza	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Wzrost wartości		Przebudowa wodociągu i kanalizacji ul. W. Witosa	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m] Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Wzrost wartości		Budowa wodociągu i kanalizacji ul. H. Kołłątaja	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Liczba przebudowanych placów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	1		Przebudowa placu wraz z zagospodarowaniem terenu położonego na działce nr ew. gr. 837/3 u zbiegu ul. Marsz. J. Piłsudskiego i Gen. W. Wróblewskiego w Sokółce	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [m] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Wzrost wartości		Przebudowa wodociągu i kanalizacji ul. 1-ego Maja i Plac Kościuszki	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej [m] Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m] Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	0 0 0	313,00 317,50 367,00		Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Upalnej	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Źródło: Urząd Miejski w Sokółce						
		Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej [m]	0	268,00				
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m]	0	123,00				
		Długość wybudowanych przyłączy kanalizacji sanitarnej [m]	0	127,00				
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	0	287,00		Budowa wodociągu i kanalizacji ul. Żytniej w Sokółce	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość wybudowanych przyłączy wodociągowych [m]	0	138,00				
		Źródło: Urząd Miejski w Sokółce						
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Liczba wybudowanych kwater na odpady [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Według potrzeb	Ograniczenie ilości odpadów Selektywne zbieranie odpadów	Budowa kwater na odpady zawierające azbest wydzielonych w obrębie składowiska odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach)	Gmina Sokółka	Brak środków finansowych dotacyjnych; wydłużenie inwestycji w czasie

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Liczba składowisk odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne - na odpady z termicznego przekształcania odpadów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	1		Składowisko odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne – na odpady z termicznego przekształcania odpadów na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	Gmina Sokółka	Nagle nieprzewidziane zdarzenie; brak środków finansowych dotacyjnych
		Liczba składowisk odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne - na odpady budowlano-remontowe [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	1		Składowisko odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne - na odpady budowlano – remontowe nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	Gmina Sokółka	Nagle nieprzewidziane zdarzenie; brak środków finansowych dotacyjnych
		Liczba składowisk odpadów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Według potrzeb		Składowisko odpadów na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, pojemność całkowita 476 536. Modernizacja mająca na celu wznowienie obiektu w tym zakup wyposażenia. Aktualnie w trakcie działań zmierzających do uregulowania sytuacji formalno-prawnej w celu wznowienia eksploatacji	Gmina Sokółka	Nagle nieprzewidziane zdarzenie; brak środków finansowych dotacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Liczba sortowni selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	1		Budowa sortowni selektywnie zebranych odpadów komunalnych wraz z linią a do produkcji PRE RDF, wyposażonej w zespół urządzeń do wstępnego przygotowania odpadów, rozdrabniania, zbierania i magazynowania odpadów oraz gotowego produktu. Zakup urządzeń do konfekcjonowania i prasowania odpadów, na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach).	Gmina Sokółka	Nagle nieprzewidziane zdarzenie; brak środków finansowych dotacyjnych
		Liczba zaprojektowanych i wybudowanych obiektu wraz z zespołem urządzeń niezbędnych do prowadzenie przetwarzania odpadów w procesie fermentacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Według potrzeb		Zaprojektowanie i budowa obiektu wraz z zespołem urządzeń niezbędnych do prowadzenie przetwarzania odpadów w procesie fermentacji na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach).	Gmina Sokółka	Nagle nieprzewidziane zdarzenie; brak środków finansowych dotacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Liczba wybudowanych instalacji do termicznego przekształcenia wstępnie przetworzonych odpadów komunalnych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Według potrzeb		Budowa instalacji termicznego przekształcenia wstępnie przetworzonych odpadów komunalnych (PRE RDF/RDF) na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	Gmina Sokółka	Nagle nieprzewidziane zdarzenie; brak środków finansowych dotacyjnych
		Liczba wykonanych rekultywacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Według potrzeb		Wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchołkach. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej krzewów na działkach nr 171/2 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach).	Gmina Sokółka	Nagle nieprzewidziane zdarzenie; brak środków finansowych dotacyjnych
		Liczba wykonanych rekultywacji [szt.]	0	Według potrzeb		Wykonanie rekultywacji technicznej	Gmina Sokółka	Nagle nieprzewidziane zdarzenie;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
		Źródło: Urząd Miejski w Sokółce				<p>polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej i krzewów (działki o nr ewid. 174, 175, 176/1 obręb 20 Karcze, po uregulowaniu sytuacji formalno-prawnej w Karczach)</p>		brak środków finansowych dotacyjnych
		Liczba wykonanych rekultywacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Sokółce	0	Według potrzeb		<p>Wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu</p>	Gmina Sokółka	<p>Nagle nieprzewidziane zdarzenie; brak środków finansowych dotacyjnych</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁷¹	Wartość docelowa				
						mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej i krzewów (działka o nr ewid. 171/2 obręb 20 Karcze, po uregulowaniu sytuacji formalno-prawnej w Karczach)		

Źródło: Opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem

Szacunkowe koszty realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych Gminy Sokółka w każdym roku trwania Programu wraz ze źródłami ich finansowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Realizacja Programu „Czyste Powietrze”	Gmina Sokółka	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Program „Czyste powietrze”
ZAGROŻENIE HAŁASEM	Wykonanie nawierzchni z betonowej kostki brukowej na projektowanej drodze gminnej Drahle - droga wojewódzka nr 674	Gmina Sokółka	580 000,00	-	-	-	-	-	-	-	580 000,00	Budżet Gminy, Budokrusz S.A.
	Przebudowa ul. Boh. Monte Cassino i ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Sokółce	Gmina Sokółka	4 045 470,00	-	-	-	-	-	-	-	4 045 470,00	Budżet Gminy, Polski Ład
	Budowa drogi Żuki, Bogusze Sierbowce, - poprawa bezpieczeństwa na drodze	Gmina Sokółka	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	-	-	-	-	-	6 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Budowa ul. Milej z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Sokółka	-	856 820,50	-	-	-	-	-	-	856 820,50	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa ul. Pogodnej	Gmina Sokółka	-	754 016,46	-	-	-	-	-	-	754 016,46	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa dróg gminnych ul. Agnieszki Osieckiej, ul. Marka Grechuty, ul. Czesława Niemena	Gmina Sokółka	2 415 090,10	-	-	-	-	-	-	-	2 415 090,10	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa ul. Henryka Sienkiewicza.	Gmina Sokółka	-	650 000,00	-	-	-	-	-	-	650 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa ul. K. I. Gałczyńskiego.	Gmina Sokółka	-	600 000,00	-	-	-	-	-	-	600 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Budowa ul. C. K. Norwida.	Gmina Sokółka	-	482 000,00	-	-	-	-	-	-	482 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Przebudowa ul. A. Mickiewicza.	Gmina Sokółka	-	1 972 460,84	-	-	-	-	-	-	1 972 460,84	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Przebudowa ul. W. Witosa	Gmina Sokółka	-	2 732 632,89	-	-	-	-	-	-	2 732 632,89	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa ul. H. Kołłątaja.	Gmina Sokółka	-	3 669 796,50	-	-	-	-	-	-	3 669 796,50	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Przebudowa placu wraz z zagospodarowaniem terenu położonego na działce nr ew. gr. 837/3 u zbiegu ul. Marsz. J. Piłsudskiego i Gen. W. Wróblewskiego w Sokółce.	Gmina Sokółka	-	-	3 545 343,33	-	-	-	-	-	3 545 343,33	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Przebudowa drogi wewnętrznej na działkach o nr 2366/1 i 2360 w Sokółce	Gmina Sokółka	-	300 000,00	-	-	-	-	-	-	300 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa ul. Upalnej.	Gmina Sokółka	-	-	618 871,88	-	-	-	-	-	618 871,88	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa ul. Żytniej w Sokółce	Gmina Sokółka	-	-	888 410,59	-	-	-	-	-	888 410,59	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowy ul. Wasilkowskiej w Sokółce	Gmina Sokółka	-	3 000 000,00	-	-	-	-	-	-	3 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa drogi Jałówka-Polanki.	Gmina Sokółka	-	-	2 060 489,99	2 060 489,99	-	-	-	-	4 120 979,98	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Przebudowa ul. 1 Maja i pl. Kościuszki (założona realizacja 2025-2027)	Gmina Sokółka	1 893 101,05	1 445 823,12	-	-	-	-	-	-	3 338 924,17	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa ul. Mościckiego	Gmina Sokółka	1 068 390,00	-	-	-	-	-	-	-	1 068 390,00	Budżet Gminy Sokółka, środki zewnętrzne dotacyjne: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Sokółka	W ramach bieżących realizacji obowiązków									Budżet Gminy Sokółka
	Budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym na ul. Kolejowej w Sokółce – poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych	Gmina Sokółka		20 000,00		-	-	-	-	-	20 000,00	Budżet Gminy Sokółka Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych program FENX, NFOŚiGW w Warszawie
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Budowa kanalizacji i wodociągu w ul. Miłej	Gmina Sokółka	-	732 807,97	-	-	-	-	-	-	732 807,97	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Budowa kanalizacji i wodociągu w ul. Pogodnej	Gmina Sokółka	-	608 125,82	-	-	-	-	-	-	608 125,82	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Agnieszki Osieckiej, ul. Marka Grechuty, ul. Czesława Niemena	Gmina Sokółka	177 396,53	-	-	-	-	-	-	-	177 396,53	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Henryka Sienkiewicza.	Gmina Sokółka	-	495 000,00	-	-	-	-	-	-	495 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. K. I. Gałczyńskiego	Gmina Sokółka	-	300 000,00	-	-	-	-	-	-	300 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. C. K. Norwida.	Gmina Sokółka	-	325 000,00	-	-	-	-	-	-	325 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa wodociągu i kanalizacji ul. Mościckiego	Gmina Sokółka	429 400,38	-	-	-	-	-	-	-	429 400,38	Budżet Gminy Sokółka

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Przebudowa wodociągu i kanalizacji w ul. A. Mickiewicza	Gmina Sokółka	-	978 0232,00	-	-	-	-	-	-	978 0232,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Przebudowa wodociągu i kanalizacji ul. W. Witosa	Gmina Sokółka	-	1 389 845,00	-	-	-	-	-	-	1 389 845,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa wodociągu i kanalizacji ul. H. Kołłątaja	Gmina Sokółka	1 036 000,00	-	-	-	-	-	-	-	1 036 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Przebudowa placu wraz z zagospodarowaniem terenu położonego na działce nr ew. gr. 837/3 u zbiegu ul. Marsz. J. Piłsudskiego i Gen. W. Wróblewskiego w Sokółce	Gmina Sokółka	-	1 472 525,80	-	-	-	-	-	-	1 472 525,80	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Przebudowa wodociągu i kanalizacji ul. 1-ego Maja i Plac Kościuszki	Gmina Sokółka	410 399,28	775 928,13	-	-	-	-	-	-	1 186 327,41	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Upalnej.	Gmina Sokółka	-	564 584,09	-	-	-	-	-	-	564 584,09	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
	Budowa wodociągu i kanalizacji ul. Żytniej w Sokółce	Gmina Sokółka	-	284 531,09	-	-	-	-	-	-	284 531,09	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych dotacyjnych
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Budowa kwater na odpady zawierające azbest wydzielonych w obrębie składowiska odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach)	Gmina Sokółka	4 000 000,00			-	-	-	-	-	4 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028
	Składowisko odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne – na odpady z termicznego przekształcenia odpadów na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	Gmina Sokółka	6 000 000,00			-	-	-	-	-	6 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Składowisko odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne - na odpady budowlano – remontowe nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	Gmina Sokółka	6 000 000,00 ⁷²	-	-	-	-	-	-	-	6 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028
	Składowisko odpadów na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, pojemność całkowita 476 536. Modernizacja mająca na celu wznowienie obiektu w tym zakup wyposażenia. Aktualnie w trakcie działań zmierzających do uregulowania sytuacji formalno-prawnej w celu wznowienia eksploatacji	Gmina Sokółka	20 000 000,00 ⁷³	-	-	-	-	-	-	-	38 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

⁷² Rozpoczęcie inwestycji w 2025 r.

⁷³ Rozpoczęcie inwestycji w 2025 r.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Budowa sortowni selektywnie zebranych odpadów komunalnych wraz z linią a do produkcji PRE RDF, wyposażonej w zespół urządzeń do wstępnego przygotowania odpadów, rozdrabniania, zbierania i magazynowania odpadów oraz gotowego produktu. Zakup urządzeń do konfekcjonowania i prasowania odpadów, na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach).	Gmina Sokółka	45 000 000,00 ⁷⁴	-	-	-	-	-	-	-	45 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

⁷⁴ Inwestycję rozpoczęto w 2025 r.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Zaprojektowanie i budowa obiektu wraz z zespołem urządzeń niezbędnych do prowadzenie przetwarzania odpadów w procesie fermentacji na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach).	Gmina Sokółka	6 000 000,00 ⁷⁵	-	-	-	-	-	-	-	6 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028
	Budowa instalacji termicznego przekształcenia wstępnie przetworzonych odpadów komunalnych (PRE RDF/RDF) na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	Gmina Sokółka		130 000 000,00				-	-	-	130 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

⁷⁵ Rozpoczęcie inwestycji w 2025 r.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej krzewów na działkach nr 171/2 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach).	Gmina Sokółka	-	-	-	40 000 000,00	-	-	-	-	40 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem		
	Wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej krzewów na działkach nr 174, 175, 176/1 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno – prawnej w Karczach.)	Gmina Sokółka	-	5 000 000,00	-	-	-	-	-	-	-	5 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem		
	Wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej krzewów na działkach nr 25/5, 25/7, 201obręb Karcze	Gmina Sokółka	-	10 000 000,00	,	,	-	-	-	-	-	10 000 000,00	Realizacja pod warunkiem uzyskania środków zewnętrznych. Przedsięwzięcie zgłoszone do WPGO Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Źródło: Opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 49. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji Burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Gminy Sokółka), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Gminy w ramach ich budżetów. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów. Źródła finansowania poszczególnych zadań zostały wskazane w rozdziale 6.2. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji. Planowane działania edukacyjne zostały opisane w rozdziale 6.1. Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategię i programy realizowane na szczeblu gminy, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Jest to m.in.

- Gminny Program Rewitalizacji Gminy Sokółka do roku 2032 przyjęty uchwałą nr IV/26/2024 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 25 czerwca 2024 r.;
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sokółka na lata 2011-2032 przyjęty uchwałą nr IXI54/11 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 2 marca 2011 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

7. System realizacji programu ochrony środowiska

7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. Poza działaniami bezpośrednio realizowanymi przez Gminę Sokółka, uwzględniono zadania jej jednostek organizacyjnych. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina Sokółka oraz jednostki podległe, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Białymstoku, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współdział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Burmistrz Sokółki.

7.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady miejskiej, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” powinien zostać przygotowany z lat 2026-2027 następny z lat 2028-2029, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 Burmistrz Sokółki przedstawi efekty podjętych działań Radzie Miejskiej, a następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Powiatu Sokólskiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 50. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba udzielonych dotacji [szt.]	Wzrost wartości	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość wykonanej nawierzchni [m]	763,67	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
		Długość przebudowanej drogi [m]	2 515,00	
		Długość wybudowanej drogi [m]	13 346,00 ⁷⁶	
		Liczba przebudowanych placów [szt.]	1	
GOSPODAROWANIE WODAMI	ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM POWODZIOWYM	Liczba przeprowadzonych ewidencji [szt.]	Według potrzeb	Stan badanych JCWP i JCWPd
		Liczba wybudowanych zbiorników [szt.]	1	Spadek liczby podtopień po opadach nawałnych
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej [m]	2 110,30	Stopień rozbudowania i zmodernizowania infrastruktury wodno-ściekowej
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m]	1 993,90 ⁷⁷	
		Długość wybudowanych przyłączy kanalizacji sanitarnej [m]	138,00	
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	1 699,00 ⁷⁸	
		Długość wybudowanych przyłączy wodociągowych [m]	272,00	
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [m]	Wzrost wartości	
		Liczba przebudowanych placów [szt.]	1	

⁷⁶ Długość wybudowanej drogi przy jednym zadaniu została przedstawiona w formie opisowej

⁷⁷ Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej przy niektórych zadaniach została przedstawiona w formie opisowej

⁷⁸ Długość wybudowanej sieci wodociągowej przy niektórych zadaniach została przedstawiona w formie opisowej

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Liczba wybudowanych kwater na odpady [szt.]	Według potrzeb	Zwiększenie efektywności systemu zagospodarowania odpadów komunalnych
		Liczba składowisk odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne na odpady z termicznego przekształcania odpadów [szt.]	1	
		Liczba składowisk odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne na odpady budowlano-remontowe [szt.]	1	
		Liczba składowisk odpadów [szt.]	Według potrzeb	
		Liczba sortowni selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych [szt.]	1	
		Liczba zaprojektowanych i wybudowanych obiektu wraz z zespołem urządzeń niezbędnych do prowadzenie przetwarzania odpadów w procesie fermentacji [szt.]	Według potrzeb	
		Liczba wybudowanych instalacji do termicznego przekształcenia wstępnie przetworzonych odpadów komunalnych [szt.]	Według potrzeb	
		Liczba wykonanych rekultywacji [szt.]	Według potrzeb	

Źródło: Opracowanie własne

8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/kierunków działań, które są spójne z celami/kierunkami działań/działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 51. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybkiej do zmian klimatu;</p> <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <p>— Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie);</p> <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <p>— Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu</p>	<p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody;</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków;</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów;</p> <p>— Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.</p>
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza;</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej;</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska;</p> <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody;</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych;</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków;</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów;</p> <p>— Kierunek interwencji: Selekttywne zbieranie odpadów.</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</p>	<p>Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.</p>	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p>Polityka energetyczna Polski do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)</p>	<p>Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selekttywne zbieranie odpadów.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p style="text-align: center;">Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku</p>	<p style="text-align: center;">Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
<p style="text-align: center;">Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)</p>	<p style="text-align: center;">Komunikat Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza</p>	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.</p>	
<p>Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028</p>	<p>Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028</p>	<p>W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: <ol style="list-style-type: none"> a) 55% dla roku 2025, b) 60% dla roku 2030, c) 65% dla roku 2035, 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów: <ol style="list-style-type: none"> a) do 30% w roku 2025, b) do 20% w roku 2030, c) do 10% w roku 2035, 5) zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów, 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selekttywne zbieranie odpadów.
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nie pogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),</p> <p>— zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.</p>	
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	<p>Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW.</p>	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna	<p>Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Niemna jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW.</p>	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	<p>Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią; — Cel szczegółowy: określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami; <p>Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego; — Cel szczegółowy: ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe; <p>Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe; — Cel szczegółowy: budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza Niemna	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna	<p>Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi; — Zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego; <p>Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi; — Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego; — Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na obszarze zagrożenia powodzią; <p>Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:</p>	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych; — Zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych; — Zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi; — Wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększanie jego skuteczności; — Wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe; — Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. 	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.
Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030	Uchwała nr XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r.	<p>Cel strategiczny 1. Dynamiczna gospodarka</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 1.1. Przemysły przyszłości — Cel operacyjny 1.2. Podlaski system otwartych innowacji — Cel operacyjny 1.3. Lokalna przedsiębiorczość — Cel operacyjny 1.4. Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego — Cel operacyjny 1.5. E-podlaskie <p>Cel strategiczny 2. Zasobni mieszkańcy</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 2.1. Kompetentni mieszkańcy — Cel operacyjny 2.2. Aktywni mieszkańcy — Cel operacyjny 2.3. Przestrzeń wysokiej jakości <p>Cel strategiczny 3. Partnerski region</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.1. Dobre zarządzanie 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.2. Kapitał społeczny — Cel operacyjny 3.3. Partnerstwa międzynarodowe i ponadregionalne — Cel operacyjny 3.4. Gościnny region 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p style="text-align: center;">Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego</p>	<p style="text-align: center;">Uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r.</p>	<p>Cel strategiczny: Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego.</p> <p>5.2. Cele cząstkowe – szczegółowe</p> <p>Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:</p> <p>1) Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,</p> <p>2) Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,</p> <p>3) Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,</p> <p>4) Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,</p> <p>5) Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
<p>Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr XXXVI/474/2021 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 roku”</p>	<p>1. Ochrona klimatu i jakości powietrza 1.1. Spełnianie wymagań w zakresie jakości powietrza 1.2. Adaptacja do zmian klimatu 1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych 1.4. Ograniczenie zanieczyszczenia świetlnego 1.5. Monitoring zanieczyszczenia świetlnego w celu ochrony człowieka, fauny i flory 2. Zagrożenia hałasem 2.1. Poprawa stanu klimatu akustycznego i osiągnięcie stanu braku przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu; 2.2. Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas 3. Pola elektromagnetyczne 3.1. Utrzymanie stanu braku przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych 4. Gospodarowanie wodami 4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa 4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy 4.4. Ochrona przed powodzią 4.5. Osiągnięcie co najmniej dobrego stanu wód 5. Gospodarka wodno-ściekowa 5.1. Poprawa stopnia skanalizowania terenów wiejskich 5.2. Poprawa jakości wody i rozwój sieci wodociągowej 6. Zasoby geologiczne 6.1. Ochrona złóż kopalin 6.2. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko związanej z wydobywaniem kopalin 6.3. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych 7. Gleby 7.1. Utrzymanie dobrej jakości gleb i ochrona ich przed degradacją 7.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych 8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów 8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych 8.2. Zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		8.3. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania 8.4. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami 9. Zasoby przyrodnicze 9.1. Zachowanie licznych siedlisk i gatunków zagrożonych wyginieciem 9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej i bogatych zasobów przyrodniczych 10. Zagrożenia poważnymi awariami 10.1 Brak incydentów o znamionach poważnej awarii.	
Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego	Uchwała nr LXII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r. w sprawie określenia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego”	Nadrzędnym celem Programu jest stworzenie mniej hałaśliwego i zrównoważonego środowiska, podniesienie świadomości społeczeństwa na temat negatywnych skutków hałasu oraz wdrażanie i promowanie działań mających na celu jego ograniczenie, przy czym jest to działanie wieloletnie, którego realizacja stała się obowiązkiem krajów członkowskich Unii Europejskiej.	Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej	Uchwała nr XXXIV/414/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej” Uchwała nr LIII/841/2023 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 czerwca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej”	Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza ma na celu zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w danej strefie do poziomów dopuszczalnych/docelowych i utrzymania ich na takim poziomie.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028	Uchwała nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023–2028”	Cele główne: — Ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami, — Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów, — Wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym,	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selekttywne zbieranie odpadów.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego gromadzenia odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.</p>	
<p>Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego</p>	<p>Uchwała nr 144/2074/09 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego”</p>	<p>Nadrzędnym długoterminowym celem " Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego", zwanym dalej Programem, jest: Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na zdrowie człowieka i środowisko</p>	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p>Programu Rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2023 - 2030</p>	<p>Uchwała nr LXX/452/2023 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2023 - 2030</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 1. DYNAMICZNA GOSPODARKA Cel ten koncentruje się na otwartości na innowacje lokalnej przedsiębiorczości, rewolucji energetycznej, rozwoju e-usług, współpracy wewnątrzregionalnej, współpracy z innymi regionami w Polsce i w UE oraz współpracy z partnerami spoza UE. Partnerstwo, współpraca, dostępność powiatu wyznaczają główne kierunki interwencji.</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2. ZASOBNY MIESZKAŃCY I WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA Cel ten koncentruje się na poprawie jakości życia, warunków bytowych i podwyższeniu stopnia zamożności mieszkańców powiatu sokólskiego. Zostanie zrealizowany m.in. przez uefektywnienie systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej.</p> <p>CEL STRATEGICZNY 3. PARTNERSKI REGION Cel ten koncentruje się głównie na wprowadzeniu dobrego zarządzania, kapitału społecznego, poprawie partnerstwa międzynarodowego i ponadregionalnego, inwestowaniu na terenie powiatu, co pozwoli zatrzymać negatywny trend odpływu mieszkańców, a szczególnie ludzi młodych i aktywnych. Realizowany będzie poprzez rozwój przedsiębiorczości, dynamiczny rozwój gospodarczy z wykorzystaniem inwestycji oraz aktywności mieszkańców i ich gościnności.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p>Gminny Program Rewitalizacji Gminy Sokółka do roku 2032</p>	<p>Uchwała nr IV/26/2024 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu</p>	<p>Wizja obszaru rewitalizacji: Obszar rewitalizacji to dynamiczne, nowoczesne i przyjazne miejsce, które integruje społeczność lokalną, ożywia kulturę i dziedzictwo, wspiera rozwój gospodarczy i dba o środowisko naturalne.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	Rewitalizacji Gminy Sokółka do roku 2032	<p>Cele strategiczne i kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa warunków życia i wzrost aktywności gospodarczej <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Aktywizacja społeczna: Budowanie silniejszych społeczności 1.2. Włączenie społeczne i zawodowe mieszkańców 1.3. Zwiększanie dostępności i jakości usług dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami 1.4. Poszerzanie oferty kulturalno-edukacyjnej 1.5. Rozwój oferty rekreacyjno-sportowej 1.6. Poprawa poziomu bezpieczeństwa 1.7. Wspieranie i rozwijanie przedsiębiorczości lokalnej 2. Tworzenie nowoczesnej i zrównoważonej infrastruktury dla poprawy jakości życia <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Poprawa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej na terenie obszaru rewitalizacji 2.2. Inwestycje w tereny zieleni dla lepszej jakości życia w mieście 2.3. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych przez eliminowanie barier architektonicznych i innych 2.4. Poprawa stanu technicznego obiektów na obszarze rewitalizacji 2.5. Działania na rzecz redukcji niskiej emisji oraz rozwój odnawialnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sokółka na lata 2011-2032	Uchwała nr IXI54/11 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 2 marca 2011 r. w sprawie przyjęcia "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sokółka na lata 2011-2032"	<p>Celem Programu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zwiększenie tempa oczyszczania obszaru gminy z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, — wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań, — sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie w określonym horyzoncie czasowym, do spełnienia wymogów ochrony środowiska, — stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, — zwiększenie aktywności samorządu gminnego w zakresie wsparcia swoich mieszkańców w procesie usuwania wyrobów 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		zawierających azbest oraz poszukiwania środków finansowych na te działania.	
<p style="text-align: center;">Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka</p>	<p style="text-align: center;">Uchwała nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka</p>	<p>Głównym celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka jest, poprzez rozpoznanie i diagnozę aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem, sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.

Źródło: Opracowanie własne

9. Podsumowanie Programu

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026–2029 z perspektywą do roku 2033 stanowi kompleksową odpowiedź na najważniejsze wyzwania środowiskowe stojące przed gminą. Dokument ten nie ogranicza się jedynie do wskazania celów i działań, ale pełni funkcję strategicznego narzędzia planistycznego, które łączy kwestie ochrony środowiska z rozwojem społeczno-gospodarczym. Program wpisuje się w system dokumentów planistycznych na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym, a jego zapisy zapewniają spójność polityki lokalnej z polityką państwa i Unii Europejskiej.

Wdrożenie Programu ma kluczowe znaczenie nie tylko dla poprawy jakości powietrza, wód, gleby czy ochrony zasobów przyrodniczych, lecz także dla poprawy komfortu życia mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności gminy. Działania takie jak modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej, rozwój systemu gospodarowania odpadami, poprawa efektywności energetycznej czy adaptacja do zmian klimatu są nie tylko inwestycjami w środowisko, ale także w bezpieczeństwo i zdrowie społeczności lokalnej.

Szczególne wartości Programu polega na tym, że jego realizacja wymaga współpracy wielu podmiotów. Za wdrożenie zapisów odpowiada Burmistrz Sokółki, jednak w proces zaangażowane będą zarówno jednostki organizacyjne gminy, jak i instytucje zewnętrzne, takie jak Główny i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska czy Powiatowa Państwowa Straż Pożarna. Istotną rolę w kształtowaniu postaw proekologicznych i wspieraniu działań przewidzianych w Programie odegrają także szkoły, organizacje pozarządowe, a także lokalne media, które przyczynią się do popularyzacji działań na rzecz środowiska i budowy świadomości ekologicznej mieszkańców.

Należy podkreślić, że Program nie jest dokumentem zamkniętym. Przewidziany system monitoringu oraz obowiązek sporządzania cyklicznych raportów z realizacji umożliwią ocenę skuteczności działań i wprowadzanie niezbędnych korekt. Dzięki temu dokument zachowa swoją aktualność i elastyczność, pozwalając reagować na nowe zagrożenia i potrzeby wynikające ze zmian klimatycznych, gospodarczych czy społecznych. Ewaluacja efektów wdrażania Programu będzie nie tylko narzędziem kontroli, lecz także źródłem wiedzy służącej do dalszego udoskonalania polityki środowiskowej gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka to wieloletni plan działań, który stanowi fundament zrównoważonego rozwoju gminy. Jego realizacja przyczyni się do ochrony i racjonalnego gospodarowania zasobami przyrodniczymi, poprawy jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia odporności gminy na wyzwania związane ze zmianami klimatu. Dokument ten łączy w sobie wizję długoterminowego rozwoju z praktycznym planem

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

działań, które przy zaangażowaniu wszystkich interesariuszy pozwolą stopniowo budować bezpieczne, zdrowe i przyjazne środowisko dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Działania z zakresu ochrony środowiska realizowane przez Gminę Sokółka w ramach Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029	17
Tabela 2. Liczba ludności Gminy Sokółka w latach 2020-2024 na dzień 31 grudnia	25
Tabela 3. Położenie gminy Sokółka wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	25
Tabela 4. Zestawienie dróg gminnych na terenie gminy Sokółka	28
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	37
Tabela 6. Wynikowe klasy strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	37
Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	43
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	46
Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	47
Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	48
Tabela 11. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	49
Tabela 12. Zestawienie odcinków drogi krajowej 19 objętych Strategiczną Mapą Hałasu na terenie gminy Sokółka	50
Tabela 13. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg krajowych przebiegających przez teren gminy Sokółka	51
Tabela 14. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej 671 przebiegającym przez teren gminy Sokółka	52
Tabela 15. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi wojewódzkiej 673 przebiegających przez teren gminy Sokółka	52
Tabela 16. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi wojewódzkiej 674 przebiegających przez teren gminy Sokółka	52
Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	53
Tabela 18. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Sokółka	55
Tabela 19. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	57
Tabela 20. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Sokółka	60
Tabela 21. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	72
Tabela 22. Sieć wodociągowa na terenie gminy Sokółka	73
Tabela 23. Stopień zwodociągowania na terenie gminy Sokółka w latach 2020-2024	73
Tabela 24. System kanalizacyjny na terenie gminy Sokółka w latach 2020-2024	74
Tabela 25. Stopień skanalizowania na terenie gminy Sokółka w latach 2020-2024	74
Tabela 26. Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni	75
Tabela 27. Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych z oczyszczalni	75
Tabela 28. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	76
Tabela 29. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Sokółka	79
Tabela 30. Aktualne obszary górnicze na terenie gminy Sokółka	82
Tabela 31. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	84
Tabela 32. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	87
Tabela 33. Masa odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Sokółka	91

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 34. Masa odpadów komunalnych zebranych w PSZOK znajdującym się na terenie gminy Sokółka	92
Tabela 35. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w latach 2022-2024	94
Tabela 36. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2022-2024.....	95
Tabela 37. Masa wyrobów azbestowych (kg) zebranych z Gminy Sokółka	96
Tabela 38. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	96
Tabela 39. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Sokółka	98
Tabela 40. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Kozłowy Ług”	99
Tabela 41. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Budzisk”	100
Tabela 42. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu „Budzisk”	100
Tabela 43. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Sokółka	108
Tabela 44. Tabela 45. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	112
Tabela 46. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	114
Tabela 47. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sokółka na lata 2026-2029.....	121
Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	135
Tabela 49. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	149
Tabela 50. Propozycje wskaźników monitorowania celów.....	153
Tabela 51. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	156
Rysunek 1. Położenie JCWP na terenie gminy Sokółka	12
Rysunek 2. Położenie gminy Sokółka na tle powiatu sokólskiego i województwa podlaskiego	24
Rysunek 3. Położenie fizycznogeograficzne gminy Sokółka	26
Rysunek 4. Schemat sieci drogowej na terenie gminy Sokółka	29
Rysunek 5. Regiony klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn	33
Rysunek 6. Położenie Gminy Sokółka na mapie usłonecznienia na terenie Polski	40
Rysunek 7. Położenie Gminy Sokółka na mapie średniej rocznej sumy energii wiatrowej [kWh/m ² /rok] na poziomie 10 m n.p.g w terenie otwartym na obszarze Polski w 2019 roku	41
Rysunek 8. Położenie Gminy Sokółka na mapie temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.	42
Rysunek 9. Mapa emisyjna i imisyjna drogi krajowej nr 19 na terenie gminy Sokółka	51
Rysunek 10. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Sokółka ..	56
Rysunek 11. Położenie JCWP na terenie gminy Sokółka	58
Rysunek 12. JCWPd na obszarze gminy Sokółka	64
Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie gminy Sokółka	67
Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy Sokółka	68
Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy Sokółka	69
Rysunek 16. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Sokółka	70
Rysunek 17. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Sokółka	71
Rysunek 18. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Sokółka	78
Rysunek 19. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie gminy Sokółka	87
Rysunek 20. Mapa obszarów leśnych na terenie gminy Sokółka	98
Rysunek 21. Położenie rezerwatów przyrody „Kozłowy Ług” i „Budzisk” na terenie gminy Sokółka .	101
Rysunek 22. Położenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego na terenie gminy Sokółka	102
Rysunek 23. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie na terenie gminy Sokółka	103
Rysunek 24. Położenie Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska na terenie gminy Sokółka	105
Rysunek 25. Położenie Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska na terenie gminy Sokółka	106
Rysunek 26. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Sokółka cz. 1	109
Rysunek 27. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Sokółka cz. 2	109
Rysunek 28. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie gminy Sokółka Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Wschód i Puszcza Knyszyńska.....	110
Rysunek 29. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie gminy Sokółka Wzgórza Sokólskie i Puszcza Knyszyńska.....	111